Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní školy a Mateřské školy Archlebov

Obsah

1. IDENT	IFIKAČNÍ ÚDAJE	4
	AKTERISTIKA ŠKOLY	
2.1	Úplnost a velikost školy	
2.2	Charakteristika pedagogického sboru	
	Dlouhodobé projekty	
3. CHAR	AKTERISTIKA ŠVP	7
3.1	Zaměření školy	
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie	
3.3	Zabezpečení výuky žáků se spec. vzdělávacími potřebami	1
3.4	Začlenění průřezových témat	
	NÍ PLÁN	28
4.1	Tabulace učebního plánu pro 1. a 2. stupeň	
4.2	Poznámky k učebnímu plánu	31
	ví osnovy	31
	SKÝ JAZYK	
5.1.1	Charakteristika předmětu.	
5.1.2	Časová dotace předmětu.	
5.1.3	Výchovné a vzdělávací strategie	33
5.1.4	Průřezová témata.	
5.1.5	Vzdělávací obsah předmětu pro jednotlivé ročníky	3.
	iGLICKÝ JAZYK	
5.2 Ar 5.2.1	Charakteristika předmětu	
5.2.1	Časová dotace předmětu	
	Casova aoiace preametu Průřezová témata	
5.2.4	Prurezova temata	2
5.2.5		
	MECKÝ JAZYK	
5.3.1	Charakteristika předmětu	
	Časová dotace předmětu	
	Výchovná a vzdělávací strategie	
	Průřezová témata	
	Vzdělávací obsah předmětu pro jednotlivé ročníky	
	ATEMATIKA	
5.4.1	Charakteristika předmětu	
5.4.2	Časová dotace předmětu	72
5.4.3	Výchovné a vzdělávací strategie	72
5.4.4	Průřezová témata	
	Vzdělávací obsah předmětu jednotlivých ročníků	
5.5	Informatika	
5.5.1	Charakteristika předmětu	
5.5.2	Časová dotace předmětu	87
5.5.3	Výchovná a vzdělávací strategie	
5.5.4	Průřezová témata	
5.5.5	Vzdělávací obsah předmětu pro jednotlivé ročníky	89
	OVĚK A JEHO SVĚT	
5.6.1	Charakteristika předmětu	
5.6.2	Časová dotace předmětu.	93
5.6.3	Výchovné a vzdělávací strategie	
5.6.4	Průřezová témata	94
	Vzdělávací obsah předmětu v jednotlivých ročnících	
5.7 Dř	JEPIS	
5.7.1	Charakteristika předmětu	108
5.7.2	Časová dotace předmětu	
5.7.3	Výchovná a vzdělávací strategie	
5.7.4	Průřezová témata	109
5.7.5	Vzdělávací obsah předmětu pro jednotlivé ročníky	110
5.8 VY	CHOVA K OBČANSTVÍ	119
5.8.1	Charakteristika předmětu	119
5.8.2	Časová dotace předmětu	119
5 8 3		110

5.8.4	Průřezová témata	120
5.8.5	Vzdělávací obsah předmětu v jednotlivých ročnících	
	IKA	
	Charakteristika předmětu	
	Časová dotace předmětu	
	ýchovné a vzdělávací strategie	
5.9.4 5.9.5	Průřezová témata Vzdělávací obsah předmětu v jednotlivých ročnících	131
	vzaetavaci oosan preametu v jeanottivych rochicich	
	Charakteristika předmětu	
5.10.1	Časová dotace předmětu	
5.10.3	Výchovné a vzdělávací strategie	
5.10.4		
	Vzdělávací obsah předmětu v jednotlivých ročnících	
	PŘÍRODOPIS	
	Charakteristika předmětu	
	Časová dotace předmětu	
5.11.3	Výchovné a vzdělávací strategie	145
5.11.4	Průřezová témata	140
	Vzdělávací obsah předmětu pro jednotlivé ročníky	
	ĚPIS	
	Charakteristika předmětu	
5.12.2	Časová dotace předmětu	155
	Výchovné a vzdělávací strategie	
	Průřezová témata	
	Vzdělávací obsah předmětu v jednotlivých ročnících	
	HUDEBNÍ VÝCHOVA	
	Charakteristika předmětu	
	Časová dotace předmětuVýchovné a vzdělávací strategie	
	vychovne a vzaetavaci strategie	
5.13.4	Vzdělávací obsah předmětu pro jednotlivé ročníky	
	VÝTVARNÁ VÝCHOVAVÝTVARNÁ VÝCHOVA	
	Charakteristika předmětu	
	Časová dotace předmětu	
	Výchovné a vzdělávací strategie	
	Průřezová témata	
	Vzdělávací obsah předmětu v jednotlivých ročnících	
	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	
5.15.1	Charakteristika předmětu	184
5.15.2	Časová dotace předmětu	184
5.15.3	Výchovné a vzdělávací strategie	184
	Průřezová témata	
	Vzdělávací obsah předmětu pro jednotlivé ročníky	
	ESNÁ VÝCHOVA	
	Charakteristika předmětu	
	Časová dotace předmětu	
	Výchovné a vzdělávací strategie	
5.16.4	Průřezová témata	172
	Vzdělávací obsah předmětu pro jednotlivé ročníky	
	OVĚK A SVĚT PRÁCE	
	Charakteristika předmětu	
	Časová dotace předmětuVýchovná a vzdělávací strategie	
	vycnovna a vzaetavaci strategie Průřezová témata	
5.17.4		
	Vzaetavaci oosan preametu pro jeanottive rocniky	
5.18.2		
5.18.3	Výchovná a vzdělávací strategie	
5.18.4		
0.10.7		

5.18.5 Vzdělávací obsah předmětu pro jednotlivé ročníky	
5.19 KONVERZACE V CIZÍM JAZYCE	
5.19.2 Časová dotace předmětu	
5.19.3 Výchovné a vzdělávací strategie	
5.19.4 Průřezová témata	
5.19.5 Vzdělávací obsah předmětu pro jednotlivé ročníky	
6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ	
6.1 Pravidla pro hodnocení žáků	
6.1.1 Obecné zásady hodnocení	
6.1.2 Pravidla pro sebehodnocení žáků	
6.1.3 Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použ	
hodnoceníhodnocení	
6.1.3 Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách.	
6.1.4 Způsob získávání podkladů pro hodnocení	
6.1.5 Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími po	

1. Identifikační údaje

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání zpracován podle RVP ZV

Název: "Přes pár schodů do života"

Motto: " I největší věc vyrůstá z malých začátků...."

Předkladatel:

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Archlebov

Adresa školy: 696 33 Archlebov 357 Jméno ředitele: Mgr. Eliška Jeklová Kontakty: Telefon: 518 633 632

E-mail: skola@zsarchlebov.cz

IČO: 70993297 IZO: 102391131 RED-IZO: 600115852 Web: www.zsarchlebov.cz

Jméno koordinátora: Mgr. Eliška Jeklová

Zřizovatel:

Název: Obec Archlebov

Adresa: Archlebov č. 2, PSČ 696 33

Kontakty: Telefon: 518 633 522

E-mail: ou.archlebov@razdva.cz
Web: www.archlebov.obec.cz

Platnost dokumentu od:

7. vydání 1.9.2020

Podpis ředitele:

Razítko školy:

2. Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola Archlebov je úplná základní škola s 9 postupnými ročníky.

Na 1. stupni (1. - 5. ročník) jsou z důvodu nízkého počtu žáků slučovány některé ročníky do jedné třídy. Na 2. stupni (6. - 9. ročník) jsou ročníky po jedné třídě. Prostory školy byly stavěny pro 270 žáků. V současné době, vzhledem k nízkému počtu žáků ve třídách, se ve škole zaměřujeme na integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Škola je spádovou školou pro další dvě vesnice – Dražůvky a Věteřov. Z těchto obcí dojíždí cca 40% žáků. Od roku 2006 školu navštěvují také žáci ze Ždánic . Budova školy je umístěna na kopci v odlehlejší části obce. Její bezprostřední okolí je porostlé zelení, v sousedství leží fotbalové hřiště a park.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitelka, zástupkyně ředitelky, přibližně 9 učitelů vč. výchovného a kariérního poradce (pro 1. i 2. stupeň), správce výpočetní techniky, metodika prevence a 1 vychovatelka školní družiny. Sbor je smíšený, věkově pestrý – od mladých pracovníků až po zkušené pedagogy. Ve sboru jsou zastoupeni učitelé s kvalifikací pro dyslektickou a logopedickou péči o žáky, a to především na 1. stupni.

Prioritou školy je vzdělávání a výchova žáků podle poznatků o psychosomatickém vývoji dětí a mládeže a požadavků moderní doby, tudíž je velký důraz kladen na další vzdělávání pedagogických pracovníků. Prioritními oblastmi DVPP jsou cizí jazyky, pedagogika, osobnostní a sociální výchova, moderní metody v didaktice předmětů a v neposlední řadě i práce s výpočetní a komunikační technikou, environmentální výchova a čtenářská gramotnost.

2.3 Dlouhodobé projekty

Téma projektů volí vyučující podle věkových skupin, podle náplně učiva nebo reagují na aktuální dění ve společnosti. Některé projekty jsou třídní, jiné celoškolní.

Praha – projekt 9. ročníku, probíhá v září, třídenní historicko-kulturně-vlastivědná exkurze

 $\emph{Vánoční dílny}$ – celoškolní projekt, probíhá v prosinci, žáci vyrábějí podle návodu učitelů výrobky s vánoční tématikou, učebny se mění v pracovní dílny

Vánoční jarmark – celoškolní projekt, probíhá v prosinci, je určen pro rodiče a širokou veřejnost, žáci vystavují a prodávají vánoční výrobky, součástí jsou ukázky vánočních tradic a kulturní vystoupení žáků

Velikonoce – školní projekt je realizován v období Velikonoc. Týká se velikonočních zvyků a aktivit spojených s příchodem jara.

Den země – celoškolní projekt, probíhá v dubnu, ekologické aktivity, soutěže a hry zaměřené na rozvoj environmentální výchovy

Den matek – celoškolní projekt, probíhá v květnu, kulturní program žáků

Sportovní den – celoškolní projekt, probíhá v červnu, tradiční i netradiční sportovní aktivity, turnaje, soutěže mezi žáky v jednotlivých sportovních disciplínách

Recyklohraní – projekt, zaměřený na environmentální výchovu. Škola je zapojena do celorepublikového projektu.

Hravě – *žij* – *zdravě* – celorepublikový projekt, zaměřený na zdravou výživu.

Školní mléko – probíhá během celého školního roku. Za finanční podpory MŠMT jsou žákům nabízeny mléčné výrobky ke svačince.

Ovoce do škol – probíhá během celého školního roku, žáci dostávají přibližně 2x měsíčně ovoce nebo zeleninu.

Další projekty jsou realizovány pedagogy přímo ve výuce a týkají se probíraného učiva.

3. Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Školní vzdělávací program vychází z obecných cílů vzdělávání, z cílů základního vzdělávání, z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, z klíčových kompetencí a z koncepce naší školy.

Cíle základního vzdělávání:

- umožnit žákům osvojit strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí a přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je společně žít s ostatními lidmi
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Cíle školního vzdělávacího programu naší školy:

Škola by měla být zajímavá a přinášet žákům radost z úspěchu, neboť úspěch je velkou hnací silou v životě člověka. Úspěšný člověk je spokojený, má dost síly pomáhat druhým, obohacuje své okolí. Lépe zdolává překážky a drobné neúspěchy jej neodvedou z cesty, kterou si vytýčil.

Důležitým prvkem je spolupráce a vzájemná pomoc. Netýká se jenom žáků navzájem, ale i pedagogů, rodičů a další veřejnosti.

Úspěšný život si nelze představit bez dobrého klimatu, ve kterém dítě vyrůstá. Jde opět nejen o prostředí školy, ale v hlavní míře i rodiny. Ve škole se zaměřujeme na estetiku prostředí, mezilidské vztahy, pozitivní školní tradice, pocit bezpečí a jistoty. Pro každého jedince není škola přípravou na život, ale život sám.

Celková koncepce vychází z toho, že cílem školy je přispět k výchově odpovědného, sociálně tolerantního občana vybaveného základními vědomostmi a hlavně dovednostmi. Základní škola je o všestrannosti. Přesto z pohledu současného světa s výhledem do budoucnosti musíme preferovat oblasti pro dnešní svět nezbytné. Jde především o gramotnost

občanskou, jazykovou, mobilní a informační. O zajištění co možná nejlepší průpravy pro bezproblémové a sebevědomé zařazení dítěte do společnosti na kterémkoli stupni společenského žebříčku.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence zahrnují schopnosti, dovednosti, postoje, hodnoty a další charakteristiky osobnosti, které umožňují člověku jednat adekvátně a efektivně v různých pracovních a životních situacích. Klíčové kompetence nejsou tedy založeny na vědomostech, ale zejména na aktivitách. Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě. Klíčové kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, různými způsoby se prolínají, jsou multifunkční, mají nad předmětovou podobu a lze je získat vždy jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání. Proto k jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.

Ve vzdělávacím obsahu RVP ZV je učivo chápáno jako prostředek k osvojení činnostně zaměřených očekávaných výstupů, které se postupně propojují a vytvářejí předpoklady k účinnému a komplexnímu využívání získaných schopností a dovedností na úrovni klíčových kompetencí.

1. Kompetence k učení

umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich.

Postupy, metody, formy práce a aktivity:

- klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací
- žáky vedeme k sebehodnocení
- individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch
- žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme ieiich tvořivost
- žáky vedeme k účasti na různých soutěžích a olympiádách
- navozujeme takové situace, v nichž má žák radost z učení pro samotné učení a pro jeho další přínos
- zadáváme žákům zajímavé domácí úkoly

2. Kompetence k řešení problémů

podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí
  problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob
  řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a
  odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant
  řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení
  problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Postupy, metody, formy práce a aktivity:

- výuku vedeme tak, aby žáci hledali různá řešení problému a svá řešení si dokázali obhájit
- při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života
- žáky podporujeme ve vyhledávání informací ze všech možných zdrojů ústních, tištěných, mediálních, počítačových apod., včetně internetu
- vedeme žáky k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení

3. Kompetence komunikativní

- vést žáky k všestranné a účinné komunikaci

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Postupy, metody, formy práce a aktivity:

 vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu

- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných
- začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme žáky ke spolupráci při vyučování

4. Kompetence sociální a personální

- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel
  práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně
  ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při
  jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v
  případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Postupy, metody, formy práce a aktivity:

- během vzdělávání využíváme při skupinové práci žáků jejich vzájemnou pomoc
- sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech
- usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování
- učíme žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje jejich dobré vztahy
- učíme žáky základům kooperace a týmové práce

5. Kompetence občanské

připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit
  se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost
  postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou
  pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a
  zdraví člověka
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje
  pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje
  do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Postupy, metody, formy práce a aktivity:

- ve třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla chování
- klademe důraz na výchovu ekologicky myslícího jedince
- žáky vedeme k třídění odpadů a ke sběru starého papíru
- při pobytech v přírodě učíme žáky zodpovědnému a vhodnému chování
- žáky zapojujeme do projektů, kde se seznamují s kulturou jiných národů

6. Kompetence pracovní

pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti k profesní orientaci

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru
  a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské
  myšlení

Postupy, metody, formy práce a aktivity:

- žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do oblasti Svět práce
- vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností při profesní orientaci
- výuku doplňujeme o praktické exkurze
- výběrem volitelných předmětů pomáháme žákům při profesní orientaci.

3.3 Zabezpečení výuky žáků se spec. vzdělávacími potřebami

Žák se speciálními vzdělávacími potřebami:

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích potřeb, nebo k

uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření § 16 odst. 9 školského zákona.

Forma vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uskutečňujeme formou individuální integrace do běžných tříd. Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně – plán pedagogické podpory (PLPP)

- Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce.
- Třídní učitel je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka (PLPP). Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující jiných předmětů.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonné zástupce žáka, všechny vyučující žáka,

další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.

• Poskytování podpůrných opatření prvního stupně třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby třídní učitel za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.

• Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu žáka se speciálními vzdělávacími potřebami IVP)

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení.
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího plánu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce IVP průběžně aktualizuje a souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1 x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

 Stejný postup platí, i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.

Úprava očekávaných výstupů stanovených ŠVP

Na úrovni Individuálního vzdělávacího plánu (IVP) je možné na doporučení Školského poradenského zařízení (ŠPZ) v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené Školním vzdělávacím programem (ŠVP), případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

Části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření jsou uvedeny v RVP ZV 2016.

V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů).

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v

souladu s principy individualizace a diferenciace vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin speciálně pedagogické péče je

v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika:

- problémy v učení čtení, psaní, počítání,
- nepřesné vnímání času,
- obtížné rozlišování podstatného a podružného,
- neschopnost pracovat s abstrakcí
- snížená možnost učit se na základě zkušenosti,
- pracovat se změnou,
- problémy s technikou učení,
- problémy s porozuměním významu slov,
- krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti,
- malá představivost,
- nedostatečná jazyková způsobilost,
- nižší schopnost číst a pamatovat si čtené,
- řešit problémy a vnímat souvislosti.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Metody výuky (pedagogické postupy)

- individualizace výuky (zohledňování individuálních potřeb žáka, respektování pracovních specifik žáka, stylů učení, doplňující výklad nebo procvičování, princip multisenzorického přístupu, nastavení dílčích cílů tak, aby žák mohl prožívat úspěch, opakované vracení se ke klíčovým pojmům a dovednostem aj.)
- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků,
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů, stanovení odlišných časových limitů pro jejich plnění,
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi,
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu,
- podpora poznávacích procesů žáka (osvojování učiva, rozvoj myšlení, pozornosti, paměti),
- respektování míry nadání žáka a jeho specifika,
- orientace na rozvíjení informačně receptivních metod zaměřených na rozvoj vnímání, na práci s

textem a obrazem,

- orientace na reproduktivní metody upevňující zapamatování, které vedou k osvojování vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování,
- zadávání domácích úkolů zohledňuje možnosti žáka a podmínky, které má žák k jejich plnění,
- zohledňování sociálního statusu a vztahových sítí žáka a prostředí, ze kterých žák přichází do školy,
- intervence na podporu oslabených nebo nefunkčních dovedností a kompetencí žáka.

Organizace výuky

- střídání forem a činností během výuky,
- u mladších žáků využívání skupinové výuky,
- postupný přechod k systému kooperativní výuky a projektového vyučování,
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka,
- změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy v rámci vyučovací jednotky a se zřetelem k charakteru výuky a potřebám žáků,
- nabídka volnočasových aktivit (ve škole) a podpora rozvoje zájmů žáka.

Hodnocení žáka

- využívání různých forem hodnocení žáka,
- hodnocení vychází ze zjištěných specifik žáka (např. neznalo st vyučovacího jazyka),
- práce s kritérii hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému, s důrazem na podporu rozvoje dovedností a vědomostí žáka,
- podpora autonomního hodnocení (sebehodnocení),
- zohlednění sociálního kontextu hodnocení, hodnocení směřuje nejen k vyhodnocení úspěšnosti žákova učení, ale také k posílení jeho motivace pro vzdělávání,
- zhodnocení jsou zřejmé konkrétní individuálně specifické podoby činnosti vyžadované po žákovi, jsou jasně a srozumitelně formulována hodnotící kritéria,

- formativní hodnocení směřuje k zpětnovazební podpoře efektivního učení žáka a je pro něj informativní a korektivní,
- celkové hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami zohledňuje jak omezení žáka, tak zejména jeho pokroky ve vzdělání.

Předměty speciálně pedagogické péče

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole zařazeny podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory. Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobíme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP.

Zásady práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků s daným postižením žáka,
- respektování zvláštností a možností žáka,
- utvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry,
- vysvětlíme vyučujícím způsoby hodnocení a možnosti úlev
- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními,
- možnost kompenzace jiným i činnostmi, kde dítě může být úspěšné a vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný,
- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků,
- v případě dlouhodobé nemoci konzultovat a vytvořit individuální vzdělávací plán,
- navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci,
- nutnost spolupráce s rodiči,
- dodržování častých přestávek, střídání pracovního tempa.

Zapojení dalších osob a subjektů

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonného zástupce a školského poradenského zařízení (ŠPZ).

Poradenskou podporu těmto žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům zajišťuje školní poradenské pracoviště, které tvoří:

- školní metodik prevence,
- výchovný poradce,
- třídní učitelé.

Toto pracoviště bude fungovat pro všechny vždy jednou týdně.

Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých

oblastech rozumových schopností, pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Forma vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola je povinna využít pro podporu nadání mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo rodičů. Pro tyto žáky může být vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření.

Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivovaní k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Pravidla a průběh tvorby plánu pedagogické podpory nadaného a mimořádně nadaného žáka

- Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního
- učitele a výchovného poradce.
- Učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující daných předmětů, kde se projevuje nadání žáka.
- S PLPP seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí podpisem.
- Poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel za metodické podpory výchovného poradce PLPP průběžně aktualizuje v souladu s potřebami žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě PLPP výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k
- naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka. Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka
- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá PLPP školskému poradenskému zařízení.
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle IVP, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle IVP. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími příslušných předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději di 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.

- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce IVP průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování IVP.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc ŠPZ i bez vyzvání školy.

Postup školy při přeřazení žáka do vyššího ročníku

- Zákonný zástupce žáka požádá o přeřazení do vyššího ročníku.
- Ředitel školy jmenuje komisi pro přeřazení žáka do vyššího ročníku.
- Ředitel školy stanoví termín konání zkoušky v dohodě se zletilým žákem nebo zákonným zástupcem.
- Ředitel školy stanoví obsah, formu a časové rozložení zkoušky.
- Žák vykoná zkoušku před komisí.
- Komise určí hlasováním výsledek zkoušky.
- Škola pořizuje protokol o zkoušce, který je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.
- Ředitel školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka.
- V následujících vysvědčeních se na zadní straně uvede, které ročníky žák neabsolvoval.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Metody výuky (pedagogické postupy)

- obohacení dílčích výstupů školního vzdělávacího programu nad rámec učiva vyučovacích předmětů a oblastí ŠVP pro nadané a mimořádně nadané žáky,
- využívání individuální a skupinové projektové práce, stáže na odborných pracovištích na podporu rozvoje vědomostí a dovedností, včetně praktických dovedností nadaných žáků,
- povzbuzovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma vzdělávání nabízí,
- pestrá a podnětná výuka, která umožňuje velkou aktivitu, samostatnost a činorodost (nabídka nestandardních problémových úloh),
- respektování pracovního tempa a zájmů žáka,
- podpora hledání dalších možných postupů řešení problémů,
- napomáhání osobnostnímu rozvoji těchto žáků, zapojovat je do kolektivních činností, vést je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším.

Úprava obsahu vzdělávání

- obohacování učiva (dílčích výstupů) nad rámec školního vzdělávacího programu podle charakteru nadání žáka.
- prohloubení učiva, rozšíření a obohacení o další informace,

- zadávání specifických úkolů, projektů (na složitější a abstraktnější úrovni),
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol.

Organizace výuky

- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech,
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole,
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit,
- vnitřní diferenciace žáka v některých předmětech, např. cizí jazyk, volitelné předměty
- přeřazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí,
- žáci se účastní olympiád, soutěží nejen školních, ale i regionálních nebo krajských,
- žáci jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou nebo na základní uměleckou školou

3.3.2 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (žáci se specifickými poruchami chování)

Jedná se o žáky hyperaktivní, popřípadě s edukativními (výchovnými) problémy, kteří nerespektují některé normy společenského chování, jsou nepřizpůsobiví, impulsivní a snadno unavitelní. Často porucha chování vzniká u žáků s SPU na základě školní neúspěšnosti, proto se zaměřujeme na předcházení a screening (vyhledávání) poruch chování.

Zásady:

- posíláme žáka na vyšetření v pedagogicko psychologické poradně
- k danému žákovi přistupujeme individuálně
- preferujeme skupinové vyučování
- nabízíme možnosti sportovního vyžití pro uvolnění psychického a fyzického napětí
- vybavení učebny relaxačním koutkem
- maximálně využíváme pochvalu, nabízíme žákovi zodpovědné úkoly (mytí tabule, rozdávání sešitů, pomůcek, odnést vzkaz apod.)
- ustanovíme si přesná pravidla chování a způsob komunikace ve třídě i mimo vyučování

3.3.4 Vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním

Za tyto žáky se považují ti, kteří vyžadují ve vzdělávacím procesu zvláštní péči vzhledem k jejich zdravotnímu postižení a individuálním možnostem:

- žáci tělesně postižení
- zrakově a sluchově postižení
- žáci s lehčí formou autismu
- žáci s více vadami

- epileptici
- žáci s cukrovkou

Zásady:

- pracujeme na základě vypracovaného individuálního vzdělávacího plánu, který dle potřeby během školního roku upravujeme a doplňujeme
- respektujeme zvláštnosti a možnosti žáka
- máme na paměti včasné poskytnutí první pomoci (epileptici)
- poskytujeme včasnou speciální pomoc
- dodržujeme hygienické a stravovací návyky (žáci s cukrovkou)
- respektujeme žáka a jeho handicap a k respektu vedeme i spolužáky
- uplatňujeme pomoc osobního asistenta
- dodržujeme zásady všestrannosti (dbáme na to, aby žák mohl své znevýhodnění kompenzovat jinými činnostmi)
- dodržujeme zásady soustavnosti (snaha zapojit žáka do všech vzdělávacích aktivit)
- dodržujeme jednotlivé vývojové etapy
- spolupracujeme s odborným pracovištěm, v jehož péči dítě je
- umožníme žákovi používat v hodinách potřebné pomůcky
- zajišťujeme přístup k odborné literatuře, vztahující se k handicapu dítěte

3.3.5 Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Do skupiny žáků se sociálním znevýhodněním patří žáci z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním a ekonomickým postavením, žáci z minoritní romské populace a žáci přistěhovaných rodin. U žáků přistěhovaných z jiných států je nedostatečná znalost českého jazyka. Proto věnujeme pozornost osvojení českého jazyka, seznámení s českým prostředím, tradicemi a kulturními zvyklostmi. Na druhé straně se seznamujeme a respektujeme jejich tradice a zvyky.

Zásady:

- zajišťujeme skupinovou a individuální péči
- volíme odpovídající metody a formy práce
- využíváme pomoc asistenta pedagoga
- snažíme se o užší spolupráci s rodinou
- uplatňujeme doučování vzdělávacího jazyka už od 1. ročníku
- vedeme žáky k respektování žáka z odlišného sociokulturního prostředí, jiné národnosti
- doplňujeme si znalosti o historii, kultuře a tradicích minoritních skupin
- uplatňujeme odlišné metody a formy práce, respektujeme jejich povahové rysy a charakter

3.4 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují v RVP ZV okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým formativním prvkem základního vzdělávání, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot. Jsou zařazena na 1. i 2. stupni.

1. Osobnostní a sociální výchova / OSV

- orientuje se na subjekt i objekt
- je praktické a má každodenní využití v běžném životě
- reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti
- jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti.

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání

 cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium

Sebepoznání a sebepojetí

já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

- cvičení sebekontroly, sebeovládání
- regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení

Psychohygiena

 dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích

Kreativita

 cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích

Sociální rozvoj, Poznávání lidí

 vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí

Mezilidské vztahy

 péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)

Komunikace

řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy

vstup do tématu "rétorika"); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace

v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci

Kooperace a kompetice

rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

 dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci

Hodnoty, postoje, praktická etika

 analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.

2. Výchova demokratického občana / VDO

- má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti
- pomáhá orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti
- pomáhá konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem
  k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a
  odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů
  řešení
- využívá zkušeností a prožitků žáků

Občanská společnost a škola

– škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy, žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci

Občan, občanská společnost a stát

občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)

Formy participace občanů v politickém životě

 volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

 demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

3.Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech / VMEGS

- podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním
- základem je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě
- rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní
- otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje
- prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech
- podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí

Evropa a svět nás zajímá

 rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

Objevujeme Evropu a svět

naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů

Jsme Evropané

kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže

4. Multikulturní výchova / MKV

- umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami
- učí žáky lépe si uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty

- zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti
- u menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti
- majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě
- u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci

Kulturní diference

jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě

Lidské vztahy

právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy

Etnický původ

- rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti
- jejich rozpoznávání a důvody vzniku

Multikulturalita

– multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

Princip sociálního smíru a solidarity

 odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty

5. Environmentální výchova / EV

- vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního
  prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji
  společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého
  jedince
- umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a
  prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických,
  vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k
  budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními
  problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů
- vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí
- ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků

Ekosystémy

- les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo
- město
- vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)

Základní podmínky života

- voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy
- biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve

světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích

 zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)

Vztah člověka k prostředí

- naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci
- instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě,

6. Mediální výchova / MV

- nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii
- vybavuje žáka základní úrovní mediální gramotnosti

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

- pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních ("bulvárních") prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi "faktickým" a "fiktivním" obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)

Stavba mediálních sdělení

 příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků

podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); př

příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)

Vnímání autora mediálních sdělení

identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a
jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky
signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a
zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu

Fungování a vliv médií ve společnosti

organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách

Tematické okruhy produktivních činností Tvorba mediálního sdělení

 uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení

Práce v realizačním týmu

redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce.

Zařazení průřezových témat do předmětů v jednotlivých ročnících:

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
osv	ČJ,M, ČJS, HV,VV, TV,ČSP	ČJ,AJ,M , ČJS HV, VV, TV,ČSP	ČJ,AJ,M , ČJS, HV, VV, TV,ČSP,	ČJ,AJ, ČJS, VV, HV, TV,ČSP M,	ČJ,AJ,I, HV, VV, TV,ČJS ČSP,M	ČJ,AJ,I, D, P, Z, HV, VV, TV, ČSP,M, VO,	ČJ,AJ,I, D, P, M,HV, VV,TV, F,ČSP, NJ,VO,Z KCJ	ČJ,AJ, D,CH, P, Z, HV, VV, ČSP,VZ TV, NJ,VO, KCJ,	ČJ,AJ,M D,F, CH, P, HV, VV, ČSP,VZ TV, NJ, ,ZA, KCJ,
VDO	ČJ,ČJS, TV	ČJ,ČJS, TV	ČJS,ČJ, TV,	ČJS, TV, ,ČJ	I, ČJS, TV,ČJ,	I, D, P, TV, ČJ,VO, Z,	I, D, P, TV, NJ, ČJ,VO, Z	D, P, VZ, TV, NJ, ČJ,VO, Z,	D, P, Z, VZ, TV, NJ, ČJ,
VMEGS	HV,ČJS	HV,ČJS	HV,ČJS,	AJ, ČJS, HV,	AJ,I, ČJS, HV,	AJ,I, D, P, Z, ČJ,HV, VO,	AJ,I, D, P, Z, HV, NJ, ČJ,VO, KCJ	AJ, D, P, Z, HV, VZ, NJ, ČJ,VO, KCJ,	AJ, D, P, Z, HV, VZ, NJ, ČJ, KCJ,
MKV	ČJS, ČJ,HV, VV, ČSP,	AJ, ČJS, HV, VV, ČSP,ČJ	AJ, HV,ČJS, VV, ČJ,ČSP,	AJ, ČJ,HV, ČJS, VV, ČSP,	AJ, HV, VV, I,ČSP, ČJ,ČJS,	AJ,I, D, P, HV, VV, ČSP, ČJ, VO,Z,	AJ,I, D, P, Z, HV, VV, ČSP, NJ, VO,ČJ, KCJ	AJ, D, P, Z, HV, VV, NJ, VZ,ČSP, VO,ČJ, KCJ,	AJ ,D, P, Z, HV, VV, VZ, NJ, ČSP,ČJ, KCJ,
EV	M, ČJ,ČJS, HV, ČSP,TV	AJ,M, ČJS, HV, ČSP,ČJ, TV	AJ,M, ČJS,TV, HV, ,ČSP,ČJ	AJ, ČJS, HV, TV, ČSP,M, ČJ,	AJ,I, ČJS, HV, TV, ČSP,M, ČJ,	AJ,M,I, D,F, Z,P, HV, TV, ČSP, ,ČJ,	AJ,I, D, P, HV, ČJ,ČSP, TV, NJ, Z,F,M	AJ,M, D,CH, P, Z, HV, VZ, TV, NJ, ČJ,ČSP,	AJ, ČJ,D, CH, P, Z, HV, TV, ČSP, NJ, M,F,VZ,
MV	VV,TV	VV,TV	ČJ., TV, VV,	ČJ, M, VV, TV,	ČJ, M, VV, TV,	AJ,I, P, Z, HV, VV, TV, ČJ,M,V O,D,F	AJ,I, P, HV, VV, TV, NJ, ČJ,M, VO,D,F, Z, KCJ	AJ,M, D,CH, P, HV, VV, VZ, TV, NJ, F,Z,ČJ, VO, KCJ,	AJ, D,F, CH, P, Z, HV, VV, TV, NJ, ČJ,VZ,M ,ZA, KCJ,

4. Učební plán

4.1 Tabulace učebního plánu pro 1. a 2. stupeň

	UČEBNÍ PLÁN PRO 1. STUPEŇ							
					ÍΚ			
VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	1.	2.	3.	4.	5.	CELKEM PŘEDMĚTY	DČD*
Jazyk a	Český jazyk	9	9	9	7	7	41	8
jazyková komunikace	Anglický jazyk	-	1	3	3	3	10	1
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	5	5	24	4
Informační a komunikační technologie	Informatika	-	-	-	-	1	1	-
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	2	2	3	4	4	15	3
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	- 12	-
Omeni a kultura	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	12	-
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	-
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	1	1	1	1	1	5	-
Disponibilní časo	Disponibilní časová dotace							16
Celková časová	dotace	20	22	25	25	26	118	

* Disponibilní časová dotace

Deleted: ¶

	UČEBNÍ PLÁ	N PI	RO 2.	STUP	ΈŇ		
		ROČNÍK					
VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	6.	7.	8.	9.	CELKEM PŘEDMĚTY	DČD*
	Český jazyk	5	4	4	4	17	2
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	3	3	3	3	12	-
	Německý jazyk	-	2	2	2	6	-
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	5	4	17	2
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	1	-	-	2	1
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	12	-
	Výchova k občanství	1	1	1	1		1
	Fyzika	2	2	2	2	28	7
Člověk a příroda	Chemie	-	-	2	2		
Clovek a priroda	Přírodopis	2	2	2	2		
	Zeměpis	2	2	2	2		
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	10	-
Omeni a kultura	Výtvarná výchova	2	2	1	1	10	-
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	-	-	1	1	10	-
Clovek a zdravi	Tělesná výchova	2	2	2	2	10	-
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	1	1	1	1	4	1
Konverzace v cizím jazyce		-	1	1	1	3	3
Základy administrativy		-	-	-	1	1	1
Disponibilní časová	dotace						18
Celková časová dota	nce	28	30	32	32	122	

^{*} Disponibilní časová dotace

4.2 Poznámky k učebnímu plánu

Volná disponibilní časová dotace je na 1.a 2. stupni využita v rámci povinných předmětů a Dalších vzdělávacích oborů, které jsou především zaměřeny na průřezová témata.

Český jazyk

V 1. ročníku má předmět komplexní charakter, ve 2. – 9. ročníku je členěn na Komunikační a slohovou výchovu, Jazykovou výchovu a Literární výchovu. Předmět je posílen o 8 disponibilních hodin na 1. stupni z důvodu náročnosti učiva a jeho dostatečného procvičení. Na 2. stupni posilujeme předmět o 2 hodiny. Ty jsou věnovány přechodu žáků na 2. stupeň v 6. ročníku a přípravě na přijímací řízení.

Anglický jazyk

Ve 2. ročníku je předmět dotován 1 disponibilní hodinou.

Matematika

Z důvodu náročnosti učiva a jeho důkladného procvičení posilujeme předmět na 1. stupni 4 disponibilními hodinami a na 2.stupni 2 disponibilními hodinami.

Informatika

Posílení předmětu na 2.stupni 1 disponibilní hodinou je využito k rozšiřujícímu učivu.

Člověk a jeho svět

Předměty jsou posíleny o 3 disponibilní hodiny ve 3.-5.ročníku z důvodu začlenění environmentální výchovy do předmětu a doplnění rozšiřujícího učiva.

Člověk a příroda

Předměty jsou posíleny o 6 disponibilních hodin z důvodu začlenění rozšiřujícího učiva.

Člověk a společnost

 Předmět Výchova k občanství je posílen o 1 disponibilní hodinu v 9. ročníku z důvodu začlenění rozšiřujícího učiva. Rozvíjí průřezové téma Osobnostní a sociální výchova a Multikulturní výchova.

Člověk a svět práce

Na 2. stupni posilujeme předmět o 1 hodinu z DČD z důvodu zařazení manuálních činností v předmětu ČSP do 9. ročníku – pěstitelské práce, chovatelství, práce s technickými materiály.

Další vzdělávací obory

Celkový počet hodin z DČD je 4 v rámci 2. stupně.

- *Konverzace v cizím jazyce* předmět na 2. stupni v 7., 8., 9. ročníku v každém ročníku 1 hodina. Výuka je zaměřena na prohloubení řečových dovedností v anglickém a německém jazyce.
- Základy administrativy 1 hodina v 9. ročníku předmět zaměřený na zvládnutí dovedností desetiprstové techniky a základů obchodní korespondence

5. Učební osnovy

Vzdělávací obsah základního vzdělávání je v RVP ZV orientačně rozdělen do devíti vzdělávacích oblastí. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořeny jedním vzdělávacím oborem nebo více obsahově blízkými vzdělávacími obory:

Jazyk a jazyková komunikace (Český jazyk, Anglický jazyk, Německý jazyk)

Matematika a její aplikace (Matematika)

Informační a komunikační technologie (Informatika)

Člověk a jeho svět (Člověk a jeho svět)

Člověk a společnost (Dějepis, Výchova k občanství)

Člověk a příroda (Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis)

Umění a kultura (Hudební výchova, Výtvarná výchova)

Člověk a zdraví (Výchova ke zdraví, Tělesná výchova)

Člověk a svět práce (Člověk a svět práce)

Doplňující vzdělávací obory (Konverzace v cizím jazyce, Základy administrativy)

Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou v úvodu vymezeny charakteristikou vzdělávací oblasti, která vyjadřuje postavení a význam dané oblasti v základním vzdělávání a charakterizuje vzdělávací obsah jednotlivých oborů. Dále je v této části naznačena návaznost mezi vzdělávacím obsahem 1. stupně a 2. stupně základního vzdělávání.

Praktické propojení vzdělávacího obsahu s klíčovými kompetencemi je dáno tím, že si stanovujeme vzdělávací strategie vyučovacích předmětů.

Vzdělávací obsah je tvořen očekávanými výstupy a učivem. V rámci 1. stupně je vzdělávací obsah dále členěn na 1. období (1. až 3. ročník) a 2. období (4. až 5. ročník).

Očekávané výstupy mají činnostní povahu, jsou prakticky zaměřené, využitelné v běžném životě a ověřitelné. Vymezují předpokládanou způsobilost využívat osvojené učivo v praktických situacích a v běžném životě. RVP ZV stanovuje očekávané výstupy na konci 3. ročníku (1. období) jako orientační (nezávazné) a na konci 5. ročníku (2. období) a 9. ročníku jako závazné.

Účivo je v RVP ZV strukturováno do jednotlivých tematických okruhů (témat, činností) a je chápáno jako prostředek k dosažení očekávaných výstupů. Pro svoji informativní a formativní funkci tvoří nezbytnou součást vzdělávacího obsahu. Na úrovni ŠVP se učivo stává závazné.

Použité zkratky předmětů:

Český jazyk	ČJ	Zeměpis	Z
Anglický jazyk	AJ	Výtvarná výchova	VV
Matematika	M	Tělesná výchova	TV
Informatika	I	Hudební výchova	HV
Člověk a jeho svět	ČJS	Člověk a svět práce	ČSP
Dějepis	D	Německý jazvk	NJ
Výchova k občanství	VO	Fyzika	F
Výchova ke zdraví	VZ	Čhemie	CH
Přírodopis	P	Konverzace v cizím jazvce	KCJ
Základy administrativy	ZA	,	

5.1 Český jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Charakteristika předmětu.

Vyučovací předmět Český jazyk / ČJ / je vyučován ve všech ročnících 1. i 2. stupně. Český jazyk má hlavní postavení ve výchovně-vzdělávacím procesu. Seznamuje se zákonitostmi jazyka, kultivuje jeho používání a jako národní jazyk má úzkou spojitost se všemi ostatními předměty. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které umožňují správně vnímat různá sdělení, rozumět jim a vhodně se vyjadřovat.

Český jazyk má komplexní charakter a zahrnuje následující oblasti:

- komunikační a slohová výchova
- psaní / jenom na 1.stupni
- jazyková výchova
- literární výchova

Jednotlivé složky se vzájemně prolínají.

5.1.2 Časová dotace předmětu.

Předmět český jazyk bude vyučován v každém ročníku s touto časovou dotací:

1. ročník	9 hodin	6. ročník	5 hodin
2. ročník	9 hodin	7. ročník	4 hodiny
3. ročník	9 hodin	8. ročník	4 hodiny
4. ročník	7 hodin	9. ročník	4 hodiny
5. ročník	7 hodin		

V rámci 1. stupně byla posílena hodinová dotace v českém jazyce o 8 disponibilních hodin, v rámci 2. stupně o 2 disponibilní hodiny.

Všechny hodiny jsou vyučovány v každém ročníku samostatně. Výuka probíhá většinou ve třídách, někdy v učebně informatiky, protože využíváme všech dostupných výukových programů. Výjimečně pracujeme v terénu.

5.1.3 Výchovné a vzdělávací strategie.

Kompetence k učení

- > vedeme žáky k organizaci a řízení vlastního učení
- motivujeme žáky k dalšímu vzdělávání
- nabízíme a ukazujeme žákům různé způsoby a metody učení
- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací
- > předkládáme žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů

- vedeme žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu
- > vedeme žáky k účasti na kulturních a společenských akcích
- vedeme žáky k sebehodnocení

Kompetence k řešení problému

- navozujeme problémové situace a vedeme žáky k vhodnému způsobu řešení
- > chválíme žáky a povzbuzujeme je k další činnosti

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke správné formulaci obsahu sdělení
- diskutujeme se žáky
- pomocí literární a jazykové výchovy rozšiřujeme slovní zásobu žáků
- nabízíme žákům různé typy textů a obrazových materiálů souvisejících s probíraným učivem
- > vedeme žáky ke správné a srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění

Kompetence sociální a personální

- vytváříme příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v rámci celé třídy i v malých skupinách
- > vedeme žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc a sami pomoc poskytli

Kompetence občanské

- > seznamujeme žáky s naším slovesným dědictvím a vysvětlujeme jim jeho význam
- > podporujeme v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby

Kompetence pracovní

- > vedeme žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní
- vedeme žáky k přípravě a udržování jejich učebního prostoru
- > vedeme žáky k zodpovědnému přístupu k práci a k dodržování dohodnutých pravidel

5.1.4 Průřezová témata.

V předmětu jsou zařazena všechna průřezová témata.

5.1.5 Vzdělávací obsah předmětu pro jednotlivé ročníky.

Očekávané výstupy z RVP	Výstupy školního vzdělávacího programu podle ročníků					
minimální výstupy	1. ročník	2. ročník	3. ročník			
, 1,		Komunikační a slohová výchova				
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Čte s porozuměním jednoduché texty.	Čte s porozuměním jednoduché texty učivo: čtení.	rozsahu a náročnosti	Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti učivo: praktické a věcné čtení.			
složitosti.	mluveným pokynům	pokynům přiměřené složitosti	Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti učivo: naslouchání a porozumění jazykovým projevům.			
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.	učivo:rozhovor.	Užívá základní komunikační pravidla v rozhovoru učivo: komunikační pravidla, dialog.	Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru učivo: komunikace.			
nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.		nebo nedbalou výslovnost učivo: základy techniky mluveného projevu.	Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávno nebo nedbalou výslovnost učivo: základy techniky mluveného projevu.			
	učivo: dechová cvičení, tempo řeči.	V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči učivo: rytmizace, frázování.	V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči učivo: dechová cvičení, tempo řeči, rytmizace, frázování.			

Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích. Dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání.	situacích učivo: omluva, poděkování, žádost,	Používá vhodné prostředky řeči v běžných situacích učivo: komunikace v běžných situacích, omluva, prosba.	Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích učivo: oslovení, vzkaz, zpráva, vyjadřování závislé na komunikačních situacích, mimojazykové prostředky řeči.
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.		mluvený projev	Na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev učivo: vypravování podle osnovy.
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním. Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	Používá základní hygienické návyky v prvopočátečním psaní učivo: grafomotorické cviky, hygiena psaní (správné sezení,úchop psacího náčiní, umístění sešitu, hygiena zraku).	Používá základní hygienické návyky při psaní učivo: správné sezení a držení psacího náčiní, zacházení s grafickým materiálem .	Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním učivo: základní hygienická pravidla při psaní.
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev. Píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen. Spojuje písmena a slabiky Převádí slova z mluvené do psané podoby. Dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost.	písmena do slov, používá sebekontrolu učivo: kvalitativní znaky čísel a číslic, psaní slov, kontrola napsaného textu.	Zdokonaluje tvary písmen a číslic, dbá na správné spojování písmen i slabik, kontroluje vlastní písemný projev učivo: úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, docvičování tvarů písmen, sebekontrola.	Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev učivo: úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, upevňování tvarů písmen.
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení. Opisuje a přepisuje krátké věty.	učivo: opis podle předlohy, přepis, skládání	Píše formálně správně jednoduchá sdělení učivo: úprava textu, jednoduchý vzkaz, SMS, popis zvířete	Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení učivo: psaní adresy, blahopřání, pozdravu, krátkého dopisu, popis předmětu a pracovního postupu, E-mail.

Seřadí ilustrace podle dějové	Seznámí se s posloupností děje a vypráví děj podle obrázků	71 7 7 7 1	Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh
	učivo: obrázková osnova, vypravování, poslech literárních textů pro děti.		učivo: vypravování podle ilustrací, dokončení příběhu.

Očekávané výstupy z RVP	Výstupy školního vzdělávacího programu podle ročníků					
	4. ročník	5. ročník				
minimální výstupy	Komunikační a	slohová výchova				
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty učivo: vyhledávání klíčových slov, čtení.	Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas <i>učivo:</i> čtení.				
aury very pousture missimuee	Vyhledává základní informace v textu, podstatné informace zaznamenává, odpovídá na zjišťovací otázky učivo: písemný záznam hlavní myšlenky, sestavování osnovy příběhu.	Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává učivo: čtení jako zdroj informací, sestavení osnovy k popisu a vyprávění.				
	Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení učivo: zpráva, oznámení, pozvánka, SMS, dopis, poštovní poukázka.	Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení učivo: zpráva, oznámení, pozvánka, SMS, dopis, poštovní poukázka.				
složitého sdělení a zanamatuje si	Reprodukuje obsah přiměřeně složitého a dlouhého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta učivo: čtení s porozuměním.	Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta učivo: porozumění čteného textu, věcné naslouchání.				
rozhovor, zanechá vzkaz na	Respektuje základní pravidla dialogu a základní pravidla rozhovoru, osvojuje si základní pravidla telefonického rozhovoru učivo: dialog, rozhovor.	Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku učivo: telefonická komunikace.				
	Seznamuje se s vlivy reklamy na člověka učivo: reklama.	Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích, zejména v reklamě učivo: manipulace v médiích.				

pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru.	Osvojuje si správnou intonaci, přízvuk slovní i větný, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru učivo: základní techniky mluveného projevu (dýchání, výslovnost, síla hlasu), navozování různých komunikačních situací.	Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru učivo: základní techniky mluveného projevu, vyjadřování závislé na komunikační situaci.
Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně	Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace učivo: spisovný jazyk, nespisovné útvary národního jazyka-nářečí.	Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace učivo: spisovný jazyk, nespisovné útvary národního jazyka-nářečí.
	Osvojuje si správnou obsahovou a formální stránku komunikace učivo: přihláška, prosba, omluva, popis pracovního postupu.	Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry učivo: dopis, zpráva, omluva, přihláška, pozvánka, oznámení, popis předmětu, popis pracovního postupu, podací lístek, složenka, e-mail, inzerát, referát.
jejím základě vytváří krátký	S pomocí sestaví osnovu vyprávění a podle ní vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev učivo: sestavení osnovy, vyprávění s časovou posloupností.	Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti učivo: pozorné čtení, sestavení osnovy, znalost částí osnovy, komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vypravování.

Očekávané výstupy z RVP	Výstu	py školního vzdělávacího programu podle r	očníků
minimální výstupy	1. ročník	2. ročník	3. ročník
	Jazyková výchova		
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky. Rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy. Rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky. Tvoří slabiky. Rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky.	člení slova na hlásky a slabiky, rozlišuje a graficky vyjadřuje délky samohlásek ve	slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé s krátké samohlásky učivo: sluchová analýza a syntéza, sluchové rozlišení krátkých a dlouhých samohlásek.
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná.	učivo: význam slov.	opačného významu a slova významem nadřazená a podřazená učivo: slova jednovýznamová a mnohovýznamová, slova opačného významu,	Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná učivo: slova souřadná, slova příbuzná.
Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost.	Třídí slova podle významu učivo: třídění slov do skupin.	děj, věc, okolnost vlastnost	Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost učivo: třídění slov do skupin.
Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.		Rozlišuje podstatná jména, předložky, spojky a slovesa učivo: slovní druhy.	Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru učivo: slovní druhy.
Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.	Užívá spisovné tvary slov v mluveném projevu učivo: spisovné tvary slov a správné gramatické tvary slov.	V mluveném projevu se učí užívat správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves (sluchové vnímání) učivo: spisovné tvary slov a správné	Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves učivo: mluvnické kategorie.

Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy.		Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a, i, nebo, ani učivo: věta jednoduchá a souvětí.	Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy učivo: věta jednoduchá, souvětí, spojovací výrazy.
Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky.	Rozpozná základní interpunkční znaménka učivo: interpunkční znaménka za větou, stavba jednoduché věty.	Vyhledává v textu druhy vět podle postoje mluvčího učivo: druhy vět.	Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky učivo: druhy vět.
po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných		Odůvodňuje a píše správně:i/y po tvrdých a měkkých souhláskách; dě, tě, ně, ú/ů, bě pě vě mě– mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování učivo: pravopis lexikální.	Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování učivo: lexikální pravopis, vyjmenovaná slova.

Očekávané výstupy z RVP	Výstupy školního vzdělávac	Výstupy školního vzdělávacího programu podle ročníků		
minimální výstupy 4. ročník		5. ročník		
	Jazyková výchova			
Porovnává významy slov, zvláště	Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného	Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného		
slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová		významu a slova vícevýznamová		
významu a slova vícevýznamová.	učivo: význam slov.	učivo: význam slov.		
Rozlišuje ve slově kořen,část	Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou	rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku		
příponovou, předponovou a <i>učivo: stavba slova.</i>		učivo: stavba slova.		
koncovku.				

Určuje slovní druhy	Rozpoznává slovní druhy plnovýznamových slov a používá je ve	Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v
plnovýznamových slov a využívá		gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
	učivo: tvarosloví - slovní druhy, tvary slov.	učivo: tvarosloví - slovní druhy, tvary slov.
tvarech ve svém		
mluveném projevu.		
Pozná podstatná jména a		
slovesa.		
	Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	
nespisovné tvary.	učivo: slova spisovná a nespisovná, používání Pravidel českého	
· ·	pravopisu.	
	Vyhledává základní skladební dvojici v úplných větách	Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní
dvojici a v neúplné základní	učivo: základní skladební dvojice, podmět, přísudek, shoda přísudku	skladební dvojici označuje základ věty
skladební dvojici označuje	s podmětem.	učivo: skladba, podmět a přísudek, skladebné dvojice, základní
základ věty.		větné členy, typy podmětu a přísudku, shoda podmětu a přísudku.
Odlišuje větu jednoduchou a	Odlišuje větu jednoduchou a souvětí	Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu
	učivo: věta jednoduchá a souvětí.	jednoduchou v souvětí
jednoduchou v souvětí.		učivo: věta jednoduchá, souvětí.
Dodržuje pořádek slov ve větě,		
pozná a určí druhy vět podle		
postoje mluvčího.		
Užívá vhodných spojovacích	Používá vhodné spojovací výrazy v písemném i mluveném projevu	Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je
výrazů, podle potřeby projevu je	učivo: spojky.	obměňuje
obměňuje.		učivo: spojky, spojovací výrazy.

Píše správně i/y ve slovech po	Zdůvodňuje správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
9 0	učivo: i-y po obojetných souhláskách.	učivo: i-y po obojetných souhláskách.
Rozlišuje tvrdé, měkké a		
obojetné souhlásky a ovládá		
pravopis měkkých a tvrdých		
slabik		
- určuje samohlásky a		
souhlásky,		
- seřadí slova podle abecedy,		
- správně vyslovuje a píše,		
slova se skupinami hlásek dě-		
tě-ně-bě-pě-vě-mě,		
- správně vyslovuje a píše		
znělé a neznělé souhlásky.		
	Vyhledává podmět a přísudek	Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu
syntaktického pravopisu.	učivo: podmět a přísudek.	učivo: shoda podmětu s přísudkem, podmět rodu mužského,
, , , , , , , , , , , , , , , , , , ,		ženského a středního.

Očekávané výstupy z RVP	Výstu	py školního vzdělávacího programu podle ročníků		
minimální výstupy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	
		Literární výchova		
vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	Přednáší zpaměti jednoduché literární texty zpravidla veršované učivo: říkadla, rozpočitadla, hádanky, veršované literární texty, poezie pro děti.	učivo: literární texty přiměřené věku, básně,	frázování a tempu literární texty přiměřené	
	Vyjádří vlastní názor na přečtený text učivo: literární text.		Vyjadřuje své pocity z přečteného textu učivo: zážitkové čtení a naslouchání, vlastní výtvarný doprovod.	

,	Rozlišuje vyjadřování v próze a	s rýmem	1	Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění učivo: literární druhy a žánry.
	•	Zapojuje se do dramatizace literárního textu učivo: dramatizace.	1 1 5	Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností
1	oodle svých schopností.		učivo: činnosti s liter. textem.	učivo: tvořivé činnosti s literárním textem.

Očekávané výstupy z RVP	Výstupy školního vzo	lělávacího programu podle ročníků
minimální výstupy	4. ročník	5. ročník
	L	iterární výchova
Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je. Dramatizuje jednoduchý příběh. Vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek.	Vyjadřuje své dojmy z četby a výtvarně je zaznamená učivo: čtení a poslech literárních textů.	Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je učivo: prožitkové čtení, písemné vyjádření názorů, myšlenek, zkrácený zápis textu.
Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma. Dramatizuje jednoduchý příběh. Vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek. Čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje j podle jednoduché osnovy. Určí v přečteném textu hlavni postavy a jejich vlastnosti.		Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma učivo: pozorné naslouchání, praktické čtení,věcné čtení.

Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů.		Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů učivo: literatura a její druhy, literární žánry- báseň, pohádka, příběh.
Při jednoduchém rozboru	Při jednoduchém rozboru literárních textů používá s pomocí	Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární
literárních textů používá	elementární literární pojmy	literární pojmy
elementární literární pojmy.	učivo: báseň, pohádka, bajka.	učivo: literární žánry- pohádka, příběh, báseň: rým, verš, sloka.
Rozlišuje prózu a verše		
- rozlišuje pohádkové		
prostředí od reálného,		
- ovládá tiché čtení a orientuje		
se ve čteném textu.		

		Výstupy školního vzdělávac	cího programu podle ročníků	·
Očekávané výstupy z RVP	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
minimální výstupy		Komunikační a	slohová výchova	
Odlišuje ve čteném nebo	Chápe literární text jako zdroj	Chápe literární text jako zdroj	Rozlišuje pojmy, fakta, názory,	Odlišuje ve čteném nebo slyšeném
slyšeném textu fakta od	informací, faktů, názorů a	informací, faktů, názorů a	hodnocení	textu fakta od názorů a hodnocení,
názorů a hodnocení, ověřuje	hodnocení	hodnocení	učivo: orientace v textu, znalost	ověřuje fakta pomocí otázek nebo
fakta pomocí	učivo: čtení, komunikace.	učivo: kritické čtení.	některých odborných výrazů.	porovnáváním s dostupnými
otázek nebo porovnáváním				informačními zdroji
s dostupnými informačními				učivo: čtení.
zdroji.				
Čte plynule s porozuměním;				
reprodukuje text.				
	Je seznámen s pravidly	Rozezná sdělování informací a	Rozlišuje objektivní informace a	Rozlišuje subjektivní a objektivní
Rozlišuje subjektivní a	rozlišujícími informace a fakta od	faktů od vyjadřování vlastních či	fakta od subjektivních sdělení,	sdělení a komunikační záměr
objektivní sdělení a	vyjadřování názorů	jiných názorů	názorů a dokáže je použít ve	partnera v hovoru
komunikační záměr partnera	učivo: čtení, naslouchání.	učivo: čtení, naslouchání.	vlastních projevech	učivo: čtení a kritické
v hovoru.			učivo: čtení, naslouchání, výtah,	naslouchání, zásady
			výklad.	dorozumívání.

Rozpoznává manipulativní	manipulativního projevu učivo: soustředěné naslouchání,	Rozpoznává manipulativní působení projevu učivo: manipulace v projevu, zásady kultivovaného projevu.	Rozeznává jazykové a mimojazykové prostředky komunikace a dokáže je rozeznat v masmédiích učivo: kritické a věcné naslouchání a čtení.	Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj učivo: kritické a věcné naslouchání a čtení, diskuse.
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.	situace a jejich uplatňováním při vhodných příležitostech, vyjadřuje své pocity, nálady, názory a myšlenky učivo: aktivní naslouchání, výchova k empatii, zásady	V mluveném projevu vyjadřuje své pocity, nálady, názory a myšlenky učivo: aktivní naslouchání, výchova k empatii, zásady dorozumívání, diskuse.	Hovoří kultivovaně, jazykové prostředky volí podle komunikační situace učivo: soustředěné naslouchání, aktivní čtení, zásady kultivovaného projevu, nonverbální jazykové prostředky, připravený a improvizovaný projev.	Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci učivo: soustředěné naslouchání, aktivní čtení, zásady kultivovaného projevu, nonverbální a paralingvální jazykové prostředky, připravený projev na základě poznámek, improvizovaný projev.
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky	nespisovnou výslovnost a slovní zásobu učivo: spisovný český jazyk, nespisovné jazykové prostředky.	Rozlišuje spisovnou a nespisovnou slovní zásobu učivo: spisovný český jazyk, nespisovné jazykové prostředky, připravený projev na základě poznámek- aktualita.	podle komunikačních situací volí spisovnou či nespisovnou slovní	Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru učivo: obecné výklady o českém jazyce, jazyková kultura.
připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních	verbálních i nonverbálních prostředků řeči učivo: připravený projev, diskuse, technika mluveného projevu, recitace.	V mluveném projevu rozlišuje verbální i nonverbální prostředky řeči učivo: připravený projev na základě poznámek, diskuse, technika mluveného projevu, recitace.	Při mluveném projevu používá verbální i nonverbální prostředky učivo: připravený projev, improvizovaný projev, diskuse, přednes.	V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči učivo: zásady kultivovaného projevu,komunikační žánry

Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu. Využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu,	učivo: diskuse, praktické naslouchání, výchova k empatii. Rozlišuje základní a vedlejší informace v textu, provádí výpisky a seznamuje se s pravidly výtahu a jeho rozlišením od výpisků učivo: hlavní myšlenky textu,	vlastní názory a respektuje cizí učivo: diskuse, dialog. Formuluje hlavní myšlenky textu, dokáže vytvořit výpisky učivo: studijní čtení, výpisek,	učivo: zásady kultivovaného mluveného projevu, zásady dialogu a komunikace ve skupině. Využívá základy studijního čtení, formuluje hlavní myšlenky textu učivo: výtah, výklad, pozorné čtení, analytické čtení, soustředěné čtení.	využívá zásad komunikace a pravidel dialogu učivo: diskuze, pravidla
ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.	jeho částí podle návaznosti (např. při vypravování) učivo: praktické čtení, kritické čtení, písemný projev na základě poznatků o základních slohových	učivo: praktické čtení, kritické čtení.	čtení, tvoření vět, významový poměr mezi větami.	Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování učivo: praktické čtení, kritické čtení, písemný projev na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech,vlastní tvořivé psaní.

	h	h		Fr. u.e
Využívá poznatků o jazyce a	Využívá spisovného jazyka	Využívá spisovného jazyka pro	Tvoří slohové útvary, které	Využívá poznatků o jazyce a stylu
stylu ke gramaticky i věcně	(i některých dalších součástí	tvorbu různých slohových útvarů	gramaticky i věcně odpovídají	ke gramaticky i věcně správnému
správnému písemnému	národního jazyka) pro tvorbu	učivo: vypravování, popis,, líčení,	správnému písemnému projevu	písemnému projevu a k tvořivé
projevu a k tvořivé práci s	různých slohových útvarů	charakteristika, životopis, žádost,	učivo: obecné poučení o slovové	práci s textem nebo i k vlastnímu
textem nebo i k vlastnímu	učivo: vlastní tvořivé psaní.	pozvánka.	tvorbě, stavba textová,	tvořivému psaní na základě svých
tvořivému psaní na základě	_		charakteristika, úvaha.	dispozic a osobních zájmů
svých dispozic				učivo: vlastní tvořivé psaní.
a osobních zájmů.				_
· ·				
Píše běžné písemnosti; podle				
předlohy sestaví vlastní životopis	,			
a napíše žádost; popíše děje,				
jevy osoby, pracovní postup;				
vypráví podle předem				
připravené osnovy; s vhodnou				
podporou pedagogického				
pracovníka písemně zpracuje				
zadané téma.				

Ožalačavaná azčatavana – DVD	Výstupy školního vzdělávacího programu podle ročníků				
Očekávané výstupy z RVP minimální výstupy	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
		Jazykova	á výchova		
	Rozlišuje spisovná slova a jejich	Spisovně vyslovuje česká slova	Spisovně vyslovuje česká a	Spisovně vyslovuje česká a běžně	
Spisovně vyslovuje česká a běžně	nespisovné tvary, seznamuje se	učivo: přejímání slov z cizích	některá cizí slova	užívaná cizí slova	
užívaná cizí slova.	zákonitostmi spisovné	jazyků.	učivo: slova přejatá, výslovnost a	učivo: spisovná výslovnost,	
uzivana cizi siova.	výslovnosti českých slov		pravopis slov přejatých.	zvuková stránka věty, výslovnost	
	učivo: spisovná výslovnost.			slov přejatých.	
	Rozvíjí dosavadní znalosti o	Zná způsoby obohacování slovní	Vyjmenuje způsoby obohacování	Rozlišuje a příklady v textu	
Rozlišuje a příklady v textu	tvoření českých slov, seznámí se	zásoby, seznámí se se	slovní zásoby, vyhledá přenesená	dokládá nejdůležitější způsoby	
dokládá nejdůležitější způsoby	se základními slovotvornými	přenesenými pojmenováními	pojmenování	obohacování slovní zásoby a	
obohacování slovní zásoby a	postupy a způsoby obohacování	učivo: způsoby tvoření	učivo: slovní zásoba, způsoby	zásady tvoření českých slov,	
zásady	slovní zásoby	slov,metafora, metonymie,	tvoření slov, nepřímá	rozpoznává přenesená	
tvoření českých slov, rozpoznává	učivo: stavba slova.	přenesená pojmenování.	pojmenování- metafora a	pojmenování, zvláště ve	
přenesená pojmenování, zvláště			metonymie.	frazémech	
ve frazémech.				učivo: tvoření slov, význam slova,	
				slova přejatá.	

	T		1	
	Pracuje se slovníky a příručkami,		Používá Pravidla českého	Samostatně pracuje s Pravidly
českého pravopisu, se Slovníkem	získává základní dovednosti		pravopisu, Slovník spisovné	českého pravopisu, se slovníkem
	potřebné pro práci s těmito		češtiny, encyklopedie, internet	spisovné češtiny a s dalšími
slovníky a příručkami.	publikacemi	učivo: jazykové příručky,	k vyhledávání informací při	slovníky a příručkami
	učivo: pravopis, seznámení	seznámení a vhodné používání.	samostudiu	učivo: jazykové příručky.
Orientuje se v Pravidlech českého	s jazykovými příručkami.		učivo: jazykové příručky-	
pravopisu.			praktické využití.	
Správně třídí slovní druhy, tvoří	Upevňuje znalost slovních druhů,		Třídí slova ke správným slovním	
spisovné tvary slov a vědomě jich	rozšiřuje jejich vnímání a	k jednotlivým slovním druhům,	druhům, tvoří spisovné tvary slov	spisovné tvary slov a vědomě jich
používá ve vhodné komunikační	používání v rámci skladební	využívá je v komunikaci	učivo: procvičování tvarosloví,	používá ve vhodné komunikační
situaci.	platnosti	učivo: tvarosloví, odchylné tvary	nepravidelnosti ve skloňování	situaci
	učivo: tvarosloví – slovní druhy,	podstatných jmen přídavná	podstatných. jmen, zájmeno týž-	učivo: tvarosloví.
Pozná a určí slovní druhy; skloňuje	mluvnické významy a tvary slov.	jména, zájmena vztažná,	tentýž, slovesný vid, slovesa	
podstatná a přídavná jména; pozná		číslovky, slovesa- obtížné	dokonavá-nedokonavá, tvoření	
osobní zájmena; časuje slovesa.		tvary,slovesný rod, neohebné	slovesných tvarů slovesné vzory,	
Rozlišuje spisovný a nespisovný		slovní druhy, psaní velkých	výcvik využívání spisovných	
jazyk.			tvarů.	
Využívá znalostí o jazykové	Chápe využití základních pravidel	Aplikuje pravopisná pravidla do	Zná pravopisná pravidla a	Využívá znalostí o jazykové
normě při tvorbě vhodných	pravopisu	praxe	aplikuje je při tvorbě jazykových	normě při tvorbě vhodných
jazykových projevů podle	učivo: stavba slova a pravopis,		projevů	jazykových projevů podle
komunikační situace.	spisovná výslovnost, Pravidla	pravopisu, správná výslovnost,	učivo: pravidla českého	komunikační situace
Romunikaciii situace.	českého pravopisu.	modulace a členění řeči, psaní	pravopisu, stavba větná,	učivo: pravidla českého
Rozlišuje spisovný a nespisovný		velkých písmen, tvoření vět,	znázornění stavby věty	pravopisu, jazyk a
jazyk.		stavba textu.	jednoduché.	komunikace,zvuková stránka
				jazyka.
Rozlišuje významové vztahy			Rozlišuje významové vztahy	Rozlišuje významové vztahy
gramatických jednotek ve větě a	vztahů ve větě a v souvětí	jednotkách ve větě a souvětí	gramatických jednotek ve větě a	gramatických jednotek ve větě a v
v souvětí.	učivo: skladba.	učivo: skladba.	v souvětí	souvětí
			učivo: skladba.	učivo: skladba.
Rozezná větu jednoduchou od				
souvětí.				

V písemném projevu zvládá	Orientuje se v oblastech	Používá pravopis lexikální,	Zvládá lexikální, slovotvorný,	V písemném projevu zvládá
pravopis lexikální, slovotvorný,	pravopisu	slovotvorný, morfologický a	morfologický i syntaktický	pravopis lexikální, slovotvorný,
morfologický i syntaktický ve	učivo: pravopis ve větě	syntaktický ve svých písemných	pravopis ve větě i souvětí	morfologický i syntaktický ve
větě jednoduché i souvětí.	jednoduché a v souvětí.	projevech	učivo: pravopis koncovek jmen a	větě jednoduché i souvětí
		učivo: pravopis ve větě, souvětí,	sloves.	učivo: pravopisné kapitoly
Správně píše slova s předponami a		shoda podmětu a přísudku, psaní		v jednotlivých jazykovědných
předložkami.		velkých písmen ve jménech		oblastech(např. ve tvarosloví
Ovládá pravopis vyjmenovaných		vlastních, procvičování i/í, y/ý.		Pravopis koncovek jmen a sloves,
slov.				atd.).
Zvládá pravopis podle shody				
přísudku s podmětem.				
	Chápe rozdělení národního jazyka	Rozezná spisovnou a nespisovnou	Rozlišuje spisovný jazyk od	Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí	učivo: jazyk a jeho útvary,	formu jazyka	nespisovných forem	obecnou češtinu a zdůvodní jejich
a obecnou češtinu a zdůvodní	jazykověda a její složky.	učivo: spisovný český jazyk,	učivo: obecné výklady o českém	užití
jejich užití.		nespisovný jazyk-nářečí.	jazyce, útvary českého jazyka-	učivo: obecné výklady o českém
jejich uziti.			nářečí, obecná čeština, spisovný	jazyce.
			jazyk.	

Očekávané výstupy z RVP	Výstupy školního vzdělávacího programu podle ročníků				
minimální výstupy	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
		Literárn	ní výchova		
Ucelene reprodukuje precteny text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlactními slovy interpretuje	jednoduše popíše hlavní myšlenku díla	Vystihne podstatu přečteného textu, popíše hlavní myšlenku díla učivo: čtení, reprodukce	děje učivo: aktivní čtení, struktura literárního díla, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, diskuse.	Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla učivo: způsoby interpretace literárních a jiných děl, volná reprodukce textu a záznam nebo reprodukce hlavních myšlenek.	
Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora.	Chápe stylovou různorodost učivo: literatura umělecká a věcná, literární žánry a druhy.	Vnímá různé styly spisovatelů učivo: typy literárních textů.	učivo: typy literárních stylů.	Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora učivo: znaky individuálního stylu.	

divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.	jednoduchým bezprostředním způsobem učivo: způsoby interpretace literárních a jiných děl, volná reprodukce textu a záznam nebo reprodukce hlavních myšlenek.	akcí i literárních děl v písemné i verbální podobě učivo: komunikace a diskuse po kulturních akcích i po četbě, pozorné naslouchání, aktivní	filmová či divadelní díla učivo: aktivní čtení a naslouchání, prožitkové čtení a	Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo učivo: způsoby interpretace literárních a jiných děl, volná reprodukce textu a záznam nebo reprodukce hlavních myšlenek.
Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí literární teorie.	podle svých schopností učivo: vytváření vlastních textů.	učivo: dělení literatury, lyrika, epika, drama, poezie a próza, funkce literatury.		osvojených znalostí literární teorie učivo: vytváření vlastních literárních textů, základy literární teorie.
Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží	oběma podobami literatury učivo: kritické naslouchání a	k literatuře hodnotné i konzumní učivo: pozorné naslouchání,	literaturu, názory umí vysvětlit učivo: kritické naslouchání a	Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svěj názor doloží argumenty učivo: kritické naslouchání a čtení, diskuse.
druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné	a žánry učivo: literární druhy a žánry, základy literární historie.	uvede literární druhy a žánry učivo: literatury, literární druhy, literární žánry, charakteristika Česká a světová literatura od 10.do 18. století.	patřičné žánry a jednoduše je charakterizuje učivo: literární druhy a žánry,	Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele učivo: literární druhy a žánry, základy literární historie.
Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v	do 10. století učivo: základy literární historie - literatura do 10. století.	Orientuje se v dějinách literatury v období 1018.století učivo: česká a světová literatura od 1018.století.	Orientuje se v dějinách české a světové literatury v období od 1820.století učivo: literatura 1820.století.	Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře. učivo: literatura 20. století po současnost.
Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním,	podobnosti mezi jednotlivými druhy umění	divadelním zpracováním	Porovná ztvárnění námětu díla v jeho literární, filmové i divadelní podobě učivo: základy literární teorie.	

Vyhledává informace v různých	Vyhledává potřebné informace	Vyhledává potřebné informace	Vyhledává informace z různých	Vyhledává informace v různých
typech katalogů, v knihovně i v	v knihovně nebo na internetu	v knihovně, na internetu i	informačních zdrojů a používá je	typech katalogů, v knihovně i v
dalších informačních zdrojích.	učivo: práce s informačními	v dalších informačních zdrojích	v praxi	dalších informačních zdrojích
	zdroj.	učivo: práce s informačními	učivo: práce s informačními	učivo: práce s informačními
Dokáže vyhledat potřebné		zdroj.	zdroji.	zdroji.
informace v oblasti literatury, má				
pozitivní vztah k literatuře.				

5.2 Anglický jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

5.2.1 Charakteristika předmětu

Obsahem předmětu **Anglický jazyk** / **AJ** / je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat. Vzdělávání směřuje k dosažení úrovně A2 vycházející ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Cílem je poskytnout žákům možnost dorozumět se s lidmi z různých částí světa, ale také využít znalostí cizího jazyka pro práci s počítačem, internetem, v oblasti svých zájmů, k samostatnému získávání informací z různých zdrojů a pro další vzdělávání. Důraz klademe jak na rozvoj komunikačních dovedností, tak na výuku gramatické části vzdělávacího předmětu. Výuka probíhá v kmenových třídách a v učebně informatiky.

Pomůcky: učebnice, pracovní sešity, audio video technika, počítače, časopisy, autentické texty, slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mapy, hry, obrazový a kopírovaný materiál, gramatické přehledy, názorné pomůcky

1. stupeň

Cílem předmětu anglický jazyk na 1. stupni je poskytnout žákům základ slovní zásoby a běžných konverzačních frází, na jednoduchých textech budovat čtenářské dovednosti a na nich pak schopnost psát. Gramatiku učíme tehdy, když jsou příslušné pojmy zvládnuty v předmětu český jazyk a literatura (např. časování sloves).

2. stupeň

Na druhém stupni pracují žáci ve větší míře s autentickými texty, konverzují spolu anglicky ve větších celcích. V souvislosti s probíraným zeměpisným a dějepisným učivem se žáci seznamují s reáliemi anglicky mluvících zemí. Angličtinu používají při práci s internetem i v částech jiných vyučovacích předmětů.

Ve vyučovacím předmětu anglický jazyk se snažíme vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti.

5.2.2 Časová dotace předmětu

Anglický jazyk je vyučován ve druhém až devátém ročníku. Vzhledem k malému počtu žáků probíhá výuka vždy v celém ročníku najednou.

 2. ročník
 1 hodina týdně

 3. ročník
 3 hodiny týdně

 4. ročník
 3 hodiny týdně

 5. ročník
 3 hodiny týdně

 6. - 9. ročník
 3 hodiny týdně

5.2.3 Výchovná a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům pochopit důležitost komunikovat anglicky pro další studium i praktický život
- propojujeme probraná témata a jazykové jevy

- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání nástrojů k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině
- předkládáme žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů
- zohledňujeme rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků a žáků s poruchami učení a podporujeme pokroky jednotlivých žáků

Kompetence k řešení problému

- navozujeme u žáků problémové situace a vedeme k vhodnému způsobu řešení
- klademe žákům vhodné otázky
- > vedeme žáky k tomu, aby se nebáli mluvit anglicky s cizím člověkem
- > zařazujeme úkoly, při kterých žáci spolupracují

Kompetence komunikativní

- > vedeme žáky ke správné formulaci jednoduché myšlenky
- učíme žáky porozumět přiměřenému textu v anglickém jazyce
- podporujeme snahu žáka využívat dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu
- nabízíme žákům různé typy textů a obrazových materiálů souvisejících s probíraným učivem

Kompetence sociální a personální

- vytváříme příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v rámci celé třídy i v malých skupinách
- > posilujeme u žáků uvědomění si vlastní hodnoty a vedeme je k respektování druhých
- rozvíjíme u žáků schopnost vyžádat si a poskytnout pomoc, radu
- uplatňujeme individuální přístup k žákům

Kompetence občanské

- pomáháme žákovi získávat představu o kultuře a zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je s našimi
- podporujeme účast žáků na kulturních akcích a soutěžích

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k práci s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
- rozvíjíme schopnost používat anglický jazyk k získávání informací z různých oblastí
- vedeme žáky k zodpovědnému přístupu k práci a k dodržování dohodnutých pravidel
- > zohledňujeme rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

5.2.4 Průřezová témata

V předmětu jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Mediální výchova, Environmentální výchova.

5.2.5 Vzdělávací obsah učiva pro jednotlivé ročníky

Očekávané výstupy z RVP	Výstupy školního vzdělávacího programu podle ročníků			
minimální výstupy	Řečové dovednosti			
	2. ročník	3. ročník		
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně učivo: základní pokyny	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně učivo: pozdrav, poděkování, zadávání a plnění pokynů učitele k výuce, např. "Posaďte se!, Otevřete/Zavřete učebnice!, Vezměte si…! Čti! Piš!"		
zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal učivo: školní potřeby, hračky, oblečení, jídlo, vybrané druhy ovoce, zeleniny (potravin), osoby, popis osob, zvířata, barvy, čísla do 10, pozdrav, poděkování, představování, tradice a zvyky	zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal učivo: školní potřeby, nábytek, barvy (otázka: "What colour's the?"), zviřata (otázka "Is it a?" odpověď: "Yes, it is, No, it isn 't. "), nálady a pocity (vazba "I'm, He's, She's + přídavné jméno"), části lidského obličeje, těla (vazba "I've got He's / She's got"), členové rodiny, oblečení, jídlo (vazba: "What do you like for breakfast/lunch, dinner?" "Do you like?" "I like"), hračky, svátky v roce, čísla do 20, vazba: "Is there? Are there? There is / There are"		
rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu učivo: školní potřeby, hračky, oblečení, jídlo, vybrané druhy ovoce, zeleniny (potravin), osoby, popis osob, zvířata, barvy, čísla do 10, pozdrav, poděkování, představování, tradice a zvyky	žáci si osvojí a rozumí základní slovní zásobě tematických okruhů učivo: školní potřeby, nábytek, barvy, zvířata, nálady a pocity, části lidského obličeje, členové rodiny, oblečení, jídlo, hračky, svátky v roce, čísla do 20		

rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu učivo: školní potřeby, hračky, oblečení, jídlo, vybrané druhy ovoce, zeleniny (potravin), osoby, popis osob, zvířata, barvy, čísla do 10, pozdrav, poděkování, představování	Pozdraví a krátce se představí Rozumí jednoduchým pokynům učitele Zeptá se a jednoduše odpoví na dotaz na jméno/věk osoby Klade krátké ano/ne otázky k ověření správnosti svého odhadu učivo: uvítání a rozloučení, pokyny při hrách, v obchodě s ovocem, dotazování na oblíbenost ovoce, dotazování na vlastnění předmětů, popis a charakteristika osob, dotazování se na majitele předmětu, pokyny při výuce, běžných činnostech a při hrách
přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení učivo: školní potřeby, hračky, oblečení, jídlo, vybrané druhy ovoce, zeleniny (potravin), osoby, popis osob, zvířata, barvy, čísla do 10, pozdrav, poděkování, představování, tradice a zvyky	Píše jednoduchá slova a věty dle předlohy a přečte je.Pojmenuje věci, které mu jsou blízké, a napíše je. učivo: užití to a toto při označování věcí, jednoduché otázky a odpovědi s použitím sloves být, moct, mít a pomocného slovesa do, vazba there is, rozkazovací způsob v běžných pokynech při hrách a sportu, jednoduché užití přítomného času průběhového při popisu toho, co máme na sobě, předložky v a na při popisu umístění předmětů
píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy		Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy učivo: Jazykové struktury a gramatika - užití to a toto při označování věcí - jednoduché otázky a odpovědi s použitím sloves být, moct, mít a pomocného slovesa do - vazba there is - rozkazovací způsob v běžných pokynech při hrách a sportu - jednoduché užití přítomného času průběhového při popisu toho, co máme na sobě - předložky v a na při popisu umístění předmětů

Očekávané výstupy z RVP	Výstupy školního vzdělávacího programu podle ročníků				
minimální výstupy	4. ročník	5. ročník			
	Poslech s p	orozuměním			
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	Rozumí jednoduchým pokynům učitele a reaguje na ně učivo: slovní zásoba na témata: anglická abeceda, číslovky 20–100, členové širší rodiny, běžné potraviny, ovoce a zelenina, běžná zvířata v ZOO, běžné vlastnosti zvířat, důležité budovy a obchody ve městě, volnočasové aktivity, dny v týdnu, běžná povolání a nástroje s nimi, spojené, běžné typy počasí, hrady a jejich obyvatelé	Rozumí krátkým oznámením nebo vzkazům, pokud jsou vysloveny pomalu a zřetelně učivo: slovní zásoba na témata: vlastní jména osob, měst a zemí, druhy pozdravů, čísla 0 – 100, předměty ve třídě, barvy, abeceda, části těla, jídlo, dny v týdnu, pocity, rodina, osobní údaje, věk, věci každodenního užívání, nábytek a předměty v bytě, čísla 0 – 100, předměty ve třídě, místnosti v domě, přídavná jména pro vzhled, země a národnosti, části těla, jídlo a občerstvení, ovoce, zelenina, čas, časové údaje, aktivity denního režimu, aktivity ve volném čase			
rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí slovům a frázim, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování	Rozumí hledané informaci v nahrávce učivo: slovní zásoba na témata: anglická abeceda, číslovky 20–100, členové širší rodiny, běžné potraviny, ovoce a zelenina, běžná zvířata v ZOO, běžné vlastnosti zvířat, důležité budovy a obchody ve městě, volnočasové aktivity, dny v týdnu, běžná povolání a nástroje s nimi, spojené, běžné typy počasí, hrady a jejich obyvatelé	Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci, kdy ostatní mluví o sobě, své rodině, místě kde žijí a o svých zájmech, rozumí jednoduchým návodům . učivo: slovní zásoba na témata: vlastní jména osob, měst a zemí, druhy pozdravů, čísla 0 – 100, předměty ve třídě, barvy, abeceda, části těla, jidlo, dny v týdnu, pocity, rodina, osobní údaje, věk, věci každodenního užívání, nábytek a předměty v bytě, čísla 0 – 100, předměty ve třídě, místnosti v domě, přídavná jména pro vzhled, země a národnosti, části těla, jídlo a občerstvení, ovoce, zelenina, čas, časové údaje, aktivity denního režimu, aktivity ve volném čase			

rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	Rozumí smyslu přiměřeně obtížných nahrávek učivo: slovní zásoba na témata: vlastní jména osob, měst a zemí, druhy pozdravů, čísla 0 – 100, předměty ve třídě, barvy, abeceda, části těla, jidlo, dny v týdnu, pocity, rodina, osobní údaje, věk, věci každodenního užívání, nábytek a předměty v bytě, čísla 0 – 100, předměty ve třídě, místnosti v domě, přídavná jména pro vzhled, země a národnosti, části těla, jídlo a občerstvení, ovoce, zelenina, čas, časové údaje, aktivity denního režimu, aktivity ve	Pochopí obsah a smysl jednoduchého dialogu a nahrávky učivo: slovní zásoba na témata: vlastní jména osob, měst a zemí, druhy pozdravů, čísla 0 – 100, předměty ve třídě, barvy, abeceda, části těla, jídlo, dny v týdnu, pocity, rodina, osobní údaje, věk, věci každodenního užívání, nábytek a předměty v bytě, čísla 0 – 100, předměty ve třídě, místnosti v domě, přídavná jména pro vzhled, země a národnosti, části těla, jídlo a občerstvení, ovoce, zelenina, čas, časové údaje, aktivity denního režimu, aktivity ve volném čase		
	Mluvení			
zapojí se do jednoduchých rozhovorů pozdraví a poděkuje	Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích (vyžádá si jednoduchou informaci, zformuluje jednoduchý požadavek, umí akceptovat a odmítnout pozvání, objedná si jídlo) učivo: Komunikační situace: pozdravy a představení, věci ve třídě a jejich umístění, umístění věcí v místnosti, vyjádření pocitů, země a národnosti, popis vzhledu lidí, míst, popis částí těla	Jednoduchá scénka, rozhovor, modelová situace z reálného života. učivo: Komunikační situace : pozdravy a představení, věci ve třídě a jejich umístění, umístění věcí v místnosti, vyjádření pocitů, země a národnosti, popis vzhledu lidí, míst, popis částí těla		
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat sdělí své iméno a věk	Vyjádří jednoduché základní informace, které obměňuje s použitím osvojené slovní zásoby. Popíše svůj volný čas, umístění předmětů, počasí, členy rodiny. Jednoduše popíše obrázek. učivo: umístěn, způsoby dopravy, týdenní režim ,popis činnosti běžných povolání, dotazy na počasí, dotazy na uplynulé činnosti	Sestaví jednoduché ústní sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině (popis místa, osoby a zvyků) a škole (školní předměty, oblíbené činnosti) v přítomnosti . učivo: každodenní aktivity, aktivity ve volném čase , popis denního režimu lidí, popis stravovacích návyků, zdvořilá žádost a nabídka, přesné vyjádření času		

odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)	Vytvoří jednoduchý rozhovor se spolužákem na zadané téma. Odpovídá na otázky učitele / spolužáka obsahující osvojovanou slovní zásobu. učivo: Jazykové struktury a gramatika, dotazy na pojmenování, předmětů v angličtině, sloveso mít ve 3. osobě, jednotného čísla - přivlastňovací zájmena jeho, její, otázka a zápor v přítomném čase plnovýznamových sloves ve 3. os., č. jedn., zápor slovesa mít , stupňování přídavných jmen, stažené formy slovesa být, v kladu a záporu, vazba there is / there are,otázka a krátká kladná / záporná odpověď se slovesem rád, předložka se dny v týdnu, vyjádření času přítomný čas průběhový, minulý čas – kladné, oznam. věty	Mluví krátkými větami v zadané roli, pozdraví, zeptá se a odpoví na otázky a rozloučí se. Mluví o tom, co má a nemá rád, co se mu libí a nelibí. **učivo:* Jazykové struktury a gramatika, osobní zájmena, tázací zájmena, množné číslo podstatných jmen, přivlastňovací pád podstatných, jmen - tvary slovesa "být", vazba "There is /are", přivlastňovací 's, krátké odpovědi, vazba "have got", neurčitý člen a/an, zdvořilostní fráze "Would you like", přítomný čas prostý, otázka a zápor, frekvenční příslovce, osobní zájmena a jejich tvary, výslovnost samohlásek a souhlásek, přízvuk ve slovech, přízvuk ve větách, intonace zjišťovací otázky
	Čtení s por	rozuměním
vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	Vyhledává známá slova a věty v jednoduchých textech . Přiřazuje známá slova a věty k obrázkům. učivo: Reálie - typická anglická jídla, divoká zvířata ve Velké Británii, dopravní prostředky v Londýně, britské svátky, běžná povolání v Londýně, outdoorové sporty ve Velké Británii, významní panovníci v dějinách Anglie	V textech vyhledá známé výrazy, fráze, klíčová slova a požadované informace o osobách, místě a čase učivo: tvorba otázky a záporu pořádek slov ve větě; význam slov v kontextu
rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	V jednoduchých textech, které jsou doplněny obrázky a jsou o známých tématech, vyhledá požadovanou informaci. Správně odpoví na otázky k jednoduchému textu. učivo: význam slov v kontextu; slovní zásoba	Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory. učivo: slovní zásoba; význam slov v kontextu

	Ps	aní
napíše krátký text s použitím	Napíše pohlednici a jednoduchou zprávu kamarádovi .	Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a
jednoduchých vět a slovních	učivo: základy lexikálního principu pravopisu slov ; jednoduchá	krátké texty v rámci probíraných tematických okruhů.
spojení o sobě, rodině,	sdělení ,adresa	
činnostech a událostech z		učivo: slovní zásoba na probírané téma; jednoduchá sdělení;
oblasti svých zájmů a		tematické okruhy- rodina, domov, můj pracovní den, zájmy a záliby
každodenního života		
je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka		
vyplní osobní údaje do formuláře	Vyplní základní informace o své osobě . učivo: základy lexikálního principu pravopisu slov, adresa (jméno, příjmení, bydliště), informace o sobě	Vyplní základní informace ve formuláři . učivo: základy lexikálního principu pravopisu slov, adresa (jméno, příjmení, bydliště), informace o sobě

Očekávané výstupy z RVP	Výstupy školního vzdělávacího programu podle ročníků			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
		Poslech s po	prozuměním	
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů	Rozumí základním informacím v jednoduchém poslechovém textu s vizuální oporou v učebnici.Rozumí jednoduché konverzaci, která je na nahrávce k učebnici a která obsahuje známou slovní zásobu. učivo: Jazykové prostředky a funkce: ukazovací zájmena počitatelná a nepočitatelná, podstatná jména otázky How much/How many zájmena some/any výslovnost /th/, "can" vyjadřující schopnost, otázka, zápor	V pomalé promluvě zachytí nejpodstatnější informace. učivo: Tematické okruhy slovní zásoby: zájmy a klubová činnost oblíbené věci,televizní programy	Rozumí pomalu pronášenému projevu na běžné téma učivo: Jazykové prostředky a funkce - časové předložky on, at, in, přítomný čas průběhový s významem pro budoucnost	Rozumí jednoduché konverzaci a diskusi na každodenní téma . Rozlišuje formální a neformální promluvu či rozhovor . učivo: Slovní zásoba na téma: předměty kolem nás, film , filmová témata, zeměpisné výrazy, složená podstatná jména volný čas, znamení zvěrokruhu, budovy a místa ve městě, zájmy a koničky, zaměstnání, země a národnosti

rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat rozumí jednoduchým otázkám,	V novém krátkém textu odvodí význam některých neznámých slovíček a slovních spojení za pomoci obrázků a jiných grafických předloh . Zachytí informace z rozhovoru. učivo: vazba "like/hate + ing" přítomný čas průběhový, otázka, zápor,tvorba slov pomocí koncovky –ing, srovnání	Rozumí důležitým informacím v jednoduché konverzaci.Po vyslechnutí jednoduchého rozhovoru na základě otázek shrne ústně i písemně hlavní informace. učivo: film,dopravní prostředky, popis osob,domácí povinnosti, předměty ve škole,geometrické	Rozumí jednoduché konverzaci na každodenní téma. Samostatně shrne obsah mluveného textu. učivo: vazby Let's Why don't we Shall we minulý čas průběhový, otázka a zápor, krátké odpovědí, stupňování přídavných jmen, minulý čas prostý a průběhový	Rozumí pomalu pronášenému projevu na specifické téma; Rozumí podstatě ústního projevu na známé téma, který obsahuje neznámou slovní zásobu. učivo: Tematické okruhy: cestování, dovolená, rady, popis lidí, rodiny, míst, krajiny, oblíbené a neoblíbené filmy,
	přítomného casu prostého a průběhového,člen určitý a neurčitý,výslovnost "the" a /w/	Jazykové prostředky a funkce: sloveso "být" v minulosti, otázka a záporu Mlu	vení	osobní plány a preferenc, pověry a znamení zvěrokruhu, program kina / divadla, osobní ambice, aktivity povolené a zakázané, popis charakteru různých zaměstnání

	Vyžádá si jednoduché	Zdvořile požádá, poděkuje a	Aktivně se účastní rozhovoru a	Vyjadřuje se o současných
	informace v obchodě, v	omluví se .Zeptá se na cestu, na	diskuse o každodenních	hypotetických situacích.
	restauraci, úřadě. Zeptá se na	vhodný typ dopravy a na časové	tématech. Ústně sestaví otázku,	Adekvátně reaguje ve
	cenu.Domluví se s kamarády, v	údaje. Vyjádří souhlas a	žádost, prosbu. Jednoduše se	formálních i neformálních
	kolik hodin a kde.Při aktivitách	nesouhlas. Požádá kamaráda o	domluví v reálných situacích.	situacích, např. v obchodě, ve
	se jednoduchým způsobem	pomoc a pomoc nabídne.	•	škole, v hovoru s kamarádem.
	domluví se spolužáky na		učivo: porovnání dvou dějů	Aktivně diskutuje na známé
	pravidlech.Vyptá se na	učivo: minulý čas pravidelných	v minulosti, otázky s Why,	téma a vyjadřuje svůj názor.
	informace. Zeptá se na dovolení.	a pravidelných sloves,minulý	výrazy one/ones, výrazy	učivo: Jazykové prostředky a
zeptá se na základní informace	Zeptá se a odpoví na dotazy o	čas prostý, otázka a zápor,	množství a lot of, much, man,	funkce: předpřítomný čas,
a adekvátně reaguje v běžných	svých zájmech. Zatelefonuje a	krátké odpovědi,tázací zájmena	výrazy should/shouldn't,spojky	nepravidelná slovesa, výrazy
formálních i neformálních	na telefon zareaguje.	stupňování přídavných jmen	and/so/because, předložky místa	how long/for/since, výrazy
situacích		výslovnost koncového /i:/	a pohybu	yet/already/just, čas minulý a
	učivo:minulý čas - sloveso "to	přízvučné "did/didn't"		předpřítomný, výrazy Why don'
odpoví na jednoduché otázky,	be" otázka, zápor,minulý			you/you should, výrazy will a
které se týkají jeho osoby	čas,prostý, otázka, zápor,			going to, zájmena (my)self ,
	pravidelná slovesa.			přízvuk ve složených,
	Tematické okruhy slovní zásoby:			podstatných jménec, předložky
	oblečen,nákupy,rodina,chlapeck			místa, předložkové slovesné
	á a dívčí jména,přídavná jména			vazby.
	popisující vzhled,domácí práce,			základní frázová slovesa,
	oblečení,telefonní čísla,řadové			vztažná zájmena who/which/tha
	číslovky,měsíce,slova pro			větné dovětky, intonace větných
	počítače			dovětků, trpný rod v přítomném
				a minulém čase, výrazy make/le
				výslovnost všech samohlásek i
				souhlásek

	Stručně popíše vzhled věci,	Řekne a popíše, co dělá po	Předá základní informace o	V samostatném ústním projevu
	zvířete, člověka a místa.	vyučování.	sobě, své rodině a škole.	a konverzaci sdělí informace o
	Vyjmenuje oblečení a detailně		Jednoduchým způsobem se	sobě, blízkých a známých
	jej popíše. Mluví o svých	učivo: výslovnost /a/ v uzavřené	vyjádří o současné situaci,	lidech. Pro vyjádření používá
mluví o své rodině,	schopnostech. Popíše věci	slabice vazba "be going to" pro	věcech minulých a budoucích.	adekvátních gramatických
kamarádech, škole, volném	v místnosti. Přečte detektivní	budoucí plány,vazba "have to"	-	struktur, lexikálních a jiných
čase a dalších osvojovaných	příběh.		učivo: budoucí čas will/won't	jazykových prostředků.
tématech	1		otázka, zápor, krátké odpovědi,	
	učivo: aktivity volného času		might/might (not, podmínkové	učivo: jazykové prostředky,
	nábytek		věty vyjadřující reálnou	lexikální pravopis
	výrazy vyjadřující minulost		budoucnost, přivlastňovací	1 1
	oddělení v obchodním domě		zájmena na konci věty	
	výslovnost /t/ /d/ /id/			
vypráví jednoduchý příběh či	Sdělí, co dělal o víkendu. Popíše	Vyjádří, co bude dělat o víkendu	V samostatném ústním projevu	Ústně předá jednoduché
událost; popíše osoby, místa a	svůj denní režim.	a o prázdninách.	mluví o každodenních tématech.	informace o tématech z daných
věci ze svého každodenního		•	Svými slovy vypráví	tematických okruhů. Sestaví a
života	učivo: základní vztahy –	učivo: must/mustn't,příslovce	jednoduchý příběh. Rozlišuje a	převypráví souvislý, přiměřeně
	existenciální (Kdo?), prostorové (Kde?, Kam?)	způsobu,přízvuk mustn't	používá druhy vět podle postoje mluvčího.	dlouhý text na známá témata.
				učivo: slovní zásoba – moje
			učivo: otázky s Whose,	osoba, záliby, trávení volného
			výslovnost /i:/	času, domov, využití
			Tematické okruhy slovní zásoby:	probíraných gramatických jevů
			sporty a sportovní vybavení	z minulých ročníků
			výrazy pro bolest , nemoci	
		Čtení s po	rozuměním	
		-		

vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má- li k dispozici vizuální oporu)	Na základě otázek a odpovědí k textu sdělí hlavní myšlenku textu . učivo: tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě, význam slov v kontextu	V textu vyhledá nepřesné informace .Porozumí a zaznamená správné informace. učivo: čtení s porozuměním, vyhledávání informací	V textu nalezne odpovědi na otázky. Při práci s textem nalezne podstatnou informaci a specifickou informaci. Odhadne význam nových a neznámých slov a frází v přiměřeně obtížném textu a z kontextu . učivo: Tematické okruhy slovní zásoby: sporty a sportovní vybavení, výrazy pro bolest, nemoci, přídavná jména, popisující emoce,číslovky určování směru	Pracuje s různými typy textů, např. s vybraným adaptovaným literárním dílem . Pracuje s autentickými materiály pro vyhledání a zpracování nových informací, např. s internetem, encyklopedií . učivo: encyklopedie, elektronické texty, vyhledávání informací, práce s vybranými literárními díly
rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	V novém krátkém textu odvodí význam některých neznámých slovíček a slovních spojení za pomoci obrázků a jiných grafických předloh. Na základě přečteného textu umí seřadit dané informace. učivo: slovní zásoba, tvoření slov, význam slov, vyhledávání ve slovníku	Rozumí základním informacím v jednoduchém autentickém textu s obrázky. Přečtené informace přiřadí k osobám na obrázku. učivo: komiks, přiřazování informací	Vystihne hlavní myšlenky čteného textu. Samostatně shrne obsah čteného textu. učivo: místa,počasí,číslovky, značky v mapách prázdniny	Pracuje s textem přiměřeného rozsahu a vytvoří odpovědi na informace z textu. učivo: Reálie, časopisy, prospekty, internetové stránky, komiksy, texty, texty s obrázky, texty písní
	Psaní			

vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Na základě výchozího textu vyplní požadované informace o sobě a o své rodině. učivo: ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby, dotazníky, formuláře, popis osoby	Popíše své povinnosti doma i ve škole. učivo: ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby, tematické okruhy, popís osoby, rodina, nakupování, škola, volný čas a záliby, domov	Vystihne hlavní myšlenky čteného textu . Samostatně shrne obsah čteného textu . učivo: vyhledávání informací, slovní zásoba, jednoduché texty	Vyplní osobní informace ve formuláři . učivo: jméno, adresa, telefonní číslo, záliby a volný čas, rodina
napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Připraví a napíše pozvánku . Napíše krátkou pohlednici . učivo: slovní zásoba, oslovení, adresa, jednoduché sdělení s využitím známé slovní zásoby	Popíše místo .Píše o filmech a kulturních událostech . učivo: Tematické okruhy – domov, škola, školní třída, můj oblíbený film, kniha, divadelní představení	Napíše jednoduchý text o svém oblibeném věci. Napíše předpověď své budoucnosti. učivo: budoucí čas, jednoduchá sdělení, slovní zásoba	Písemně předá jednoduché informace o tématech z daných tematických okruhů . Sestaví přiměřeně dlouhý text na zadané téma dle daných kritérií. učivo: Tematické okruhy (Životní styl. Volný čas. Setkávání s lidmi. Rodina. Člověk a společnost. Budoucnost. Společenské a kulturní prostředí anglicky mluvicích zemí. Cestování. Filmové žánry. Pravidla ve škole. Rodina a zdraví.

	Odpoví na jednoduchý dopis,	Napíše kamarádovi jednoduchý	Sestaví souvislý, přiměřeně
	email.	e-mail o sobě a svých zálibách.	dlouhý text jako odpověď na
	učivo: Dopis, email, oslovení	učivo: Dopis, email, oslovení	jiný text s obsahem z
reaguje na jednoduché písemné			tematických okruhů.
sdělení			učivo: Tematické okruhy
suciem			(Člověk a společnost. Způsob
reaguje na jednoduchá písemná			života. Setkávání s lidmi.
sdělení, která se týkají jeho osoby			Zaměstnání, práce a pracovní
saeieni, kiera se tykaji jeno osoby			místa. Oblečení. Materiály.
			Věci denní potřeby. Kultura.
			Části těla. Zdraví. Příroda a
			životní prostředí. Společnost
			a její problémy. Počasí.

5.3 Německý jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

5.3.1 Charakteristika předmětu

Vzdělávací obor **Německý jazyk** / **NJ** / přispívá k chápání a objevování skutečností, poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa, snižuje jazykové bariéry. Dále prohlubuje mezinárodní porozumění a umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice německy mluvících národů.

5.3.2 Časová dotace předmětu

Vyučovací předmět je vyučován v 7.- 9.ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně.

5.3.3 Výchovná a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k organizaci a řízení vlastního učení
- > motivujeme žáky k dalšímu vzdělávání
- > nabízíme a ukazujeme žákům různé způsoby a metody učení
- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací
- vedeme žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu

Kompetence k řešení problému

- > navozujeme problémové situace a vedeme žáky k vhodnému způsobu řešení
- chválíme a povzbuzujeme žáky k další činnosti
- klademe žákům vhodné otázky

Kompetence komunikativní

vedeme žáky ke správné formulaci obsahu sdělení, k umění naslouchat promluvám jiných a vhodným reakcím, k výstižnému a souvislému projevu, ke komunikaci na odpovídající úrovni

Kompetence sociální a personální

vytváříme příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v rámci celé třídy i v malých skupinách hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence občanské

vedeme žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů, k vzájemnému naslouchání si, respektování názorů ostatních

Kompetence pracovní

> zohledňujeme rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

> napomáháme žákům při cestě ke správnému řešení

5.3.4 Průřezová témata

V předmětu jsou zařazena všechna průřezová témata.

5.3.5 Vzdělávací obsah předmětu pro jednotlivé ročníky

Očekávané výstupy z RVP Minimální výstupy	Výstupy školního vzdělávacího programu podle ročníků			
	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
		Poslech s porozuměním		
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně. Je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka.	Rozumí jednoduchým pokynům učitele a reaguje na ně. Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu. učivo: Typy textů: pozdravy, jednoduchá žádost a jednoduché poděkování jednoduché pokyny a příkazy ve škole,SMS, jednoduché přání jednoduché vyprávění, jednoduchý dotaz,říkanky, básničky a písničky,krátké texty s obrázky, letáky,jednoduché formuláře,rozvrh hodin,autentické nahrávky, materiály formální a neformální rozhovor.	Rozumí jednoduchým pokynům učitele a reaguje na ně. Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu. učivo: Typy textů: pozdravy a seznámení jednoduchá žádost a prosba, poděkování a omluva, dopis, e-mail, promluva, říkanky, pohádky, básničky a písničky, jídelní lístek, v obchodě, plány, rozhovory, plán města	Rozumí jednoduchým pokynům učitele a reaguje na ně.Rozumí podstatě ústního i písemného projevu na známé téma, který obsahuje neznámou slovní zásobu učivo:Typy textů:zprávy – jednoduchá předpověď počasí, rozhovor – téma: můj kamarád – vzhled, vlastnosti, záliby, Rozhovor – téma: volný čas, pracovní aktivity	
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování.	Vyhledává známá slova a věty v jednoduchých textech učivo: Porozumění vyslechnutým projevům a dialogům v rámci probíraných tematických celků, básně, říkadla, písně, společenské obraty	Přiřazuje známá slova a věty k obrázkům. učivo:krátké texty s obrázky, komiksy, letáky, nápis, ilustrované příběhy, autentické materiály, nahrávky	Rozlišuje formální a neformální promluvu či rozhovor. učivo: rozhovor –téma: letní prázdniny ,rozhovor s moderátorem, rozhlasový pořad, rozhovor na téma: Německo	

Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat. Rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu). Rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku). Rozumí jednoduchým pokynům učitele.	Rozumí smyslu přiměřeně obtížných nahrávek. učivo: Porozumění vyslechnutým projevům a dialogům v rámci probíraných tematických celků básně, říkadla, písně.	Rozumí smyslu přiměřeně obtížných nahrávek. učivo: Porozumění vyslechnutým projevům a dialogům v rámci probíraných tematických celků básně, říkadla, písně.	Rozumí smyslu přiměřeně obtížných nahrávek. Rozumí jednoduché konverzaci a diskusi na každodenní téma.Rozumí pomalu pronášenému projevu na specifické téma. učivo: Porozumění vyslechnutým projevům a dialogům v rámci probíraných tematických celků básně, říkadla, písně.
	N	Aluvení	
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. Pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas.	Pozdraví a rozloučí se; Zeptá se na čas a odpoví, kolik je hodin; Jednoduše o něco požádá a poděkuje. Mluví krátkými větami v zadané roli, pozdraví, zeptá se a odpoví na otázky a rozloučí se. učivo:Hlásky a jejich výslovnost, slovní přízvuk, odlišné hlásky (přehlásky), správně vyslovuje, vyjádří se jednoduše k tématům daných tematických okruhů pomocí odpovídajících gramatických struktur a slovní zásoby, používá přítomný čas k vyjádření současného stavu, používá vykání, vytvoří kladnou a zápornou vetu	Zdvořile požádá, poděkuje a omluví se .Vyjádří se, co bude dělat o víkendu .Po vyslechnutí jednoduchého rozhovoru na základě otázek shrne ústně i písemně hlavní informace .Zeptá se na popis cesty, na vhodný typ dopravy a na časové údaje .Při aktivitách se jednoduchým způsobem domluví se spolužáky na pravidlech . učivo:Odlišné hlásky a jejich výslovnost, slovní přízvuk.Základní fonetické znaky.Správná výslovnost. Vyjádří se jednoduchým způsobem k tematickým okruhům pomocí odpovídajících lexikálních a	Ústně i písemně předá jednoduché informace o tématech z daných tematických okruhů přiměřeného rozsahu. Sestaví souvislý, přiměřeně dlouhý text na známá témata. učivo:Hlásky a jejich výslovnost, slovní přízvuk.Jednoduchý popis cesty, pojmenování dopravních prostředků.Popis svého pokoje .Popis vzhled. Vyprávění o svých pracovních aktivitách ve volném čase.Rozhovor u lékaře.Popsat počasí.Vyjádřit na co se dívám v Tv, co čtu. Vyjádřit své zážitky.
	oznamovací,sestaví otázku v přítomném čase,používá tázací zájmena	gramatických struktur.Používá oznamovací, tázací způsob.Pomocí přítomného a minulého času popisuje jednoduchým způsobem	

		děj, plány do budoucna.	
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Sdělí své jméno a věk.	Sdělí, co bude dělat o víkendu. Mluví o tom, co má a nemá rád, co se mu líbí a nelíbí. učivo:Tematické okruhy: Představování, pozdravy, země kolem nás .Škola, školní předměty, rozvrh hodin .Vánoční čas, dárky, školní potřeby, oblečení.Rodina, věk, povolání, záliby.Plán týdne, časové údaje, dny v týdnu, jídlo, pití.Sportovní den, nakupování,	Sdělí, co bude dělat o víkendu. Mluví o tom, co má a nemá rád, co se mu líbí a nelibí. učivo: Projev monologický jednoduchý popis osob, předmětů, obrázků a vybraných situací	V samostatném ústním projevu a konverzaci sdělí informace o sobě, blízkých a známých lidech. učivo: slovní zásoba – moje osoba, rodina, domov, německý pravopis
Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.	V jednoduchém textu vyhledá požadovanou informaci. Vytvoří odpověď na otázku na základě jednoduchého a známého textu Správně odpoví na otázky k jednoduchému textu. učivo: Slovní zásoba společenské obraty, fráze, tematické celky-Já a moje rodina osobní údaje (jméno, věk, bydliště) členové rodiny, příbuzenské vztahy	V jednoduchém textu vyhledá požadovanou informaci. Vytvoří odpověď na otázku na základě jednoduchého a známého textu Správně odpoví na otázky k jednoduchému textu. učivo: Tematické okruhy: Představení .Prázdniny, dovolená . Domov .Číslovky 1 – 1000 .Osobní údaje .Denní režim .Volný čas a sport .Data – narozeniny, měsíce. Dopravní prostředky. Cestování Popis cesty. Místní údaje a časové údaje. Lidské tělo, oblékání. Zdraví, nemoc, u lékaře. V obchodě, na trhu.	V jednoduchém textu vyhledá požadovanou informaci. Vytvoří odpověď na otázku na základě jednoduchého a známého textu Správně odpoví na otázky k jednoduchému textu. učivo: Kamarádi, vzhled, vlastnosti. Bydlení, pokoje, nábytek. Volný čas Průběh dne .U lékaře.Prázdniny. Média, hudby, knihy.Reálie Německo, Rakousko.
		Čtení s porozuměním	
Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům.	Čte a vyslovuje srozumitelně jednotlivá slova .Reprodukuje slovní zásobu ze známé tematické oblasti v přiměřeném rozsahu. Reaguje na jednoduché,	Dodržuje fonetická pravidla a čte nahlas a srozumitelně jednoduchý text; Reaguje na jednoduché, každodenně užívané příkazy a žádosti. Vyžádá si jednoduché	Pracuje s textem přiměřeného rozsahu a vytvoří odpovědi na informace z textu. Pracuje s různými typy textů, např. s vybraným adaptovaným

	každodenně užívané příkazy a žádosti. učivo: Zvuková stránka jazyka slovní přízvuk intonace věty pravidla německého pravopisu	informace v obchodě, v restauraci, na nádraží, na poště a u lékaře. Zeptá se na cenu, např. jízdenky, zboží, požádá kamaráda o pomoc a pomoc nabídne. učivo:Jazykové prostředky: Skloňování osobních záj v čísle jednotném.Skloňování zájmena we. Nepravidelná slovesa geben, nehmen, essen, sprechen.Množné číslo podstatných jmen. Nepravidelná slovesa fahren, schlafen, laufen.Nepravidelná slovesa sehen, lesen.Vazba es gibt.Modální slovesa können, müssen, Essen.Vybrané předložky se 3. pádem(bei, mit, zu). Vybrané předložky se 4. pádem(für, gegen, ohne).	literárním dílem. učivo: gramatická pravidla, čtení s porozuměním, využití slovní zásoby
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. Rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu).	Rozumí pomalému a správně vyslovovanému dialogu. Přečte nahlas a srozumitelně krátký text obsahující známou slovní zásobu Používá překladový slovník. učivo: Jazykové prostředky: Slovosled německé věty (přímý a nepřímý). Osobní zájmena . Přivlastňovací zájmena, zájmeno kein v 1. a 4.p s.	V pomalé promluvě zachytí nejpodstatnější informace.Rozumí důležitým informacím v jednoduché konverzaci. učivo:skloňování (přivlastňovacích, osobních) zájmen.Slovesa s odlučitelnou předponou.	Rozumí pomalému a správně vyslovovanému dialogu . Přečte nahlas a srozumitelně krátký text obsahující známou slovní zásobu. učivo:Jazykové prostředky: Perfektum.Slovosled.Předložky mit, nach – 3.pPředložky 3./4.p an, auf, hinter, über, unter, vor, zwischen, in, neben .Předložky an, aus, in, nach.
Rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci.	Rozumí smyslu přiměřeně obtížných nahrávek. Vyhledává známá slova a věty v jednoduchých textech. Přiřazuje známá slova a věty k obrázkům. učivo: Koncovky množného čísla	Rozumí smyslu přiměřeně obtížných nahrávek. Vyhledává známá slova a věty v jednoduchých textech. učivo: Préteritum sloves sein, haben.	Rozumí smyslu přiměřeně obtížných nahrávek. Vyhledává známá slova a věty v jednoduchých textech. učivo: Skloňování substantiv, přivl. zájmen 1., 3., 4. p. v plurálu.

	podstatných jmen.Základní přídavná jména.Základní číslovky. Sloveso "sein, haben" v přítomném čase.Pravidelná slovesa, časování v přítomném čase. Věta oznamovací v přítomném čase.Tvorba otázek.Zápor nicht, kein.Sloveso möchten.Číslovky 0- 100.Slovesa s odlučitelnou a neodlučitelnou předponou.Slovesa fahren, lesen, sehen,laufen		Skloňování osobních zájmen v 1./4. pádě.Dürfen, können, müssen, sollen, wollen – préteritum.Spojky: und, aber, oder, deshalb, außerdem	
	Psaní			
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.	Vyplní osobní údaje ve formuláři. učivo: Pravopis. Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky(pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov. Vyplnění jednoduchého formuláře. Sestavení svého rozvrhu hodin. Vánoční přání. Vyprávění o své rodině. Pozvánka na oslavu.	Vyplní osobní údaje ve formuláři. učivo: Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně) Základní návyky, psaní substantiv velkým písmem. Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov. Používá překladový slovník.	Vyplní osobní údaje ve formuláři. učivo: formuláře, osobní údaje	
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby.	Napíše blahopřání, pohlednici nebo krátký neformální dopis kamarádovi .Na základě výchozího textu napíše několik vět o sobě a o své rodině. učivo: slovní zásoba, dopis, blahopřání, moje osoba, rodina	Napíše omluvu, odpoví na omluvu, vyjádří souhlas či nesouhlas. Na základě výchozího textu napíše několik vět o aktuálně osvojovaném tématu. učivo: omluva, souhlas a nesouhlas, slovní zásoba	Pro vyjádření používá adekvátních gramatických struktur, lexikálních a jiných jazykových prostředků. učivo:Popis svého kamaráda. Popis svého dne – program dne. Vyplnění jednoduchého formuláře. Krátké vyprávění z prázdnin v min. č.	
Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.	Odpoví na krátkou jednoduchou zprávu. učivo: Písemný projev jednoduché věty v rozsahu tematických celků	Odpoví na krátkou jednoduchou zprávu. učivo: Písemný projev jednoduché věty v rozsahu tematických celků	Při nedostatku známé slovní zásoby se vyjádří za použití jiných lexikálních prostředků. učivo: Písemný projev jednoduché věty v rozsahu tematických celků	

5.4 Matematika

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

5.4.1 Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Matematika** / **M** / je založen především na aktivních činnostech. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné především v praktickém životě a umožňuje získávat matematickou gramotnost. Předmět je zaměřen na získávání a osvojení si základních matematických znalostí a zejména pak na rozvoj dovedností žáků. Vzdělávání klade důraz na porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich použití. Matematika poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a vede k jejich užití v reálných situacích.. Prolíná se celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 4 tematické okruhy:

- Číslo a početní operace / 1. stupeň a Číslo a proměnná / 2. stupeň
  - žáci si osvojují aritmetické operace
- Závislosti, vztahy a práce s daty
  - žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa
- Geometrie v rovině a v prostoru
  - žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace
- Nestandardní aplikační úlohy a problémy
  - žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy

Na 1. stupni se žáci s učivem jednotlivých okruhů seznamují, na 2. stupni ho prohlubují. Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, dle potřeby se vyučuje v učebně výpočetní techniky a výjimečně i v terénu. Vzhledem k malému počtu žáků v jednotlivých ročnících nedochází k dělení tříd na skupiny ani k žádné jiné formě diferenciace.

Mezipředmětové vztahy

Předmět matematika je úzce spjat s dalšími předměty (např. fyzika – převody jednotek, rovnice,....zeměpis – měřítko mapy, grafy, tabulky...... chemie - řešení rovnic, převody jednotek, ...).

5.4.2 Časová dotace předmětu

V 1. ročníku jsou vyučovány 4 hodiny týdně, ve 2. – 5. ročníku 5 vyučovacích hodin. V 6. a 7. a 9. ročníku jsou vyučovány 4 hodiny týdně, v 8. ročníku 5 hodin týdně a je tak posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

5.4.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vytváříme u žáků zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh), které žák efektivně využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe
- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací
- přistupujeme individuálně k jednotlivým žákům
- podporujeme pokroky jednotlivých žáků
- motivujeme žáky k pozitivnímu vztahu k učení

Kompetence k řešení problémů

- > podporujeme u žáků nalézání různých variant řešení zadaných úloh
- nabízíme nové úkoly a problémy, u kterých žáci mohou aplikovat známé a osvědčené postupy řešení
- provádíme se žáky rozbor úlohy tvoříme plán jejího řešení
- vedeme žáky k odhadu výsledků, volbě vhodného postupu, řešení problému a k vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k zadání
- poskytujeme žákům prostor pro vyslovování hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu
- > nabízíme žákům úlohy a příklady, které vycházejí z reálného života

Kompetence komunikativní

- > vedeme žáky k užívání matematického jazyka včetně matematické symboliky
- > učíme žáky pracovat s grafy, tabulkami a diagramy
- podporujeme spolupráci a kooperativní myšlení žáků
- nabízíme žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními

Kompetence občanské

- > nabízíme žákům přiměřené množství matematických úloh k propojení s reálným životem
- nabízíme žákům slovní úlohy s ekologickou problematikou

Kompetence sociální a personální

- > učíme žáky účinně spolupracovat ve skupině a dodržovat pravidla práce v týmu
- > učíme žáky podílet se na utváření příjemné atmosféry ve třídě a skupinách
- vedeme žáky k pomoci slabšímu
- respektujeme a povzbuzujeme žáky s poruchami učení
- vyžadujeme u žáků dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

- nabízíme žákům další činnosti (např. modelování a výroba různých těles), ve kterých se mimo jiné budou učit zvládat základní pracovní činnosti
- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k plnění zadaných úkolů

5.4.4 Průřezová témata

V předmětu jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Environmentální výchova.

5.4.5 Vzdělávací obsah předmětu jednotlivých ročníků

Očekávané výstupy z RVP	Výstupy školního vzdělávacího programu podle ročníků				
minimální výstupy	1. ročník	2. ročník	3. ročník		
		Čísla a početní operace			
počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků. Porovnává množství a vytváří 20. Orientuje se v prostoru učivo: počítání předmětů v daném souboru, vytváření konkrétních souborů s daným počtem prvků. Pojmy: vpravo, vlevo, pod,		Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků do 100 učivo: přirozená čísla do 100, zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění - číselná osa.	Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků učivo: přirozená čísla, zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění - číselná osa., násobilka, vlastnosti početních operací s čísly, písemné algoritmy početních operací.		
přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti .		100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti učivo: zápis a čtení čísel, porovnávání,	Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do l 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti učivo: číselná osa, zápis čísla, porovnávání čísel.		
Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose .	učivo: číselná osa. Císelná řada 0-20,	číselné ose v oboru přirozených čísel do 100	Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose učivo: číselná osa, číselná řada do 1 000.		
početní operace s přirozenými čísly Sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20.	učivo: rozklady čísel, pojmy jednotka a desítka. Znaménka +, Součet a rozdíl čísel	s přirozenými čísly do 100 učivo: rozklady čísel, pojmy jednotka a	Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly učivo: pamětné sčítání, odčítání, násobení, dělení.		

Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace. Řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20. Umí rozklad čísel v oboru do 20.	porovnávání do 20. Vztahy o n-více, o n- méně. Řešení praktických situací.	Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace v oboru do 100 učivo: typy příkladů na sčítání, odčítání a porovnávání do 100. Vztahy o n-více, o n- méně, n-krát více, n-krát méně. Řešení praktických situaci.	Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace učivo : vztahy n-krát více, méně, o n-více, méně, slovní úlohy. Řešení logických a aplikačních úloh a problémů.	
		Závislosti, vztahy a práce s daty		
Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času.		Orientuje se v čase, seznamuje se s jednotkami času a jejich vzájemnými vztahy učivo: jednotky času, čtení jednoduchých časových údajů.	Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času učivo: jednotky času, převody jednotek času, čtení různých časových údajů.	
praktického života.	Rozliší závislosti různých činností na průběhu času během dne učivo: režim dne v závislosti na hodinách.	Uvede příklady jednoduché závislosti z praktického života učivo: závislosti a jejich vlastnosti.	Popisuje jednoduché závislosti z praktického života učivo: závislosti a jejich vlastnosti.	
1 3	vztahy o n-více, o n-méně.	Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel v oboru přirozených čísel do 100 učivo: doplňování do tabulek, schémat, doplňování řady čísel.	Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel učivo : doplňování do tabulek, schémat, doplňování řady čísel.	
	Geometrie v rovině a v prostoru			

Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v	tvarů v praxi učivo: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh. Krychle, válec, kvádr, koule.		Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci učivo : základní rovinné útvary, měření stran rovinných útvarů, základní útvary v prostoru.
Používá pravítko.	velikosti a barev učivo: tvar, velikost geometrických útvarů a	Porovnává velikost útvarů, měří délku úsečky učivo: délka úsečky, jednotky délky, porovnávání délek úseček.	Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky učivo: délka úsečky, jednotky délky a jejich převody.
Rozezná a modeluje jednoduché	papíru	Rozlišuje jednoduché souměrné útvary v rovině <i>Učivo: dokresluje do čtvercové sítě</i> .	Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině učivo: osově souměrné útvary/obrazce.

Očekávané výstupy z RVP	Výstupy školního vzdělávacího programu podle ročníků				
minimální výstupy	4. ročník	5. ročník			
	Číslo a početní operace				
nočitáni komutativnost a	Chápe komutativnost a asociativnost při písemném a pamětném sčítání a odčítání učivo: pamětné a písemné počítání.	Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení učivo: obor přirozených čísel, pamětné a písemné algoritmy početních operací.			
		Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel učivo: přirozená čísla, písemné výpočty			
Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v	početních operací v oboru přirozených čísel do 1 000 000	Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel učivo: přirozená čísla, zápis čísla v desítkové soustavě, zaokrouhlování.			
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru		Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel učivo: přirozená čísla, početní operace v oboru přirozených čísel, slovní úlohy.			

Modeluie a určí část celku.	Modeluje a určí část celku, rozezná zlomky v reálných situacích, používá zápis ve formě zlomku. učivo: zlomky.	Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku. učivo: zlomky.
Porovná, sčítá a odčítá zlomky se	Sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem s grafickou podporou v oboru kladných čísel,. učivo: zlomky, slovní úlohy s výpočtem zlomku z určitého čísla	Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel. učivo: zlomky, slovní úlohy s výpočtem zlomku z určitého čísla.
Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty.		Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty. učivo: desetinná čísla – čtení a zápis, porovnávání, zaokrouhlování na desetiny a jednotky, pamětné a písemné sčítání a odčítání, násobení a dělení číslem 10, 100, 1000.
Porozumí významu znaku "-" pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose.		Porozumí významu znaku "-" pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose. učivo: desetinná čísla.
	Závislost, vztah	ny a práce s daty
	Vyhledává a porovnává data učivo: přímá úměrnost, jednoduché diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády.	Vyhledává, sbírá a třídí data učivo: přímá úměrnost, diagramy, grafy, tabulky, souřadnice bodů.
abulky a diagramy.	Čte jednoduché tabulky a diagramy učivo: diagramy, tabulky, jednotky délky, obsahu, objemu, hmotnosti a času.	Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy učivo: diagramy, tabulky, sestavování souřadnic bodů a vyhledávání souřadnic bodů, , jednotky délky, obsahu, objemu, hmotnosti a času.
питрише з репегі.		ıině a v prostoru

	užívá jednoduché konstrukce učivo: konstrukce základních rovinných útvarů, kolmice,	Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce učivo: konstrukce základních rovinných útvarů, kolmice, rovnoběžky.
Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran. Měří a porovnává délku úsečky. Vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.	sečtením délek jeho stran učivo: obvod, grafické sčítání a odčítání úseček, jednotky délky,	Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran učivo: obvod, grafické sčítání a odčítání úseček, lomená čára, jednotky délky, jejich převody.
Sestrojí rovnoběžky a kolmice. Sestrojí rovnoběžky a kolmice.	Sestrojí rovnoběžky a kolmice učivo: rovnoběžky, kolmice, vzájemná poloha dvou přímek v rovině.	
	základní jednotky obsahu	Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu učivo: obsah, jednotky obsahu.
Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru. Určí osu souměrnosti překládáním papíru. Pozná základní tělesa.	učivo: osová souměrnost.	Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru <i>učivo:</i> osová souměrnost.
	Nestandardní aplika	ční úlohy a problémy

Řeší jednoduché praktické slovní	S návodem řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy,	Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je
úlohy a problémy, jejichž řešení	jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a	do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech
je do značné míry nezávislé na	algoritmech školské matematiky	školské matematiky
obvyklých postupech a	učivo: slovní úlohy, číselné a obrázkové řady, magické čtverce,	učivo: slovní úlohy, číselné a obrázkové řady, magické čtverce,
algoritmech školské matematiky.	prostorová představivost.	prostorová představivost.
Řeší jednoduché praktické slovní		
úlohy, jejichž řešení nemusí být		
závislé na matematických		
postupech.		

Očekávané výstupy z RVP		Výstupy školního vzdělávao	cího programu podle ročníků	
minimální výstupy	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
	Číslo a proměnná			
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu. Písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem. Pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek-část (zlomek, desetinné číslo, procento). Čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace.	přirozená čísla, provádí s nimi početní operace učivo: přirozená čísla.	Provádí početní operace s racionálními čísly učivo: zlomek.	Určí druhou mocninu a odmocninu učivo:druhá mocnina a odmocnina.	Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu učivo: kvadratická funkce a rovnice.
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.		Pracuje s kladnými a zápornými čísly učivo: celá čísla.	Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu. učivo : mocniny s přirozeným mocnitelem.	

Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor. Provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla. Píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000.			
Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel.	Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel učivo: dělitelnost přirozených čísel.		
Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, desetinným číslem, zlomkem, smíšeným číslem, procentem)	Provádí rozdělení celku na zlomky se stejným jmenovatelem učivo : celek a jeho část.	Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, desetinným číslem, zlomkem, smíšeným číslem, procentem) učivo: zlomek.	
Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů. Používá měřítko mapy a plánu		Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů učivo: poměr, měřítko plánu a mapy.	
Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) . Řeší jednoduché úlohy na procenta - zvládá orientaci na číselné ose.		Rozlišuje pojem procento, základ, počet procent a procentová část, sestaví trojčlenku a využívá ji při řešení slovních úloh, rozezná a objasní pojem promile, řeší slovní úlohy na procenta učivo: procenta, trojčlenka.	Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) učivo: finanční matematika.

Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním.			Rozlišuje pojem číselný a algebraický výraz, Dosadí konkrétní hodnotu za neznámou a zjistí hodnotu výrazu,rozpozná mnohočlen,provádí početní operace s mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním učivo: výrazy, mnohočleny.	Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním učivo: mnohočleny.
Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav.			Řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav, Řeší daný problém aplikací získaných matematických poznatků a dovedností, řeší slovní úlohy (pomocí lineárních rovnic, úvahou učivo: rovnost, lineární rovnice, slovní úlohy.	Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav učivo : rovnice.
Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel.		Pracuje s poměrem a používá ho při řešení slovních úloh učivo : poměr, slovní úlohy.	Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel učivo: mocniny.	
		Závislosti, vzta	hy a práce s daty	•
v ymedavá, vynodnocuje a zpracovává data. Vyhledává a třídí data.	Ze zadaných dat vypočítá aritmetický průměr, rozpozná vhodná data, zpracuje je a provede jejich prezentaci učivo: aritmetický průměr.		Vyhledá a vyhodnotí jednoduchá statistická data v grafech a tabulkách učivo : základní statistické pojmy.	
Porovnává soubory dat. Porovnává data.			Porovnává soubory dat učivo : závislosti a data.	

Určuje přímé anebo nepřímé úměrnosti. Vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem, rovnicí. Vypracuje jednoduchou tabulku užívá a ovládá převody jednotek		Určuje přímé anebo nepřímé úměrnosti učivo: úměrnosti. Znázorní pravoúhlou soustavu souřadnic v rovině, vyhledá resp. znázorní bod v soustavě souřadnic, sestaví tabulku, graf.		Vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem, rovnicí učivo : funkce
délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu - zvládá početní úkony s penězi.		učivo : soustava souřadnic v rovině.		
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů.		Řeší slovní úlohy pomocí přímé a nepřímé úměrnosti učivo: přímá a nepřímá úměrnost.		Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů učivo : lineární funkce.
		Geometrie v ro	vině a prostoru	
Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku.	nachazi souvislosti a vztahy mezi útvary v rovině, rozlišuje potřebné matematické symboly a užívá je při zápisech, změří délku úsečky učivo: přímka, polopřímka, úsečka, základní pravidla rýsování.		Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku učivo: kružnice, kruh, Pythagorova věta.	
Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary.	Trojúhelníky, rozlišuje prvky v trojúhelníku učivo: trojúhelník, střední příčky, těžnice, výšky.	lichoběžníky- a rozlišuje jejich	Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary učivo: kružnice, kruh.	
	Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem učivo: úhel a jeho velikost.			

obvod základních rovinných útvarů.	a obsah čtverce, obdélníku a trojúhelníku	Odhadne a vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku a lichoběžníku učivo: rovnoběžník, lichoběžník.	Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů učivo: kružnice a kruh.	
	a vepsanou trojúhelníku učivo: trojúhelník.	Načrtne a sestrojí rovnoběžník a lichoběžník učivo: rovnoběžník, lichoběžník, konstrukční úlohy.	Využívá množiny všech bodů dané vlastnosti k řešení geometrických úloh. Načrtne a sestrojí rovinné útvary. učivo: Thaletova věta, konstrukční úlohy.	
výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků.	Užitím trojúhelníkových nerovností posoudí, zda lze sestrojit trojúhelník, načrtne a sestrojí trojúhelník s užitím vět sss, sus, usu učivo: shodnost trojúhelníků.			Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků učivo: podobnost, goniometrické funkce.
Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové a středové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar. Sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti. Určuje a charakterizuje základní	Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti, určí osově souměrný útvar učivo : osová souměrnost. Pozná a popíše krychli a kvádr	Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti a posunutí, určí středově souměrný a posunutý útvar učivo: středová souměrnost. Pozná, popíše a rozpozná různé typy hranolů učivo: hranol.	Pozná a popíše válec učivo : válec.	Pozná a popíše jehlan, kužel a kouli učivo : jehlan, kužel, koule.
Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles.		Odhaduje a vypočítá objem a povrch hranolu učivo : hranol.	Odhaduje a vypočítá objem a povrch válce učivo: válec.	Odhaduje a vypočítá objem a povrch jehlanu, kuželu a koule učivo : jehlan, kužel, koule.

	Načrtne a sestrojí síť kvádru a krychle učivo : krychle a kvádr.	Načrtne a sestrojí síť hranolu s jednoduchou podstavou učivo : hranol.	Načrtne a sestrojí sít učivo : válec.		Načrtne a sestrojí síť jehlanu, načrtne síť kuželu učivo: jehlan, kužel.
				nítání	Načrtne a sestrojí obraz jehlanu a načrtne obraz kuželu. učivo : jehlan, kužel, koule.
geometrické úlohy s využitím	Získané znalosti a dovednosti aplikuje např. při řešení konstrukčních úloh. učivo: konstrukční úlohy.	Získané znalosti a dovednosti aplikuje např. p řešení konstrukčních úloh. učivo: konstrukční úlohy.	Získané znalosti ři a dovednosti aplikuj řešení konstrukčních učivo: konstrukční ú	ı úloh. İlohy.	Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu učivo: konstrukční úlohy.
		Nestanda	rdní aplikační úlohy		1
kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá	situaci odhadne, vyhodnotí a na a najde vhodné řešení a na učivo: číselné a logické řady, učiv číselné a obrázkové číse analogie, logické a ana	aci odhadne, vyhodnotí situ: njde vhodné řešení a na vo: číselné a logické řady, lné a obrázkové číse logie, logické a ana vadiční geometrické netr	v o: číselné a logické řady, lné a obrázkové logie, logické a adiční geometrické	řešení úloh a j předpokládan učivo: číselně	alogie, logické a netradiční

Řeší úlohy na prostorovou	ı
představivost, aplikuje	
a kombinuje poznatky a	
dovednosti z různých	
tematických a vzdělávacíc	h
oblastí.	

Aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh. Aplikuje nabyté znalosti a dovednosti při řešení přiměřených úloh komplexního charakteru číselné a obrázkové analogie, logické a netradiční geometrické úlohy.

Aplikuje nabyté znalosti a dovednosti při řešení přiměřených úloh komplexního charakteru číselné a obrázkové analogie, logické a netradiční geometrické úlohy.

Aplikuje nabyté znalosti a dovednosti při řešení přiměřených úloh komplexního charakteru číselné a obrázkové analogie, logické a netradiční geometrické úlohy.

Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí učivo: číselné a logické řady, číselné a učivo: číselné a logické řady, učivo: číselné a logické řady, učivo: číselné a logické řady, obrázkové analogie, logické a netradiční geometrické úlohy.

5.5 Informatika

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

5.5.1 Charakteristika předmětu

Předmět Informatika / I / umožňuje žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti – získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k rozvíjení profesní i zájmové činnosti. Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních technologií vede k žádoucímu odlehčení paměti při využití velkého objemu informací.

Dovednosti získané v předmětu umožňují aplikovat výpočetní techniku ve všech vzdělávacích oblastech základního vzdělávání.

V hodinách jsou žáci seznámeni s počítačem a jeho jednotlivými částmi, jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s dostupným grafickým programem a programem textovým (Word), které jim mají usnadnit vlastní práci. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat také pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

Žáci zde získávají také potřebné informace k jejich vlastní bezpečnosti při práci s počítačem a k ochraně osobních dat. Získají povědomí o kladném i záporném přínosu práce s internetem, zejména v oblasti vyhledávání informací a komunikace.

5.5.2 Časová dotace předmětu

Předmět je vyučován na 1. stupni v 5. ročníku v 1 vyučovací hodině a na 2. stupni v 6. a 7. ročníku v celkové časové dotaci 2 vyučovací hodiny. Z důvodu náročnosti učiva a začlenění rozšiřujícího učiva do výuky byl předmět posílen na každém stupni o 1 hodinu z volné disponibilní časové dotace.

5.5.3 Výchovná a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly žáky vedeme k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě
- motivujeme žáky pořizovat si a využívat poznámek z příruček a manuálů, které jim pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení,
- učíme žáky chápat, že se v životě budou při práci s informačními a komunikačními technologiemi setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více

motivujeme žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- učíme žáky pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie
- při komunikaci učíme žáky dodržovat vžité konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.).

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedení ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- učíme žáky hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s vazbami na legislativu a obecnými morálními zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) a tím, že je musí dodržovat
- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- > žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- vedeme žáky k využívání ICT pro hledání informací důležitých pro jejich další profesní růst

5.5.4 Průřezová témata

V předmětu jsou zařazena všechna průřezová témata.

5.5.5 Vzdělávací obsah předmětu pro jednotlivé ročníky

Očekávané výstupy z RVP	Výstupy školního vzdělávacího programu podle ročníků 5. ročník		
Minimální výstupy			
	Základy práce s PC		
Využívá základní standardní funkce PC a jeho nejběžnější periferie. Ovládá základní obsluhu počítače.	Využívá základní standardní funkce PC a jeho nejběžnější periferie učivo: korektní zapnutí a vypnutí stanice, přihlášení a odhlášení ze sítě; hardware, základní části PC; počítačové periferie a jejich využití; software; funkce operačního systému pro chod PC, předchozí verze OS fy Microsoft; síťové propojení počítačů, pojem server, cestovní a místní profil.		
Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady. Dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou.	Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady učivo: zásady bezpečné práce s PC; odstraňování běžných problémů s hardware a software; prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky.		
Chrání data před poškozením, ztrátou, zneužitím.	Chrání data před poškozením, ztrátou, zneužitím.		
	Vyhledávání informací a komunikace		
Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty.	Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty učivo: MS Internet Explorer, Mozilla, Opera.		
Vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích.	Vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích učivo: MS Internet Explorer, Mozilla, Opera.		
Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení. Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení.	Na základní úrovni komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízeních učivo: e-mailová pošta MS Outlook, Outlook Express.IM; e-mailové schránky na jiném portálu.		
	Zpracování a využití informací		
Pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru. Pracuje s výukovými a zábavními programy podle pokynu.	Pracuje s jednoduchým textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru učivo: klávesnice; myš; MS Word; práce s dokumenty a složkami.		

Očekávané výstupy z RVP Minimální výstupy	Výstupy školního vzdělávacího programu podle ročníků		
	6. ročník	7. ročník	
	Vyhledávání info	rmací a komunikace	
Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost. Vyhledává potřebné informace na internetu; dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou; osvojí si základy elektronické komunikace.	Vyhledává potřebné informace na portálech státní správy a veřejných institucí - využívá internetu jako zdroj informací, orientuje se na stránkách, komunikuje přes e-mail, ICQ,Jabber, chat učivo: internet	Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost učivo: hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování.	
	Zpracování a využití informací		
Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací. Ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem; využívá vhodné aplikace; zvládá práci s výukovými programy.	Napíše text, je seznámen se základními pravidly, vkládá obraz, fotografie do textu a používá funkce obtékání, dokáže vytvořit plakát učivo: MS Word.	Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací učivo: MS Word, MS Excel.	
Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem. Ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem; využívá vhodné aplikace; zvládá práci s výukovými programy.	Respektuje typografické fonty a jejich použití, estetickou úpravu oficiálního dokumentu učivo: MS Word.	Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem učivo: MS Word.	

D	D 14: '11 1 4:47 7 114 1 × 7	D : : C : 11 /1 1 × / 1 / 1 / /
Pracuje s informacemi v souladu	Respektuje pravidla o vlastnictví práv na produkty duševní	Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví
se zákony o duševním	činnosti	učivo: autorský zákon , ochrana osobního vlastnictví.
vlastnictví.	učivo: autorský zákon; ochrana osobního vlastnictví.	
Vyhledává potřebné informace na		
internetu, dodržuje pravidla		
bezpečného zacházení s výpočetní		
technikou.		
Používá informace z různých	Vyhledává informace na základních českých serverech,	Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje
informačních zdrojů a	konfrontuje je s jinými informacemi	jednoduché vztahy mezi údaji
vyhodnocuje jednoduché vztahy	učivo: Microsoft Internet Explorer; odborná literatura;	učivo: Microsoft Internet Explorer, odborná literatura;
mezi údaji.	encyklopedie.	encyklopedie.
Vyhledává potřebné informace na		
internetu, dodržuje pravidla		
bezpečného zacházení s výpočetní		
technikou.		
Zpracuje a prezentuje na	Napíše text na zadané i zvolené téma -vytvoří upoutávku na	Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové,
uživatelské úrovni informace	společenskou akci, -vytvoří základní tabulky a vloží do nich	grafické a multimediální formě
v textové, grafické a	informace	učivo: MS Word; MS Excel; MS Power Point.
multimediální formě.	učivo: MS Word.	
Vyhledává potřebné informace na		
internetu, dodržuje pravidla		
bezpečného zacházení s výpočetní		
technikou.		

5.6 Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

5.6.1 Charakteristika předmětu.

Vyučovací předmět **Člověk a jeho svět / ČJS** / je určen pro všechny ročníky 1.stupně. Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

1. Místo, kde žijeme

Žáci se učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

2. Lidé kolem nás

Žáci si postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy).

3. Lidé a čas

Žáci se učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Žáci se učí samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, navštěvují památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

4. Rozmanitost přírody

Žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

5. Člověk a jeho zdraví

Žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích,

včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

5.6.2 Časová dotace předmětu.

Předmět bude vyučován v každém ročníku s touto časovou dotací:

1. ročník - 2 hodiny 2. ročník - 2 hodiny 3. ročník - 3 hodiny 4. ročník - 4 hodiny 5. ročník - 4 hodiny

Všechny hodiny budou vyučovány v každém ročníku samostatně. Výuka probíhá v kmenových třídách, dalšími organizačními formami výuky jsou vycházky do okolí, návštěvy knihovny, muzea, zoologické zahrady a planetária, práce s literaturou a PC. Některá témata jsou realizovaná formou projektů.

5.6.3 Výchovné a vzdělávací strategie.

Kompetence k učení

- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání, třídění a propojování informací
- učíme žáky samostatnému pozorování
- umožňujeme žákům poznávat smysl a cíl učení
- > motivujeme žáky k celoživotnímu učení

Kompetence k řešení problému

- > zadáváme žákům úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- předkládáme žákům různé zdroje informací, které jim mají pomoci k řešení problému
- vedeme žáky k ověřování správnosti řešení problému

Kompetence komunikativní

- > vedeme žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných témat
- rozvíjíme u žáků dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory
- učíme žáky naslouchat a pozorovat
- učíme žáky užívat komunikačních dovedností k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráce s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- > využíváme skupinové práce a vedeme žáky k účinné spolupráci
- > dohlížíme na vytváření pravidel skupiny
- posilujeme sebedůvěru žáků a jejich samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel ve skupině, společnosti
- posilujeme v žácích ochotu pomoci druhým
- učíme žáky chránit přírodu a žít v souladu s ní

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při elementárních pokusech a práci s přírodninami
- vedeme žáky k udržování pořádku na pracovním místě

5.6.4 Průřezová témata

V předmětu jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Výchova demokratického občana.

Deleted:

5.6.5 Vzdělávací obsah předmětu v jednotlivých ročnících

Očekávané výstupy z RVP	Výstupy školního vzdělávacího programu podle ročníků			
Minimální výstupy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	
	Místo, kde žijeme.			
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí. Orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy. Popíše a zvládne cestu do školy.	Popíše cestu od svého bydliště do školy, do obchodu pozná blízké okolí školy orientuje se v prostorách školy seznámí se s dopravními značkami v okolí školy učivo: prostředí domova, školy, okolí školy, bezpečná cesta do školy, dopravní prostředky, dopravní výchova.	Popíše cestu od svého bydliště do školy, do obchodu pojmenuje prostory školy rozlišuje činnost pracovníků školy seznámí se s dalšími dopravními značkami učivo: prostředí domova, školy, okolí školy, bezpečná cesta do školy, dopravní prostředky, dopravní výchova.	Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí učivo: orientace v místě bydliště, školy, dopravní výchova-chodec.	
Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě).	Pojmenuje obec a orientuje se v jejím blízkém okolí učivo: obec – místo mého bydliště	Pojmenuje obec a orientuje se v jejím blízkém okolí.Rozlišuje význačné budovy v obci učivo: obec – místo mého bydliště, rozdíl mezi městem a venkovem.	Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) učivo: části obce, poloha v krajině, orientační body, oblast v ČR, světové strany, minulost a současnost obce.	
Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost. Uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy.			Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost učivo: zemský povrch a jeho tvary, činnost člověka a jeho vliv na krajinu a životní prostředí.	
	Lidé kolem nás			
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi. Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům.	Pojmenuje blízké členy své rodiny, vnímá domov jako své zázemí.Na různých příkladech rozpoznává důležitost rodiny. učivo: moje rodina – děti, rodiče, prarodiče, život v rodině, role členů rodiny.	Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi. učivo: rodina –příbuzenské a mezigenerační vztahy, život v rodině, role členů rodiny, práce fyzická a duševní.		

Rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy. Dodržuje základní pravidla společenského chování. Při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně. Projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům.			
Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností. Pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti.	Rozlišuje známá povolání a popisuje, co osoby dělají,správně zachází se školními potřebami. Přejímá nové pracovní a hygienické návyky ve vyučovacích hodinách učivo: zaměstnání – rodičů a osob, se kterými se děti setkávají.	Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností učivo: práce a volný čas, profese, suroviny a výrobky.	Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností učivo: lidská činnost a tvořivost, práce a volný čas, lidé a výrobky, nezaměstnanost; platidla.
	Dodržuje pravidla pro soužití ve škole, respektuje školní režim a řád, umí se obrátit na učitele se žádostí o pomoc a radu, přejímá nové pracovní a hygienické návyky ve vyučovací hodině učivo: chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování; práva a povinnosti žáků školy; osobní vlastnictví; tolerance příslušníků jiných národů.	Má osvojené vhodné formy chování ke spolužákům a dospělým, respektuje školní režim a řád, umí se obrátit na učitele se žádostí o pomoc a radu učivo: chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování; práva a povinnosti žáků školy; osobní vlastnictví; tolerance příslušníků jiných národů.	Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům, spoluvytváří příjemnou atmosféru ve třídě – skupině učivo: chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování; práva a povinnosti žáků školy; osobní vlastnictví; tolerance příslušníků jiných národů.
	Lidé a čas		
Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. Pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase.	Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě učivo: určování času v souvislosti s režimem dne, čas na digitálních hodinách, roční období, měsíce v roce, týden, dny v týdnu, režim dne.	Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě seznamuje se s pojmy: minulost, současnost a budoucnost porovnává život dříve a nyní učivo: určování času v souvislosti s režimem dne, čas na digitálních hodinách,	Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti učivo: čas jako fyzikální veličina, kalendář, práce s informacemi získanými z různých zdrojů (internet, výukové programy,
Zná rozvržení svých denních činností.		roční období, měsíce v roce, školní rok, kalendářní rok, režim dne, vyprávění o	vyprávění).

		minulosti v rodině.	
Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije. Rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.		Pojmenuje významné události v obci seznamuje se s historickými památkami v obci učivo: současnost a minulost v našem životě.	Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije učivo: práce s informacemi ziskanými z různých zdrojů (internet, vyprávění, beseda, návštěva muzea).
Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost. Rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. Poznává různé lidské činnosti.	Vypráví o sobě, o rodině a činnostech člověka, o zvycích a o práci lidí učivo: jsem školák, práce a volný čas, povolání, lidé a výrobky, zvyky.	Vypráví o sobě, o rodině a činnostech člověka, o zvycích a o práci lidí učivo: jsem školák, práce a volný čas, povoláni, lidé a výrobky, suroviny,materiály a výrobky, zvyky.	Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost učivo: lidská činnost a tvořivost, práce a volný čas, lidé a výrobky, svět v pohybu.
		Rozmanitost přírody	
Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. Pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	Pozoruje a popíše viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích učivo: příroda na jaře, v létě, na podzim a v zimě - typické znaky.	Pozoruje a popíše viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích učivo: příroda na jaře, v létě, na podzim a v zimě.	Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích učivo: zkoumáme přírodu.
Roztřídí některé přírodniny	Roztřídí některé přírodniny podle	Roztřídí některé přírodniny podle	Roztřídí některé přírodniny podle
podle nápadných určujících	nápadných určujících znaků uvede příklady	nápadných určujících znaků uvede příklady	nápadných určujících znaků uvede příklady
znaků, uvede příklady výskytu	výskytu organismů ve známé lokalitě	výskytu organismů ve známé lokalitě	výskytu organismů ve známé lokalitě
organismů ve známé lokalitě.	učivo: stavba rostlin, stavba těla	učivo: stavba rostlin, stavba těla	učivo: rostliny, houby, živočichové – znaky
Pozná nejběžnější druhy	čtyřnohých zvířat a ptáků; počasí, v parku,	čtyřnohých zvířat a ptáků; počasí, na louce,	života, stavba těla u některých
domácích a volně žijících zvířat.	v lese, v sadu, na zahradě, na poli; ochrana	na poli, v lese a u lesa, u vody a ve vodě;	nejznámějších druhů, životní podmínky,
Pojmenuje základní druhy ovoce	přírody.	ochrana přírody.	počasí, rovnováha v přírodě, ochrana

a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami.			přírody.
Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů. Provede jednoduchý pokus podle návodu.			Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů učivo: neživá příroda, látky a jejich vlastnosti (jednoduché pokusy), voda a vzduch.
		Člověk a jeho zdraví	
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví. Uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění Pojmenuje hlavní části lidského těla.	Vyjmenuje základní části lidského těla vypráví, jak pečuje o své zdraví učivo: člověk, péče o zdraví, osobní hygiena, výživa.	Vyjmenuje části lidského těla "jednoduše vysvětlí činnost některých vnitřních orgánů rozpozná rozdíl mezi úrazem a nemocí ošetří drobné poranění učivo: člověk - naše tělo, kostra, vnitřní orgány; nemoc a úraz, vybavení lékárničky, hygiena a čistota, výživa.	Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví učivo: projevy člověka, člověk - naše tělo, kostra, vnitřní orgány, muž a žena; výživa a zdraví, předcházení nemocem a úrazům, pohyb a zdraví.
Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných. Rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví	Osvojuje si zásady bezpečného chování ve škole i mimo školu učivo: pravidla slušného chování, školní řád. Seznamuje se s pravidly silničního provozu v modelových situacích učivo:pravidla silničního provozu.	Dodržuje zásady bezpečného chování ve škole i mimo školu učivo: pravidla slušného chování, školní řád. Osvojuje si pravidla silničního provozu v reálném prostředí učivo:pravidla silničního provozu.	Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných učivo: pravidla slušného chování, školní řád, předcházení úrazům. Uplatňuje základní pravidla silničního provozu učivo:pravidla silničního provozu.

jiných. Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníky silničního provozu.			
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek. Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.	Osvojuje si vhodné způsoby chování a odmítání cizích osob a požádá o pomoc učivo: osobní bezpečí –šikana, týrání, pohlavní zneužívání.	Osvojuje si vhodné způsoby chování a odmítání cizích osob a požádá o pomoc učivo: osobní bezpečí –šikana, týrání, pohlavní zneužívání.	Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě učivo: osobní bezpečí –šikana, týrání, pohlavní zneužívání.
Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech. Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných situacích.	Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech učivo: situace hromadného ohrožení – nácvik evakuace.	Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech učivo: situace hromadného ohrožení – nácvik evakuace.	Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech učivo: situace hromadného ohrožení – nácvik evakuace.

Očekávané výstupy z RVP	Výstupy školního vzdělávacího programu podle ročníků		
Minimální výstupy	4. ročník	5. ročník	
	Místo, kde žijeme		
Určí a vysvětlí polohu svého	Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke		
bydliště nebo pobytu vzhledem	krajině a státu		
ke krajině a státu.	učivo: regiony ČR, náš region –okres, kraj, domov, místní krajina,		
Popíše polohu svého bydliště na	orientace v jízdním řádu.		
mapě, začlení svou obec (město)			
do příslušného kraje.			
Orientuje se na mapě České			
republiky, určí světové strany.			

Určí světové strany v přírodě i	Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich	
podle mapy, orientuje se podle	a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	
nich a řídí se podle zásad	učivo: mapa – zobrazení krajiny na mapě, měřítko mapy, světové	
bezpečného pohybu a pobytu	strany.	
v přírodě.		
Orientuje se na mapě České		
republiky, určí světové strany.		
Řídí se zásadami bezpečného		
pohybu a pobytu v přírodě.		
Vyhledá typické regionální	Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení,	Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení,
zvláštnosti přírody, osídlení,	hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich	hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich
hospodářství a kultury,	význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního	význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního
jednoduchým způsobem	a vlastnického	a vlastnického
posoudí jejich význam	učivo: ČR – regiony, surovinové zdroje, výroba, služby, obchod.	učivo: Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU.
z hlediska přírodního,		
historického, politického,		
správního a vlastnického.		
Uvede pamětihodnosti, zvláštnosti		
a zajímavosti regionu, ve kterém		
bydlí.		
Rozlišuje mezi náčrty, plány a	Rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává	Rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává
základními typy map;	jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na	jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na
vyhledává jednoduché údaje o	mapách naší republiky	mapách naší republiky, Evropy a polokoulí
přírodních podmínkách a	učivo: ČR, náčrt, plán, druhy map – obsah, grafika, vysvětlivky.	učivo: Evropa, mapa světa, druhy map – obsah, grafika,
sídlištích lidí na mapách naší		vysvětlivky.
republiky, Evropy a polokoulí.		
Má základní znalosti o České		
republice a její zeměpisné poloze		
v Evropě.		
Zprostředkuje ostatním	Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti	Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti
zkušenosti, zážitky	z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v	z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v
a zajímavosti z vlastních cest a	jiných zemích	jiných zemích
porovná způsob života a	učivo: cestování – fotky, video, beseda, projekt.	učivo: cestování – fotky, video, beseda, projekt.
přírodu v naší vlasti i v jiných		
zemích.		
Sdělí poznatky a zážitky		
z vlastních cest.		

Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam. Pozná státní symboly České republiky.	Pojmenuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam učivo: naše vlast – národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, ústavní činitelé, státní symboly.	
	Lidé kolem nás	
Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě). Dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě).	Zná vhodné formy chování ke spolužákům a dospělým respektuje školní režim a řád. Zná základní pravidla slušného chování ve skupině a dbá na jejich dodržování učivo: člověk ve společnosti – rodina, škola, obec; kamarádi.	Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) učivo: člověk ve společnosti – rodina, škola, obec; kamarádi, vztahy mezi lidmi, soužití lidí různých skupin.
Rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí své názory, připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení Dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě).	Vhodně komunikuje, je schopen kompromisního jednání osvojuje si základní pravidla práce ve skupině učivo: základní pravidla práce v kolektivu, ve skupině.	Rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky učivo: základní pravidla práce v kolektivu, ve skupině.
Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy. Rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých. Uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy.	Rozpoznává nevhodné jednání a chování poukazuje na správné a nesprávné jednání a chování učivo: základní lidská práva a práva dítěte.	Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy učivo: základní lidská práva a práva dítěte.
Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných	Používá peníze v běžných situacích respektuje soukromé, osobní a veřejné vlastnictví učivo: základní lidská práva, soukromé vlastnictví, ochrana občanů a majetku, peníze.	Rozlišuje základní formy vlastnictví; používá peníze v běžných situacích učivo: základní lidská práva, soukromé vlastnictví, ochrana občanů a majetku, peníze.

výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy Používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze. Porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz. Sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů. Poukáže v nejbližším společenském a přírodním	Účastní se na zlepšení životního prostředí obce všímá si chování a jednání lidí ve svém okolí, obci podílí se na životě v obci	Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního
prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí	učivo: ochrana přírody v blízkém okolí bydliště, vztahy mezi lidmi, kultura v obci.	prostředí obce (města) podílí se na životě v obci učivo: ochrana přírody v blízkém okolí bydliště, vztahy mezi lidmi, kultura v obci.
obce (města).	I idá	a čas
	Lidé a čas	
Pracuje s časovými údaji a	Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení	Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a	vztahů mezi ději a mezi jevy učivo: kapitoly ze starších dějin.	učivo: kapitoly z novodobých dějin.
mezi jevy.	neivo. rapuoty 2e statsien aejin.	netvo. raphoty 2 novodobych defin.
Využívá archivů, knihoven,	Využívá knihoven, muzea, PC, vyprávění prarodičů jako	Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako
sbírek muzeí a galerií jako	informačních zdrojů pro pochopení minulosti seznamuje se s	informačních zdrojů pro pochopení minulosti zdůvodní základní
informačních zdrojů pro	významem chráněných částí přírody, nemovitých i movitých	význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých
pochopení minulosti; zdůvodní	kulturních památek	kulturních památek
základní význam chráněných	učivo: práce s texty – báje, legendy, kroniky, výukové programy	učivo: práce s texty – báje, legendy, kroniky, výukové programy
částí přírody, nemovitých i	na PC, práce s internetem, besedy.	na PC, práce s internetem, besedy.
movitých kulturních památek.		

Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik. Rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách. Uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji. Vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky.	Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik <i>učivo:</i> kapitoly ze starších dějin.	Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik učivo: kapitoly z novodobých dějin.
Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.	Sleduje svátky a významné dny v kalendáři učivo: práce s kalendářem.	Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů učivo: práce s kalendářem.
Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím specifik. Rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách. Uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji. Vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky.	Srovnává na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik učivo: památky v naší obci a v blízkém okolí, proměny způsobu života, bydlení.	Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik učivo: památky v naší obci a v blízkém okolí, proměny způsobu života, bydlení.
	Rozmanitost přírody	
Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka. Na jednotlivých případech poznává propojenost živé a neživé přírody.	Rozlišuje mezi přírodninami a výtvory člověka uvádí podmínky nezbytné pro život rostlin a živočichů učivo: rozmanitost přírody – dělení přírodnin, podmínky nezbytné pro život.	Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka učivo: rozmanitost podmínek života na Zemi – význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva; podnebí a počasí.

Vysvětlí na základě		Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti
elementárních poznatků o Zemi		vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
jako součásti vesmíru souvislost		učivo: Země ve vesmíru – sluneční soustava, planety, Měsíc, den a
s rozdělením času a střídáním		noc, roční období, výzkum vesmíru.
ročních období.		,
Popíše střídání ročních období.		
Zkoumá základní společenstva	Charakterizuje přírodní společenstva zařazuje jednotlivé druhy	Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů,
ve vybraných lokalitách	rostlin a živočichů do přírodních společenstev	zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází
regionů, zdůvodní podstatné	učivo: přírodní společenstva – les, život u vody, louka, zahrada,	shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí
vzájemné vztahy mezi	pole; vzájemné vztahy mezi organizmy.	učivo: život v mořích a oceánech, v lesích, v travnatých oblastech,
organismy a nachází shody a		tropické deštné lesy, pouště a polopouště, polární pustiny,
rozdíly v přizpůsobení		botanické a zoologické zahrady.
organismů prostředí.		,
Zkoumá základní společenstva		
vyskytující se v nejbližším okolí a		
pozoruje přizpůsobení organismů		
prostředí.		
Porovnává na základě	Porovnává na základě pozorování stavbu těla rostlin a živočichů a	Porovnává na základě pozorování základní projevy života na
pozorování základní projevy	jejich základní projevy života ,třídí je do známých skupin	konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých
života na konkrétních	využívá k tomu atlasy, encyklopedie, PC	skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
organismech, prakticky třídí	učivo: živá příroda - byliny, dřeviny, houby, živočichové, člověk.	učivo: živá příroda - byliny, dřeviny, houby, živočichové, člověk.
organismy do známých skupin,		
využívá k tomu i jednoduché		
klíče a atlasy.		
Zhodnotí některé konkrétní	Zamýšlí se nad tím, co ohrožuje vodu a vzduch, co škodí půdě	Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě
činnosti člověka v přírodě a	v souvislosti s činností člověka uvádí možnosti, jak mohou děti	rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka
rozlišuje aktivity, které mohou	chránit životní prostředí ,jmenuje, co užitečného pro přírodu udělal	
prostředí i zdraví člověka	dosud sám a co by chtěl podniknout v budoucnu	přírodu
podporovat nebo poškozovat.	učivo: ochrana přírody.	učivo: člověk a výroba, člověk a energie, člověk a životní prostředí
Zvládá péči o pokojové rostliny a		– člověk a přírodní zdroje, ochrana přírody .
zná způsob péče o drobná domácí		
zvířata.		
Chová se podle zásad ochrany		
přírody a životního prostředí.		
Popisuje vliv činnosti lidí na		
přírodu a jmenuje některé		
činnosti, které přírodnímu		
prostředí pomáhají a které ho		
poškozují.		

Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit Reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech.		
Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu. Provádí jednoduché pokusy se známými látkami.	Zkoumá vlastnosti neživé přírody – voda, vzduch, nerosty a horniny, půda učivo: neživá příroda – voda, vzduch, nerosty a horniny, půda.	Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu učivo: člověk a technika (měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek, jednoduché stroje), elektrická energie
	Člověk a jeho zdraví	
Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života. Uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu.	Popíše hlavní vnější a vnitřní části lidského těla "vysvětlí činnost některých vnitřních orgánů, formuluje zásady zdravého způsobu života učivo: vnější a vnitřní stavba člověka –kostra, svaly, některé vnitřní orgány a jejich funkce, výživa, zdraví.	Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života učivo: lidské tělo – základní stavba a funkce jednotlivých orgánových soustav, výživa, zdraví, osobní a intimní hygiena.
Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození. Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života.	Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života učivo: život člověka od narození do stáří, rodina.	Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození učivo: rozmnožovací soustava, základy lidské reprodukce, vývoj jedince, rodina.
Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob.	Plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob učivo: denní režim, pohybový režim, duševní hygiena, riziko závislosti na hracích automatech a počítačích.	Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob učivo: denní režim, pohybový režim, duševní hygiena, stres a jeho rizika, riziko závislosti na hracích automatech a počítačích.

Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek. Odmítá návykové látky.		Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek učivo: odmítání návykových látek.
Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.	Rozlišuje vhodné a nevhodné způsoby chování při ochraně svého zdraví učivo: péče o zdraví – denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava, nemoc, hygiena, bezpečné chování v různých situacích.	Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou učivo: péče o zdraví – denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava, nemoc, hygiena, užívání návykových látek, bezpečné chování v různých situacích.
Rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc. Ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc.		Ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc učivo: pravidla první pomoci, výbava lékárničky.
Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku. Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku.	Osvojuje si základní pravidla chování k druhému pohlaví učivo: základy sexuální výchovy, rodina.	Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku učivo: základy sexuální výchovy, rodina a partnerství, pohlavně přenosné nemoci.
Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídají závěry pro své chování jako chodec a cyklista. Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících	Rozlišuje a osvojuje si vhodné a nevhodné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví učivo: bezpečné chování v rizikovém prostředí, v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání).	Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události učivo: bezpečné chování v rizikovém prostředí, v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání), situace hromadného ohrožení.

zdraví a v modelových situacích	
simulujících mimořádné události.	
Uplatňuje základní pravidla	
silničního provozu pro cyklisty;	
správně vyhodnotí jednoduchou	
dopravní situaci na hřišti.	

5.7 Dějepis

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

5.7.1 Charakteristika předmětu

Dějepis / **D** / zaujímá ve výchovně-vzdělávacím procesu důležité místo. Směřuje k rozvíjení vlastního historického vědomí a získávání orientace v historickém čase. Dějepis seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, ochranu uměleckých a kulturních hodnot, ale i na výchovu k toleranci a respektování lidských práv.

Všechny hodiny jsou vyučovány v každém ročníku samostatně. Výuka probíhá většinou ve třídách, někdy v učebně informatiky, protože využíváme všech dostupných výukových programů.

5.7.2 Časová dotace předmětu

Vyučovací předmět dějepis je vyučován jako samostatný předmět v 6.-9.ročníku dvě hodiny týdně.

5.7.3 Výchovná a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání informací z různých zdrojů a jejich kombinování
- > vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- nabádáme žáky k využití poznatků z různých předmětů
- vedeme žáky k zamýšlení se nad historickým vývojem
- vedeme žáky k uvědomění si souvislostí
- směřujeme žáky k vytváření komplexnějšího pohledu na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problému

- > zařazujeme rozmanité aktivity (diskuze, výklad, výtvarný doprovod, AV technika)
- vedeme žáky k volbě vhodného způsobu řešení problémů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování
- diskutujeme se žáky
- vedeme žáky k věcnému argumentování
- předkládáme žákům různými typy dokumentů

Kompetence sociální a personální

- vytváříme příznivé klima třídy
- dodáváme žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům pomáháme
- vedeme žáky ke spolupráci ve skupinách

Kompetence občanské

- reflektujeme při výuce společenské i přírodní dění
   vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
   pěstujeme v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví
- motivujeme žáky k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

- požadujeme u žáků dodržování dohodnuté kvality práce
- vedeme žáky k využívání znalostí v běžné praxi

5.7.4 Průřezová témata

V rámci dějepisu jsou zařazena všechna průřezová témata.

5.7.5 Vzdělávací obsah předmětu pro jednotlivé ročníky

Očekávané výstupy z RVP	Výstupy školního vzdělávacího programu podle ročníků			
minimální výstupy	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
		Člověk v	dějinách	
Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků. Chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti.	Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků učivo: pravěk, starověk.	Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků učivo: středověk.	Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků učivo: novověk.	Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků učivo: moderní doba, dějiny od poloviny 20.století.
Uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituci, kde jsou tyto zdroje shromažďovány.	Uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituci, kde jsou tyto zdroje shromažďovány učivo: historické prameny.			
Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu.	Chápe práci s časovou osou a historickou mapou učivo: časová přímka, rozlišení před a po Kristu.	Nakreslí časovou osu a na ní vyznačit konkrétní historickou epochu učivo: práce s časovou přímkou, základní periodizace dějin.	Pracuje s časovou osou a seřadit na ní historické epochy učivo: práce s časovou přímkou, základní periodizace dějin.	Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu učivo: práce s časovou přímkou, základní periodizace dějin.
		Počátky lidsl	ké společnosti	
Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu. Rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí. Podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty.	sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu učivo: vývoj člověka, proměny lidské společnosti.	·		
Objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů	Objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů			

pro lidskou společnost.	pro lidskou společnost učivo: doba kamenná, doba kovů.			
Uvede příklady archeologických kultur na našem území.	Uvede příklady archeologických kultur na našem území učivo: pravěké osídlení.			
museum uzeum	werror pravente astatem.	Nejstarší civilizace. Ko	přeny evropské kultury	_
Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací. Uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států.	Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací učivo: starověké civilizace v povodí řek.			
Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví.	Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví učivo: starověké památky- architektonické a literární památky, antika.			
Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem. Popíše život v době nejstarších civilizací.	Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem učivo: antika-olympijské hry, vzdělanost, umění, význam křesťanství.			
Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie. Popíše život v době nejstarších civilizací.	Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie učivo::antická demokracie, otroctví, římské impérium.			
	Křesťanství a středověká Evropa			
Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala		Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala		

v důsledku příchodu nových	v důsledku příchodu nových
etnik, christianizace a vzniku	etnik, christianizace a vzniku
států.	států učivo: stěhování národů,
statu.	
	kočovné kmeny, šíření
	křesťanství.
	Porovná základní rysy
Porovná základní rysy	západoevropské, byzantsko-
západoevropské, byzantsko-	slovanské, islámské kulturní
slovanské, islámské kulturní	oblasti
oblasti.	učivo: Byzantská říše, Francká
	říše, Arabská říše, Sámova říše.
	Objasní situaci Velkomoravské
Objasní situaci Velkomoravské	říše a vnitřní vývoj českého státu
říše a vnitřní vývoj českého	a postavení těchto státních
státu a postavení těchto	útvarů ve evropských
státních útvarů ve evropských	souvislostech
souvislostech.	učivo: Velkomoravská říše, vznik
Uvede první státní útvary na	českého státu a jeho vývoj v 11
našem území.	14.století, vztahy k sousedním
Uvede základní informace	zemím (Polsko, Kyjevská Rus,
z období počátků českého státu.	Uhry, Svatá říše římská)
F	stoletá válka.
Vymezí úlohu křesťanství a	Vymezí úlohu křesťanství a víry
víry v životě středověkého	v životě středověkého člověka.
člověka, konflikty mezi	konflikty mezi světskou a
světskou a církevní mocí, vztah	církevní mocí, vztah křesťanství
křesťanství ke kacířství a	ke kacířství a jiným věroukám
jiným věroukám.	učivo: křížové výpravy,
Popíše úlohu a postavení církve	rozdělení církve- schizma.
ve středověké společnosti.	Totalein enwe senzma.
Charakterizuje příčiny, průběh a	
důsledky husitského hnutí.	
Ilustruje postavení jednotlivých	Ilustruje postavení jednotlivých
vrstev středověké společnosti,	vrstev středověké společnosti,
uvede příklady románské a	uvede příklady románské a
gotické kultury.	gotické kultury
Rozeznává období rozkvětu	učivo: románské a gotické umění
kozeznava obaobi rozkvetu českého státu v době	a vzdělanost, rozvrstvení
přemyslovské a lucemburské.	společnosti.

II		1
Uvede nejvýraznější osobnosti		
přemyslovského a lucemburského		
státu.		
	Objevy a dobývání, počátky nové doby	
Vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky, žádající reformu	Vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky, žádající reformu církve, včetně reakce církve na	
církve, včetně reakce církve na tyto požadavky.	tyto požadavky učivo: renesance a humanismus, reformátoři církve.	
Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život.	Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život učivo: husitství, vznik jednoty bratrské.	
Popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky. Popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu.	Popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky učivo: kolonie, mořeplavci, nové objevy.	
Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie. Uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období. Pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku.	Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie učivo: nástup Habsburků na český trůn, reformace a protireformace, soupeření velmocí.	
Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky. Uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období. Pojmenuje nejvýraznější	Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky učivo: třicetiletá válka, české stavovské povstání, rekatolizace.	

osobnosti českých dějin v novověku.	
Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus.	Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus učivo: svět v 2.pol. 17.stol a v 18.stol., nástup kapitalistických vztahů, osvícenští panovníci.
Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek.	Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek učivo: baroko a osvícenství, romantismus, klasicismus, rozvoj věd.
	Modernizace společnosti
Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti.	Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti učivo: boj za nezávislost, vynálezy a vědecké poznání, občanská válka, vznik USA
Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé.	Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé učivo: francouzská revoluce, Napoleon, Vídeňský kongres, počátky odborů.
Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti	Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními

s národními hnutími vybraných evropských národů. Uvede základní historické události v naší zemi v 19. století. Vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století.		hnutími vybraných evropských národů učivo: 1848 v českých zemích, ČNO, vznik Rakouska-Uherska.	
Charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích. Rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap.		Charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích učivo: revoluční rok 1848-1849, vznik nových států, Berlínský kongres.	
Na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy.		Na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy učivo: počátky dělnického hnutí, konzervatizmus, liberalismus, socialismus, demokratismus.	
Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií.		Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií učivo: Trojspolek, Trojdohoda, kolonialismus, průmyslová revoluce.	

ní doba
Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky učivo: I.světová a 2.světová válka.
Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů učivo: počátky fašistických hnutí, zneužití moci jedince.
Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu učivo: světová hospodářská krize, druhá světová válka, studená válka, komunismus, fašismus, nacismus.
Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejic nepřijatelnost z hlediska lidských práv učivo: počátky fašistického hnutí, rozlišení pojmů nacionalismus, extremismus, agrese, holocaust, koncentrační tábor. Zhodnotí postavení ČSR

Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí. Uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky.	v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální a politické, hospodářské a kulturní prostředí učivo: vznik Československa, jeho hospodářsko-politický rozvoj republiky, sociální a národnostní problémy, protektorát Čechy a Morava, odboj, omezení demokracie po válce.
	Rozdělený a integrující svět
Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků. Popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě.	Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků učivo: rozvoj vědy a techniky po 2.světové válce, studená válka, krizové projevy v zemích východního bloku, ČSR pod vládou KSČ.
Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce. Popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě.	Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce učivo: NATO, projevy sovětizace, RVHP, krize ve východním bloku .
Posoudí postavení rozvojových zemí .	Posoudí postavení rozvojových zemí učivo: rozpad koloniálního systému.
Prokáže základní orientaci v problémech současného světa.	Prokáže základní orientaci v problémech současného světa

Chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti.		učivo: rozpad východního bloku, vznik ČR, hrozba terorismu,
v nasi viasti.		integrace, globalizace, obnova
		demokracie.

5.8 Výchova k občanství

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

5.8.1 Charakteristika předmětu

Předmět **Výchova k občanství** / **VO** / se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v různých životních situacích. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činností důležitých společenských politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Místo realizace

- třídy
- videoučebna
- knihovna
- učebna PC
- · veřejná prostranství mimo školu

5.8.2 Časová dotace předmětu

Časová dotace předmětu je 6. – 9. ročníku 1 vyučovací hodina.

5.8.3 Výchovná a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- učíme žáky vybírat a využívat vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojovat získané poznatky do širších celků, nalézat souvislosti
- motivujeme žáky získané poznatky hodnotit, třídit a vyvozovat z nich závěry
- vedeme žáky k ověřování důsledků
- poskytujeme žákům metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům
- zadáváme žákům úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postup

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky tvořivě přistupovat k řešení problému, vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a nalézt řešení
- motivujeme žáky kriticky myslet a hájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- > učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
- motivujeme žáky k naslouchání a promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagovat

- učíme žáky komunikaci na odpovídající úrovni a k ní využívat vhodné technologie
- podněcujeme žáky k argumentaci

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci v týmu, vzájemnému naslouchání a pomoci
- upevňujeme u žáků dobré mezilidské vztahy
- umožňujeme žákům vnímat vlastní pokrok a hodnotit svoji práci i práci ostatních

Kompetence občanské

- učíme žáky znát legislativu a obecné morální zákony a dodržovat je
- vedeme žáky k respektování názorů ostatních
- pracujeme se žáky na formování volních a charakterových rysů
- napomáháme žákům k zodpovědnému rozhodování podle dané situace
- vyžadujeme od žáků dodržování pravidel slušného chování
- > vedeme žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů

Kompetence pracovní

- > vedeme žáky k efektivitě při organizování vlastní práce
- dodáváme žákům sebedůvěru
- > napomáháme žákům podle potřeby při cestě ke správnému řešení
- vedeme žáky ke správnému způsobu používání techniky a vybavení

5.8.4 Průřezová témata

V předmětu jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Mediální výchova, Výchova demokratického občana.

5.8.5 Vzdělávací obsah předmětu v jednotlivých ročnících

Očekávané výstupy z RVP minimální výstupy	Výstupy školního vzdělávacího programu podle ročníků			
	6. ročník	7. ročník	8 ročník	9.ročník
		Člověk ve	společnosti	
Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání.	Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání učivo: symboly státu.			
Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu.	Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu učivo: naše vlast.			
Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje. přistupuje kriticky k projevům vandalismu	Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje učivo: zásady lidského soužití.			
Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají.	Orientuje se v nabídce kulturních akcí obce učivo: kulturní život obce.	Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají učivo: kulturní život.		
Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí.	Sleduje a hodnotí mediální informace v rámci své obce učivo: kulturní život obce.	Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí učivo: kulturní život.		
Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi	Vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a situacích ohrožení v rámci školy a obce učivo: naše škola, naše obec.		Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi	

a situacích ohrožení. V modelové situaci uplatní dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí			a situacích ohrožení učivo: zásady lidského soužit, lidská setkání.	
Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem. Respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití. Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem	Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v rámci školy a obce učivo: vztahy mezi lidmi.		Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem učivo: zásady lidského soužití, vztahy mezi lidmi.	
Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám. Rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům. Respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti.	Respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám učivo: zásady lidského soužití, lidská setkání, vztahy mezi lidmi.	Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám učivo: zásady lidského soužití, lidská setkání, vztahy mezi lidmi.		
Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extrémistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti. Je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie.	Zaujímá postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti učivo: zásady lidského soužití, lidská setkání, vztahy mezi lidmi.	Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extrémistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti učivo: zásady lidského soužití, lidská setkání, vztahy mezi lidmi.		

Posoudí a na příkladech doloží	Posoudí a na příkladech doloží	Posoudí a na příkladech doloží		
přínos spolupráce lidí při řešení	přínos spolupráce lidí při řešení	přínos spolupráce lidí při řešení		
konkrétních úkolů a	konkrétních úkolů a dosahování	konkrétních úkolů a dosahování		
dosahování některých cílů	některých cílů ve škole, v obci	některých cílů v rodině		
•		1		
v rodině, ve škole, v obci.	učivo:naše škola, naše obec.	učivo:vztahy mezi lidmi.		
		Člověk jal	ko jedinec	
Objasní, jak může realističtější	Získá základní představu o	Objasní, jak může realističtější		
poznání a hodnocení vlastní	znacích emocí a dostává tak	poznání a hodnocení vlastní		
osobnosti a potenciálu pozitivně	návod k vlastnímu sebepoznání	osobnosti a potenciálu pozitivně		
ovlivnit jeho rozhodování,	učivo: vnitřní svět člověka,	ovlivnit jeho rozhodování,		
vztahy s druhými lidmi i kvalitu	osobní rozvoj.	vztahy s druhými lidmi i kvalitu		
života.	-	života		
Chápe význam vzdělávání v		učivo: vnitřní svět člověka,		
kontextu s profesním uplatněním.		osobní rozvoj.		
	Vysvětlí, proč je výhodné	Posoudí vliv osobních vlastností		
Posoudí vliv osobních vlastností	vzájemně spolupracovat.	na dosahování individuálních a		
na dosahování individuálních a	učivo: vnitřní svět člověka,	společných cílů, objasní		
společných cílů, objasní význam	osobní rozvoj.	význam vůle při dosahování		
vůle při dosahování cílů a	, and the second	cílů a překonávání překážek		
překonávání překážek.		učivo: vnitřní svět člověka,		
		osobní rozvoj.		
	Rozlišuje vhodné a nevhodné	Rozpoznává projevy záporných		
D // . / / .	způsoby chování a jednání	charakterových vlastností u sebe		
Rozpoznává projevy záporných	učivo: podobnost a odlišnost	i u druhých lidí, kriticky		
charakterových vlastností u	lidí.	hodnotí a vhodně koriguje své		
sebe i u druhých lidí, kriticky		chování a jednání		
hodnotí a vhodně koriguje své		učivo: vnitřní svět člověka,		
chování a jednání.		osobní rozvoj, podobnost a		
		odlišnost lidí.		
Popíše, jak lze usměrňovat a	Orientuje se v místní nabídce	Popíše, jak lze usměrňovat a		
kultivovat charakterové a volní	volnočasových aktivit, připraví	kultivovat charakterové a volní		
vlastnosti, rozvíjet osobní	program pro volný čas pro sebe	vlastnosti, rozvíjet osobní		
přednosti, překonávat osobní	i pro jiné	přednosti, překonávat osobní		
nedostatky a pěstovat zdravou	učivo: činnosti lidí, osobní	nedostatky a pěstovat zdravou		
sebedůvěru.	rozvoj.	sebedůvěru		
Formuluje své nejbližší plány.	•	učivo: osobní rozvoj.		
		Stát a hos	spodářství	
and the second s				

Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví a způsob jejich ochrany, uvede příklady.	Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví a způsob jejich ochrany, uvede příklady. učivo: majetek, vlastnictví.		
Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi. Stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků. Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi.		Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi. učivo: peníze – funkce a podoby peněz, formy placení hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní	
Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení.		Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení. učivo: peníze – funkce a podoby	

Ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet.	peněz, formy placení hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace
Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít. Uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům.	Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít. učivo: banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků
Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu.	Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu. učivo: hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků
Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu	Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu

ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz.	ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz. Učivo: výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu
Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané. Uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany.	Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané. učivo: hospodaření – úspory, investice, rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní
Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti.	Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti. učivo: výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost
	Stát a právo
Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovnává jejich znaky	Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovnává jejich znaky učivo:právní základy státu.
Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí,	Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí,

uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí , krajů a státu	uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí , krajů a státu učivo: právní základy státu, státní správa a samospráva.
Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů učivo: principy demokracie.
Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů učivo: principy demokracie.
Přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	Přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod učivo: lidská práva.
Objasní význam a právní úpravy vztahů- vlastnictví, pracovní poměr, manželství	Objasní význam a právní úpravy vztahů- vlastnictví, pracovní poměr, manželství učivo : právo v každodenním životě.
Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy –osobní přeprava, koupě či pronájem věci	Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy —osobní přeprava, koupě či pronájem věci učivo: právo v každodenním životě.
Dodržuje právní ustanovení, která se na ně vztahují, a	Dodržuje právní ustanovení, která se na ně vztahují, a

uvědomuje si rizika jejich porušování	uvědomuje si rizika jejich porušování učivo : protiprávní jednání.
Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestních činů	Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestních činů učivo: protiprávní jednání.
Rozpoznává protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	Rozpoznává protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady učivo : protiprávní jednání.
	Mezinárodní vztahy, globální svět
Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy	Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování učivo: evropská integrace, mezinárodní spolupráce. Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy učivo: evropská integrace, mezinárodní spolupráce.
Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory	Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory učivo: globalizace.
Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva	Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva

	učivo: globalizace.
Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni- v obci, regionu	Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovniv obci, regionu, kontinentů. učivo: globalizace.
Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání	Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání učivo: globalizace.

Deleted: ¶

5.9 Fyzika

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

5.9.1 Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Fyzika** / **F** / na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět matematika a přírodověda na 1. stupni. Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, dle potřeby se vyučuje v učebně výpočetní techniky a výjimečně i v terénu. Vzhledem k malému počtu žáků v jednotlivých ročnících se nedělí třídy na skupiny ani se nevyužívá žádná jiná forma diferenciace. Předmět je zaměřen na získávání a osvojení si základních fyzikálních a matematických znalostí a zejména pak na rozvoj logických a asociačních dovedností žáků. Vzdělávání klade důraz na porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich použití. Fyzika poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a vede k jejich užití v reálných situacích. Prolíná se celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Mezipředmětové vztahy

matematika – převody jednotek, rovnice zeměpis – měřítko mapy, grafy, tabulky chemie - řešení rovnic, převody jednotek přírodopis – převody jednotek, rovnice biofyzikálních procesů, antropometrie tělesná výchova – antropometrie, fyziologie tělesných cvičení.

5.9.2 Časová dotace předmětu

V 6.,7.,8. a 9. ročníku jsou vyučovány 2 hodiny týdně.

5.9.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vytváříme u žáků zásoby fyzikálních nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh), které žák efektivně využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe
- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací
- přistupujeme individuálně k jednotlivým žákům
- podporujeme pokroky jednotlivých žáků
- motivujeme žáky k pozitivnímu vztahu k učení

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme u žáků nalézání různých variant řešení zadaných úloh
- nabízíme žákům nové úkoly a problémy, u kterých žáci mohou aplikovat známé a osvědčené postupy řešení
- > provádíme se žáky rozbor úlohy tvoříme plán jejího řešení

- vedeme žáky k odhadu výsledků, volbě správného postupu a vyhodnocujeme správnost výsledku vzhledem k zadání
- poskytujeme žákům prostor pro vyslovování hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu
- > nabízíme žákům úlohy a příklady, které vycházejí z reálného života

Kompetence komunikativní

- užíváme matematicko-fyzikálního jazyka včetně matematicko-fyzikální symboliky
- > vedeme žáky k práci s grafy, tabulkami, a diagramy
- podporujeme spolupráci a kooperativní myšlení žáků
- nabízíme žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními

Kompetence občanské

- nabízíme žákům přiměřené množství fyzikálních úloh k propojení s reálným životem
- > předkládáme žákům slovní úlohy s ekologickou problematikou

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky účinně spolupracovat ve skupině a dodržovat pravidla práce v týmu
- učíme žáky podílet se na utváření příjemné atmosféry ve třídě a skupinách
- vedeme žáky k pomoci slabšímu
- respektujeme a povzbuzujeme žáky s poruchami učení
- vyžadujeme od žáků dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

- > nabízíme žákům další činnosti (např. sestavování modelů a stavebnic), se kterými se mimo jiné budou učit zvládat základní pracovní činnosti
- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k plnění zadaných úkolů

5.9.4 Průřezová témata

V předmětu jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Environmentální výchova.

5.9.5 Vzdělávací obsah předmětu v jednotlivých ročnících

Očekávané výstupy z RVP	Výstupy školního vzdělávacího programu podle ročníků			
minimální výstupy	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
		Látky	a tělesa	
Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa. Změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas.	Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa učivo: měřené veličiny – délka, teplota a její změna, objem, hmotnost, čas.			
Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí.	Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí učivo: skupenství látek.			
Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty.	Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty učivo: měřené veličiny.			
Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů.	Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů učivo: skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou, difúze.			
	Pohyb těles; Síly			

Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu. Rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu.	Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu učivo: pohyby těles – pohyb rovnoměrný, pohyb přímočarý a křivočarý.		
Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles. Zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů.		Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles učivo: pohyby látek.	
Změří velikost působící síly.	Změří velikost působící síly učivo: gravitační síla.		
Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působící na těleso, jejich velikost, směry a výslednici. Rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla.		Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působící na těleso, jejich velikost, směry a výslednici učivo: tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na níž síla působí.	
	Zná Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích učivo: Newtonovy zákony – 1.,2.(kvalitativně), 3	Využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích učivo: Newtonovy zákony – 1.,2.(kvalitativně), 3	

Aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů. Aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů.	Aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů učivo: Newtonovy zákony – 1.,2.(kvalitativně), 3. Výslednice dvou sil stejných a opačných směrů	Aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů učivo: Newtonovy zákony – 1.,2.(kvalitativně), 3. Výslednice dvou sil stejných a opačných směrů		
		Mechanické vl	astnosti tekutin	
Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů. Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů.		praktických problémů učivo : Pascalův zákon – hydraulická zařízení.	Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů učivo: Pascalův zákon – hydraulická zařízení.	
Předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní.		Předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní učiv o: hydrostatický a atmosférický tlak.	Předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní učivo: hydrostatický a atmosférický tlak.	
			ergie	
Určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa.		Určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa učivo: formy energie.		
Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem. Uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časen (bez vzorců).	2	Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem učivo: elektrická energie a výkon.		
Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh.			vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a	Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh

Rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití.			učivo : formy energie – pohybová a polohová energie, vnitřní energie, elektrická energie a výkon, jaderná energie.	učivo : formy energie – pohybová a polohová energie, vnitřní energie, elektrická energie a výkon, jaderná energie.
Určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem. Rozezná v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem.		Určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem učivo: přeměny skupenství – tání a tuhnutí, skupenské teplo tání, vypařování a kapalnění, hlavní faktory vypařování a varu kapaliny.		
Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí. Pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.			Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí učivo: obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie.	Porovnává výhody a nevýhody různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí. učivo: obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie.
		Zvuko	vé děje	
Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku. Rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz.				Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku učivo: vlastnosti zvuku.
Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí. Posoudí vliv nadměrného hluku na				Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí učivo: vlastnosti zvuku.
životní prostředí a zdraví člověka.		Elektromagnetie	lrá a avětalná děia	
elektrický obvod a analyzuje	,	8	ké a světelné děje	

jednoduchý elektrický obvod.		napětí, spotřebič, spínač.		
Rozliší stejnosměrný elektrický proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí. Vyjmenuje zdroje elektrického proudu.			Rozliší stejnosměrný elektrický proud od střídavého a změří el.proud a napětí učivo: elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač.	
Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností. Rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití, rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla.	analýzy jejich vlastností učivo: vodič, izolant.	Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností učivo: elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač.		
Využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů.			napětí, spotřebič, spínač.	Využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů učivo: elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač.
Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní.	Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole učivo: elektrické a magnetické pole, elektrický náboj.	Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní učivo: elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla, elektrický náboj.	Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní učivo: elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla, elektrický náboj.	

Zapojí správně polovodičovou diodu.	Zapojí správně polovodičovou diodu učivo : elektrické a magnetické pole – bezpečné chování při práci s el.přístroji a zařízeními.	
Využívá zákona o přímočarém		Využívá zákona o přímočarém
šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona		šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona
odrazu světla při řešení		odrazu světla při řešení problémů
problémů a úloh.		a úloh
Zná způsob šíření světla ve		učivo: vlastnosti světla – zdroje
stejnorodém optickém		světla, rychlost světla ve vakuu a
prostředí;rozliší spojnou čočku od		v různých prostředích.
rozptylky a zná jejichvyužití.		· ·······
Rozhodne ze znalosti rychlostí		Rozhodne ze znalosti rychlostí
světla ve dvou různých		světla ve dvou různých
prostředích, zda se světlo bude		prostředích, zda se světlo bude
lámat ke kolmici, či od kolmice,		lámat ke kolmici, či od kolmice, a
a využívá této skutečnosti při		využívá této skutečnosti při
analýze průchodu světla		analýze průchodu světla čočkami
čočkami.		učivo : vlastnosti světla
	Vesmír	
Objasní (kvalitativně) pomocí		Objasní (kvalitativně) pomocí
poznatků o gravitačních silách		poznatků o gravitačních silách
pohyb planet kolem Slunce a		Pohyb planet kolem Slunce a
měsíců planet kolem planet.		měsíců planet kolem planet
Objasní pohyb planety Země kolem		učivo : sluneční soustava – její
Slunce a pohyb Měsíce kolem		hlavní složky, měsíční fáze
Země.		
Odliší hvězdu od planety na		Odliší hvězdu od planety na
základě jejich vlastností.		základě jejich vlastností
Odliší hvězdu od planety na		učivo : sluneční soustava – její
základě jejich vlastností, zná		hlavní složky, měsíční fáze
planety sluneční soustavy a jejich		Hvězdy – jejich složení
postavení vzhledem ke Slunci,		
osvojí si základní vědomosti o		
Zemi jako vesmírném tělese a jejím		
postavení ve vesmíru.		

5.10 Chemie

Vzdělávací obsah: Člověk a příroda

5.10.1 Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Chemie** /**CH** / na 2. stupni nenavazuje svým vzdělávacím obsahem na žádný předmět chemického charakteru. Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, dle potřeby se vyučuje v učebně výpočetní techniky, v improvizovaně sestavené laboratoři v učebně 9. ročníku, popřípadě v terénu. Vzhledem k malému počtu žáků v jednotlivých ročnících se nedělí třídy na skupiny ani se nevyužívá žádná jiná forma diferenciace. Předmět je zaměřen na získávání a osvojení si základních chemických znalostí a zejména pak na rozvoj dovedností žáků. Vzdělávání klade důraz na porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku, technologii, praktické postupy a způsoby jejich použití. Chemie poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a vede k jejich užití v reálných situacích.. Prolíná se celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Mezipředmětové vztahy

fyzika – převody jednotek, rovnice, elektrolýza zeměpis – naleziště surovin, umístění průmyslových podniků matematika - řešení rovnic, převody jednotek, sčítání celých jednotek přírodopis – biochemické rovnice, látkové složení živé a neživé přírody

5.10.2 Časová dotace předmětu

V 8. a 9. ročníku jsou vyučovány 2 hodiny týdně.

5.10.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vytváříme u žáků zásoby chemických nástrojů (chemických značek, chemických vzorců, početních operací, algoritmů, metod řešení úloh, chemických technologií), které žák efektivně využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe
- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací
- přistupujeme individuálně k jednotlivým žákům
- podporujeme pokroky jednotlivých žáků
- motivujeme žáky k pozitivnímu vztahu k učení

Kompetence k řešení problémů

- > podporujeme u žáků nalézání různých variant řešení zadaných úloh
- nabízíme žákům nové úkoly a problémy, u kterých žáci mohou aplikovat známé a osvědčené postupy řešení
- provádíme se žáky rozbor úlohy tvoříme plán jejího řešení

- vedeme žáky k odhadu výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k zadání
- poskytujeme žákům prostor pro vyslovování hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu
- > nabízíme žákům úlohy a příklady, které vycházejí z reálného života

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k užívání chemického jazyka včetně chemické symboliky
- učíme žáky pracovat s chemickými značkami, vzorci a rovnicemi, grafy, tabulkami a diagramy
- podporujeme spolupráci a kooperativní myšlení žáků
- nabízíme žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními

Kompetence občanské

- > nabízíme žákům přiměřené množství chemických úloh k propojení s reálným životem
- > předkládáme žákům k řešení slovní úlohy s ekologickou problematikou

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky účinně spolupracovat ve skupině a dodržovat pravidla práce v týmu
- učíme žáky podílet se na utváření příjemné atmosféry ve třídě a skupinách
- vedeme žáky k pomoci slabšímu
- respektujeme a povzbuzujeme žáky s poruchami učení
- vyžadujeme u žáků dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

- nabízíme žákům další činnosti (např. chemických laboratorních aparatur), ve kterých se mimo jiné budou učit zvládat základní pracovní činnosti
- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k plnění zadaných úkolů

5.10.4 Průřezová témata

V předmětu jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Environmentální výchova.

5.10.5 Vzdělávací obsah předmětu v jednotlivých ročnících

Očekávané výstupy z RVP minimální výstupy	Výstupy školního vzdělávacího programu podle ročníků		
	8. ročník	9. ročník	
	Pozorování, pokus, bezpečnost práce		
Určí společné a rozdílné vlastnosti látek. Rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek.	Určí společné a rozdílné vlastnosti látek učivo: vlastnosti látek, zásady bezpečné práce.		
Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost. Posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí. Pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami.	Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost učivo: zásady bezpečné práce, nebezpečné látky a přípravky.	Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost. Posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí učivo: zásady bezpečné práce, nebezpečné látky a přípravky.	
Objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek. Reaguje na případy úniku nebezpečných látek - rozpozná přeměny skupenství látek.		Objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek učivo: mimořádné události, havárie.	
	Sr	něsi	
Rozlišuje směsi a chemické látky Pozná směsi a chemické látky.	Rozlišuje směsi a chemické látky učivo: směsi (sedimentace, filtrace, destilace,krystalizace, sublimace).		
Vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení Rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě.		Vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení <i>učivo:</i> rozpouštění látek .	
Vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek	Vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek učivo: rozpouštění látek	Vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek učivo: rozpouštění látek	

	L	
Navrhne postupy a prakticky	Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém	
provede oddělování složek směsí o	složení. Uvede příklady oddělování složek v praxi.	
známém složení. Uvede příklady	učivo: směsi (sedimentace, filtrace, destilace,krystalizace, sublimace).	
oddělování složek v praxi.		
Rozliší různé druhy vody a uvede	Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	
příklady jejich výskytu a použití	učivo: VODA – destilovaná,pitná,odpadní, výroba pitné vody, čistota vody	
Rozliší různé druhy vody a uvede	a její indikace.	
příklady jejich použití.		
Uvede příklady znečišťování	Uvede příklady znečišťování	
Vody a vzduchu v pracovním	vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti.	
prostředí a domácnosti.	Navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění.	
Navrhne nejvhodnější preventivní	učivo: VODA – destilovaná, pitná, odpadní, výroba pitné vody, čistota vody	
opatření a způsoby likvidace	a její indikace.	
znečištění.		
Uvede zdroje znečišťování vody a		
vzduchu ve svém nejbližším okolí.		
·	Částicové složení látek a chemické prvky	
Používá pojmy atom a molekula ve	Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	
správných souvislostech	učivo: částicové složení látek.	
Rozlišuje chemické prvky a	Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy používá ve	Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy používá ve
Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy	Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy používá ve správných souvislostech.	Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy používá ve správných souvislostech.
chemické sloučeniny a pojmy	správných souvislostech.	
chemické sloučeniny a pojmy používá ve správných souvislostech.	správných souvislostech.	správných souvislostech.
chemické sloučeniny a pojmy	správných souvislostech.	správných souvislostech.
chemické sloučeniny a pojmy používá ve správných souvislostech. Uvede nejobvyklejší chemické prvky a	správných souvislostech.	správných souvislostech.
chemické sloučeniny a pojmy používá ve správných souvislostech. Uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky.	správných souvislostech. učivo: chemické prvky, chemické sloučeniny.	správných souvislostech.
chemické sloučeniny a pojmy používá ve správných souvislostech. Uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky. Orientuje se v periodické soustavě	správných souvislostech. učivo: chemické prvky, chemické sloučeniny. Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané	správných souvislostech.
chemické sloučeniny a pojmy používá ve správných souvislostech. Uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky. Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná	správných souvislostech. učivo: chemické prvky, chemické sloučeniny. Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	správných souvislostech.
chemické sloučeniny a pojmy používá ve správných souvislostech. Uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky. Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na	správných souvislostech. učivo: chemické prvky, chemické sloučeniny. Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané	správných souvislostech.
chemické sloučeniny a pojmy používá ve správných souvislostech. Uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky. Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	správných souvislostech. učivo: chemické prvky, chemické sloučeniny. Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	správných souvislostech.
chemické sloučeniny a pojmy používá ve správných souvislostech. Uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky. Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na	správných souvislostech. učivo: chemické prvky, chemické sloučeniny. Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	správných souvislostech.
chemické sloučeniny a pojmy používá ve správných souvislostech. Uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky. Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti Rozpozná vybrané kovy a nekovy a	správných souvislostech. učivo: chemické prvky, chemické sloučeniny. Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti učivo: chemické prvky, chemické sloučeniny	správných souvislostech. učivo: chemické prvky, chemické sloučeniny.
chemické sloučeniny a pojmy používá ve správných souvislostech. Uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky. Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti Rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti.	správných souvislostech. učivo: chemické prvky, chemické sloučeniny. Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti učivo: chemické prvky, chemické sloučeniny	správných souvislostech. učivo: chemické prvky, chemické sloučeniny. ké reakce
chemické sloučeniny a pojmy používá ve správných souvislostech. Uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky. Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti Rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti. Rozliší výchozí látky a produkty	správných souvislostech. učivo: chemické prvky, chemické sloučeniny. Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti učivo: chemické prvky, chemické sloučeniny	správných souvislostech. učivo: chemické prvky, chemické sloučeniny. ké reakce Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady
chemické sloučeniny a pojmy používá ve správných souvislostech. Uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky. Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti Rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti. Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady	správných souvislostech. učivo: chemické prvky, chemické sloučeniny. Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti učivo: chemické prvky, chemické sloučeniny	správných souvislostech. učivo: chemické prvky, chemické sloučeniny. ké reakce Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a
chemické sloučeniny a pojmy používá ve správných souvislostech. Uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky. Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti Rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti. Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických	správných souvislostech. učivo: chemické prvky, chemické sloučeniny. Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti učivo: chemické prvky, chemické sloučeniny	správných souvislostech. učivo: chemické prvky, chemické sloučeniny. ké reakce Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání
chemické sloučeniny a pojmy používá ve správných souvislostech. Uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky. Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti Rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti. Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a	správných souvislostech. učivo: chemické prvky, chemické sloučeniny. Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti učivo: chemické prvky, chemické sloučeniny	správných souvislostech. učivo: chemické prvky, chemické sloučeniny. ké reakce Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání učivo: klasifikace chemických reakcí (slučování, neutralizace, reakce
chemické sloučeniny a pojmy používá ve správných souvislostech. Uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky. Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti Rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti. Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických	správných souvislostech. učivo: chemické prvky, chemické sloučeniny. Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti učivo: chemické prvky, chemické sloučeniny	správných souvislostech. učivo: chemické prvky, chemické sloučeniny. ké reakce Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání

nejjednodušších chemických reakcí.		
Přečte chemické rovnice a s užitím zákona o zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu.		Přečte a používá chemické rovnice a s užitím zákona o zachování hmotr vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu. učivo: klasifikace chemických reakcí (slučování, neutralizace, reakce exotermní a endotermní).
Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu		Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu učivo: klasifikace chemických reakcí (slučování, neutralizace, reakce exotermní a endotermní).
	Anorganické sloučeniny	
oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí Popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí.		
3 3	Vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet učivo: kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků.	
Orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede	Orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi. učivo: kyseliny a hydroxidy, soli kyslíkaté a nekyslíkaté – oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti.	

	Organické sloučeniny	
Rozliší nejjednodušší uhlovodíky,	Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	
	učivo: uhlovodíky – alkany, alkeny, alkiny, aromatické uhlovodíky	
	(příklady v praxi).	
Zhodnotí užívání fosilních paliv a	Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a	
vyráběných paliv jako zdrojů	uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	
energie a uvede příklady produktů	učivo: paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva.	
průmyslového zpracování ropy		
Zhodnotí užívání paliv jako zdrojů		
energie. Vyjmenuje některé produkty		
průmyslového zpracování ropy.		
	Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a	
uhlovodíků uvodo jejich zdroje	použití	
vlastnosti a noužití	učivo: deriváty – alkoholy, fenoly, halogenderiváty, aldehydy, ketony,	
•	karbox. kyseliny.	
Orientuje se ve výchozích látkách a		Orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových
produktech fotosyntézy a		produktů biochemického zpracování, především tuků, bílkovin a sacharidů
koncových produktů biochemického		učivo: deriváty uhlovodíků – významné alkoholy a karboxylové kyseliny,
zpracování, především tuků,		přírodní látky.
bílkovin a sacharidů		
Určí podmínky postačující pro		Určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu
aktivní fotosyntézu		učivo: fotosyntéza – průběh, vstupující a vystupujíc látky.
Uvede příklady zdrojů bílkovin,		Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů
tuků, sacharidů a vitamínů		učivo: přírodní látky -zdroje, vlastnosti a příklady funkcí.
Uvede příklady bílkovin, tuků,		
sacharidů a vitaminů v potravě z		
hlediska obecně uznávaných zásad		
správné výživy.		
	Chemie a společnost	
Zhodnotí využívání prvotních a		Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale
druhotných surovin z hlediska		udržitelného rozvoje na Zemi
trvale udržitelného rozvoje na Zemi		učivo: chemický průmysl ČR
Uvede příklady využívání prvotních a		
druhotných surovin.		
Aplikuje znalosti o principech		Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací
hašení požárů na řešení modelových		z praxe
situací z praxe		učivo: základy hasební techniky.

Orientuje se v přípravě a využívání	Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na
různých látek v praxi a jejich	životní prostředí a zdraví člověka.
vlivech na životní prostředí a zdraví	učivo: léčiva a návykové látky, plasty, syntetická vlákna.
člověka.	
Zhodnotí využívání různých látek v	
praxi vzhledem k životnímu prostředí	
a zdraví člověka.	

5.11 Přírodopis

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

5.11.1 Charakteristika předmětu

Obsahem předmětu **Přírodopis** / $\bf P$ / naplňování výstupů tohoto předmětu stanovených RVP pro základní vzdělávání a výstupů průřezových témat.

Učivo je rozděleno do těchto vzdělávacích oblastí:

- obecná biologie a genetika
- biologie hub
- biologie rostlin
- biologie živočichů
- biologie člověka
- neživá příroda
- základy ekologie

Cílem předmětu je podchytit a vhodně stimulovat zájem žáků o přírodu a přírodniny a zároveň jim poskytnout prostředky pro hlubší porozumění vztahům v přírodě. Umožňuje žákům pochopit přírodu jako systém propojených vazeb. Pomáhá žákům užívat otevřené myšlení, kritické myšlení a logické uvažování. Seznamuje žáky nejen se stavbou těla živých organismů a člověka, ale vede i k chápání souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností.

Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda (chemie, fyzika, zeměpis).

Výuka bude probíhat v těchto prostorách

- kmenová učebna
- odborná učebna informatiky
- biotopová zahrada školy
- výuka v přírodě
- specializovaná zařízení (botanické a zoologické zahrady, terénní, terénní pracoviště center ekologické výchovy, muzea, hvězdárny, galerie, výstavní sály, knihovny...)

Důležitou součástí výuky jsou vycházky s pozorováním a krátkodobé projekty.

5.11.2 Časová dotace předmětu

Přírodopis je vyučován jako samostatný předmět dotovaný v každém ročníku 2 hodinami.

5.11.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací, k samostatnému pozorování a porovnávání informací, k využívání mezipředmětových vztahů a spojování učiva s praxí

Kompetence k řešení problémů

- > zadáváme žákům úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- zařazujeme metody, při kterých žáci sami navrhují řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta
- vedeme žáky ke správné organizaci práce
- učíme žáky jak se učit
- vedeme žáky ke spolupráci

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných témat
- > nabízíme žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraným tématům
- učíme žáky vhodně formulovat, zaznamenávat a třídit myšlenky a argumentovat
- motivujeme žáky hledat, získávat a využívat informace z celého světa
- vedeme žáky k využívání teoretických poznatků v praxi

Kompetence občanské

- vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel
- učíme žáky chápat práva a povinnosti v souvislosti s ochranou životního prostředí a ochranou zdraví svého i svých blízkých
- ukazujeme žákům jak vnímat přírodu globálně

Kompetence sociální a personální

- > využíváme skupinové práce a vedeme žáky ke spolupráci ve skupině
- vyžadujeme u žáků dodržování pravidel diskuse
- posilujeme sebedůvěru žáků
- učíme žáky reálnému sebehodnocení a sebekritice

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při pokusech a práci s přírodninami
- zadáváme úkoly tak, aby měli žáci možnost sami si práci organizovat, navrhnout její postup a časový rozvrh
- vedeme žáky k přípravě a udržování učebního prostoru
- učíme žáky rozlišovat pozitivní a negativní vlivy na jejich zdraví

5.11.4 Průřezová témata

V předmětu jsou zařazena všechna průřezová témata.

5.11.5 Vzdělávací obsah předmětu pro jednotlivé ročníky

Očekávané výstupy z RVP minimální výstupy	Výstupy školního vzdělávacího programu podle ročníků					
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník		
		Obecná bi	ologie a genetika			
Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů. Orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života.	Rozliší základní projevy a podmínky života u nebuněčných, jednobuněčných a mnohobuněčných učivo: projevy života a jeho význam (výživa, dýchání, růst).					
Popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel.	Zná rozdíly mezi buňkou rostlin,živočichů, poznává buňku bakterií a objasní funkci organel učivo: rostlinná a živočišná buňka, funkce organel.		Popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel učivo: rostlinná a živočišná buňka, funkce organel.			
Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin a živočichů. Zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů.	Používá pojmy organela, buňka, pletivo, tkáň, orgánová soustava, organismus, populace učivo:základy cytologie, histologie, organologie.		Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin a živočichů učivo:základy cytologie, histologie, organologie.			
Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek. Rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy.	Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek učivo: základy taxonomie, hierarchie taxonů.					

	Pojmenuje rozdíly mezi pohlavním		Vysvětlí podstatu pohlavního a		
Vysvětlí podstatu pohlavního a	a nepohlavním rozmnožováním		nepohlavního rozmnožování a jeho		
nepohlavního rozmnožování a	učivo: dědičnost a proměnlivost		význam z hlediska dědičnosti		
	organismů.		učivo: dědičnost a proměnlivost		
dědičnosti.	3		organismů.		
			0		
	Uvede příklady vlivu prostředí na		Uvede příklady dědičnosti		
	utváření organismů		v praktickém životě a příklady		
v praktickém životě a příklady	1		vlivu prostředí na utváření		
1 -	organismů.		organismů		
organismů.			učivo: dědičnost a proměnlivost		
			organismů		
	Poznává příklady existence a		Uvede na příkladech z běžného		
•	působení virů, bakterií a sinic		života význam virů a bakterií		
a bakterií v přírodě i pro	v přírodě i pro člověka		v přírodě i pro člověka		
	učivo: základy virologie.		učivo: základy virologie.		
Uvede na příkladech vliv virů a					
bakterií v přírodě a na člověka -					
má základní vědomosti o přírodě					
a přírodních dějích - pozná					
význam rostlin a živočichů v					
přírodě i pro člověka.					
		Biolog	ie hub		
	Rozpozná naše jedlé a jedovaté				
	houby s plodnicemi, podle modelů,				
	atlasů i v praxi				
	učivo: základy mykologie				
Rozpozná naše nejznámější jedlé					
a jedovaté houby podle					
charakteristických znaků.					
	Vysvětlí různé způsoby výživy hub				
	a jejich význam v ekosystémech				
	učivo: základy mykologie				
v potravních řetězcích.					
	Objasní funkci dvou organismů ve				
	stélce lišejníků				
Pozná lišejníky.	učivo: základy lišejníků				
	Biologie živočichů				

D / . /11. 1 . / Y'Y'	kr · · · /11 1 / v·v/	n / /11 1 / v:v/ '.v /	D / /11 1 / ***/ *** /	
Porovná základní vnější a		Porovná základní vnější a vnitřní	Porovná základní vnější a vnitřní	
vnitřní stavbu vybraných	vnitřní stavbu vybraných živočichů		stavbu vybraných živočichů a	
živočichů a vysvětlí funkci			vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	
jednotlivých orgánů.		učivo: morfologie a anatomie	učivo: morfologie a anatomie	
	3 - 3 - 3 - 3 - 3 - 3 - 3 - 3 - 3 - 3 -	živočichů.	živočichů.	
	živočichů.			
funkci jednotlivých orgánů.				
Rozlišuje a porovnává		Rozlišuje a porovnává jednotlivé	Rozlišuje a porovnává jednotlivé	
jednotlivé skupiny živočichů,		skupiny živočichů, určuje vybrané	skupiny živočichů, určuje vybrané	
určuje vybrané živočichy,	3 3	živočichy, zařazuje je do hlavních	živočichy, zařazuje je do hlavních	
zařazuje je do hlavních		taxonomických skupin	taxonomických skupin	
taxonomických skupin.	učivo: taxonomie živočichů.	učivo: taxonomie živočichů.	učivo: taxonomie živočichů.	
Rozliší jednotlivé skupiny				
živočichů a zná jejich hlavní				
zástupce.				
Odvodí na základě pozorování	Vyjmenuje základní projevy	Odvodí na základě pozorování	Odvodí na základě pozorování	
základní projevy chování			základní projevy chování živočichů	
živočichů v přírodě, na	příkladech objasní jejich způsob	v přírodě, na příkladech objasní	v přírodě, na příkladech objasní	
příkladech objasní jejich			jejich způsob života a přizpůsobení	
I I I I		danému prostředí	danému prostředí	
danému prostředí.			učivo: základy fyziologie a etologie	
Odvodí na základě vlastního	živočichů.	živočichů.	živočichů.	
pozorování základní projevy				
chování živočichů v přírodě,				
objasní jejich způsob života a				
přizpůsobení danému prostředí.				
Zhodnotí význam živočichů		Zhodnotí význam živočichů	Zhodnotí význam živočichů	
v přírodě i pro člověka	v přírodě i pro člověka uplatňuje	v přírodě i pro člověka uplatňuje	v přírodě i pro člověka uplatňuje	
uplatňuje zásady bezpečného		zásady bezpečného chování ve	zásady bezpečného chování ve	
		styku se zvířaty	styku se zvířaty	
Ví o významu živočichů v			učivo: základy fyziologie a etologie	
přírodě i pro člověka a uplatňuje	živočichů.	živočichů.	živočichů.	
zásady bezpečného chování ve				
styku se živočichy - využívá				
zkušenosti s chovem vybraných				
domácích živočichů k				
zajišťování jejich životních				
potřeb.				

	Biologie rostlin		
Odvodí a na základě	Odvodí a na základě pozorování		
pozorování uspořádání	uspořádání rostlinného těla od		
rostlinného těla od buňky, přes	buňky, přes pletiva až		
pletiva až k jednotlivým	k jednotlivým orgánům		
orgánům.	učivo: základy obecné biologie.		
Porovná vnější a vnitřní	Porovná vnější a vnitřní stavbu		
stavbu jednotlivých orgánů a	jednotlivých orgánů a uvede		
uvede praktické příklady	praktické příklady jejich funkcí a		
jejich funkcí a vztahů	vztahů v rostlině jako celku		
v rostlině jako celku.	učivo: základy fyziologie a		
Porovná vnější a vnitřní stavbu	organologie rostlin .		
rostlinného těla a zná funkce			
jednotlivých částí těla rostlin.			
Vysvětlí princip základních	Vysvětlí princip základních		
rostlinných fyziologických	rostlinných fyziologických		
procesů a jejich využití při	procesů a jejich využití při		
pěstování rostlin.	pěstování rostlin		
Rozlišuje základní rostlinné	Všímá si pohlavního a		
fyziologické procesy a jejich	nepohlavního rozmnožování		
využití. Uvede význam	v rámci metageneze		
hospodářsky důležitých rostlin a	učivo: základy fyziologie a		
způsob jejich pěstování.	organologie rostlin.		
Rozlišuje základní	Rozlišuje základní systematické		
systematické skupiny rostlin a	skupiny rostlin a určuje jejich		
určuje jejich význačné	význačné zástupce pomocí atlasů a		
zástupce pomocí atlasů a klíčů.	klíčů		
Rozliší základní systematické	učivo: základy taxonomie rostlin.		
skupiny rostlin a zná jejich			
zástupce.			
Odvodí na základě pozorování	Odvodí na základě pozorování		
přírody závislost a	přírody závislost a přizpůsobivost		
přizpůsobivost některých	některých rostlin podmínkám		
rostlin podmínkám prostředí.	prostředí		
popíše přizpůsobení některých	učivo: základy fyziologie a		
rostlin podmínkám prostředí.	organologie rostlin.		
	Biologie člověka		

Určí polohu a objasni stavbu a	Určí polohu a objasni stavbu a
funkci orgánů a orgánových	funkci orgánů a orgánových
soustav lidského těla, vysvětli	soustav lidského těla, vysvětli
jejich vztahy.	jejich vztahy
Popíše stavbu orgánů a	učivo: anatomie, morfologie a
orgánových soustav lidského	fyziologie člověka.
těla a jejich funkce.	
Orientuje se v základních	Orientuje se v základních
vývojových stupních	vývojových stupních fylogeneze
fylogeneze člověka.	člověka
Charakterizuje hlavní etapy	učivo : fylogeneze člověka.
vývoje člověka.	,, ,
Obienationally a reference (ba	Objasní vznik a vývin nového
Objasní vznik a vývin nového	jedince od početí až do stáří
jedince od početí až do stáří.	učivo: ontogeneze a embryogeneze
Popíše vznik a vývin jedince.	člověka.
Rozlišuje příčiny, případně	Rozlišuje příčiny, případně
příznaky běžných nemocí a	příznaky běžných nemocí a
uplatňuje zásady jejich	uplatňuje zásady jejich prevence a
prevence a léčby, objasní	léčby, objasní význam zdravého
význam zdravého způsobu	způsobu života.
života.	učivo: zásady 1.pomoci, základy
Rozliší příčiny, případně	traumatologie.
příznaky běžných nemocí a	
uplatňuje zásady jejich prevence	
a léčby.	
Aplikuje první pomoc při	Aplikuje první pomoc při poranění
poranění a jiném poškození	a jiném poškození těla
těla.	učivo: zásady 1.pomoci, základy
Zná zásady poskytování první	traumatologie.
pomoci při poranění.	
	Neživá příroda
Objasní vliv jednotlivých sfér	Objasní vliv jednotlivých sfér
Země na vznik a trvání života.	Země na vznik a trvání života
Popíše jednotlivé vrstvy Země.	učivo: vznik a stavba Země.

Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek. Pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a	Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek učivo: základy mineralogie a petrografie
horniny. Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody. Rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů.	Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody učivo: vnější a vnitřní geologické procesy.
Porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě. Rozezná některé druhy půd a objasní jejich vznik.	Porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě učivo: základy pedologie
Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků učivo: vývoj zemské kůry a organismů na Zemi.
Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi Na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi.	Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi učivo: vývoj zemské kůry a organismů na Zemi.

	Základy ekologie, environmentální výchova				
Uvede příklady výskytu	Uvede příklady výskytu organismů				
	v určitém prostředí a vztahy mezi				
a vztahy mezi nimi.	nimi				
	učivo: organismy a prostředí, život				
organismů v určitém prostředí a					
vztahy mezi nimi.					
Rozlišuje a uvede příklady	Rozlišuje a uvede příklady systému				
systému organismů –	organismů-populace, společenstvo,				
populace, společenstvo,	ekosystémy a objasní na základě				
ekosystémy a objasní na	příkladu základní princip existence				
základě příkladu základní	živých a neživých složek				
princip existence živých a	ekosystému				
neživých složek ekosystému.	učivo: organismy a prostředí,				
Rozliší populace, společenstva,	ekosystémy a populace				
ekosystémy a objasní základní					
princip některého ekosystému.					
Vysvětlí podstatu	Vysvětlí podstatu jednoduchých			Vysvětlí podstatu jednoduchých	
jednoduchých potravních	potravních řetězců v různých			potravních řetězců v různých	
řetězců v různých	ekosystémech a zhodnotí jejich			ekosystémech a zhodnotí jejich	
ekosystémech a zhodnotí jejich				význam	
význam.	učivo: ochrana přírody a životního			učivo: ochrana přírody a životního	
	prostředí.			prostředí.	
potravních řetězců v různých					
ekosystémech.					
Uvede příklady kladných i	Uvede příklady kladných i				
záporných vlivů člověka na	záporných vlivů člověka na životní				
životní prostředí a příklady	prostředí a příklady narušení				
narušení rovnováhy	rovnováhy ekosystému.				
	učivo: globální problémy				
Popíše změny v přírodě vyvolané					
člověkem a objasní jejich					
důsledky P-9-7-04p pozná					
kladný a záporný vliv člověka na					
životní prostředí.					
		Praktické pozi	návání přírody		

Aplikuje praktické metody	Aplikuje praktické metody	Aplikuje praktické metody	Aplikuje praktické metody	Aplikuje praktické metody
poznávání přírody.	poznávání přírody	poznávání přírody	poznávání přírody	poznávání přírody
Využívá metody poznávání	učivo: praktické metody poznávání	učivo: praktické metody poznávání	učivo: praktické metody poznávání	učivo: praktické metody poznávání
přírody osvojované	přírody.	přírody.	přírody.	přírody.
v přírodopisu.				
Dodržuje základní pravidla	Dodržuje základní pravidla	Dodržuje základní pravidla	Dodržuje základní pravidla	Dodržuje základní pravidla
bezpečnosti práce a chování	bezpečnosti práce a chování při	bezpečnosti práce a chování při	bezpečnosti práce a chování při	bezpečnosti práce a chování při
při poznávání živé a neživé	poznávání živé a neživé přírody	poznávání živé a neživé přírody	poznávání živé a neživé přírody	poznávání živé a neživé přírody
přírody.	učivo: praktické metody poznávání	učivo: praktické metody poznávání	učivo: praktické metody poznávání	učivo: praktické metody poznávání
Dodržuje základní pravidla	přírody.	přírody.	přírody.	přírody.
bezpečného chování při				
poznávání přírody.				

5.12 Zeměpis

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

5.12.1 Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Zeměpis** / **Z** / na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předměty 1. stupně prvouka, vlastivěda a přírodověda. Předmět má přírodovědný i společenský charakter, umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních, hospodářských a sociálních podmínek života lidí v blízkém okolí, v regionech, na území České republiky, v Evropě a dalších světadílech. Dále umožňuje žákům orientovat se ve světě a problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika, spoluodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahů lidí k životnímu prostředí.

Mezipředmětové vztahy

Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda: chemie (znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry), fyzika (sluneční soustava, vesmír), přírodopis (rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky). Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí: matematika (měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy, ...) ICT (zdroj aktuálních informací a jejich zpracování) dějepis (kultura národů, historie států,...)

5.12.2 Časová dotace předmětu

V 6.,7.a 9.ročníku jsou vyučovány 2 hodiny týdně, v 8. ročníku 1 hodina týdně. Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, dle potřeby se vyučuje v učebně výpočetní techniky a v terénu.

5.12.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a porovnávání informací, k používání odborné terminologie, k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a k jejich využití v praxi, k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- přistupujeme individuálně k jednotlivým žákům
- > motivujeme žáky k pozitivnímu vztahu k učení

Kompetence k řešení problémů

vedeme žáky k k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů, k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci, k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých názorů a k odpovědím na otevřené otázky

Kompetence komunikativní

- podporujeme u žáků komunikaci mezi sebou a učitelem a vedeme je k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- podporujeme spolupráci mezi žáky
- nabízíme žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů
- vedeme žáky k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence občanské

vedeme žáky k dodržování pravidel slušného chování, k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje, k respektování názorů druhých

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky účinně spolupracovat ve skupině a dodržovat pravidla práce v týmu
- učíme žáky podílet se na utváření příjemné atmosféry ve třídě a skupinách
- vedeme žáky k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku
- vyžadujeme u žáků dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

- > seznamujeme žáky s pravidly bezpečného chování v terénu
- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k plnění zadaných úkolů

5.12.4 Průřezová témata

V předmětu jsou zařazena všechna průřezová témata.

5.12.5 Vzdělávací obsah předmětu v jednotlivých ročnících

Očekávané výstupy z RVP	Výstupy školního vzdělávacího programu podle ročníků						
minimální výstupy	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník			
	GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A	TOPOGRA	FIE				
geografické informace a zdroje dat z dostupných	Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů učivo: komunikační geografický a kartografický jazyk, statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky, geografická média a zdroje dat						
Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii.	Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii učivo: glóbus, měřítko a barevnost globusu; zeměpisná poloha (rovnoběžky, poledníky), zeměpisná síť; určování zeměpisné polohy, zeměpisné souřadnice; měřítko a obsah plánů, map, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti.						
Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové mapy	Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu učivo: druhy plánů a map, měřítko mapy, obsah a grafika mapy – barvy, výškopis, polohopis, mapový klíč, izočáry, orientace mapy v terénu.						
získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat							

objekty jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost,	Přiměřeně hodnotí geografické objekty jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině učivo: krajinná sféra a její složky		
rozeznává hranice mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině.			
	PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ	"	
Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy.	Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy učivo: postavení Země ve vesmíru, sluneční soustava.		
Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země,	Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů učivo: tvar a pohyb Země, poledníky, rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, zeměpisná síť, určování geografické polohy, určování časových pásem.		
objasní důsledky pohybů Země			
Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost.	Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost učivo: vnitřní a vnější přírodní činitelé.		
uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost;uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu			

Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu.	a podmíněno	Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu čivo: členění zemského povrchu, litosféra, atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra, přirodní rajiny Země.				
	6. 7. ročník ročn	k 8.ročník	9. ročník			
		TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKA	CE			
Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu. ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu		Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu. učivo: orientační body, přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran.				
Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny.		Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny. učivo: pohyb podle mapy a azimutu, odhad.vzdál. v terénu, schematické náčrtky pochodové osy.				
Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě		Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě učivo: praktické postupy v terénu, zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom.				

	6. ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník		
		REGIONY SVĚTA				
Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizace regionů světa.		provádí regionalizaci v jednotlivých regionech (světadílech);porovnává jednotlivé regiony	Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizace regionů světa učivo: zeměpis Asie.	Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál zemí Evropy. učivo: poloha, rozloha, přírodní poměry, obyvatelstvo, sídla a hospodářství Evropy		
Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periférní zóny. vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány		významná města; nejvýznamnější oblasti	Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periférní zóny učivo: zeměpis Asie.	Vymezí a lokalizuje oblasti Evropy, na přiměřené úrovni hodnotí jejich přírodní, hospodářské a kulturní poměry a možnosti dalšího rozvoje. učivo: regiony Evropy, hospodářské a politické postavení Evropy ve světě, kulturní rozdílnost evropských regionů.		
Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států. rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů; charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států		a porovnává rozlohu jednotlivých států v jednotlivých světadílech; zjistí a popíše členitost pobřeží, povrch, podnebí, charakter rozmístění vodstva, přírodní zdroje, obyvatelstvo a sídla v jednotlivých světadílech	Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států učivo: zeměpis Asie.	Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých makroregionů a vybraných států učivo: Společenství států, orientace na mapě, potřeba mezinárodní spolupráce, sjednocování Evropy, Evropská unie, mezinárodní bezpečnost, základní instituce EU.		

Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	r C F T	nospodářsko regionu;sezr organizacem orostředí v j regionech učivo: zeměj	ou a demogr námí se s m ni;popíše a z ednotlivých pis světadíli	rafickou situaci daného ezinárodními zdůvodní stav životního	Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich učivo: zeměpis Asie.	Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech Evropy nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou těchto změn. učivo: rozpad některých evropských států na menší státní útvary od roku 1989, politické, národnostní, náboženské a jiné problémy jednotlivých evropských státech.
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	SPOLEČENSI	9. ročník KÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ	
Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa					úrovni prostorovou organizaci světové pop stu pohybů a zhodnotí na vybraných příkla pyvatelstvo.	
Posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel				Posoudí, jak přírodní p znaky sídel učivo: lidská sídla.	odmínky souvisí s funkcí lidského sídla, p	ojmenuje obecné základní geografické
uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel - vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace						
Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové				Zhodnotí přiměřeně str světové surovinové a e učivo: světové hospodo		ářství, lokalizuje na mapách hlavní

surovinové a energetické zdroje		
Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit. Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků učivo: politická mapa světa.	
Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech. učivo: politická mapa světa.	
	ČESKÁ REPUBLIKA	
Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy	Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy učivo: zeměpis místa bydliště a sídla školy.	
Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k	Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům učivo: zeměpis místa bydliště a sídla školy.	
vyšším územním celkům charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry		

místního regionu	
Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu učivo: poloha, rozloha, přírodní poměry, obyvatelstvo, sídla a hospodářství ČR.
určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy; rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost; uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva	
Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídleních a hospodářských aktivit učivo: kraje ČR.
vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti	
Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	Uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států učivo: hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě, EU.

	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ
Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin.	Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin. učivo: společenské a hospodářské vlivy na krajinu a na životní prostředí.
umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	
Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů). uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek	Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů). učivo: ekosystémy.
Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí. uvádí na vybraných příkladech	Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životr prostředí učivo: složky životního prostředí.
závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	

Zhodnotí přiměřeně strukturu,	Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní
složky a funkce světového	světové surovinové a energetické zdroje, porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní
hospodářství, lokalizuje na	rozmístění hospodářských aktivit.
mapách hlavní světové	učivo: hospodářství - zemědělství a průmysl světa.
surovinové a energetické	
zdroje, porovnává předpoklady	
a hlavní faktory pro územní	
rozmístění hospodářských	
aktivit.	

5.13 Hudební výchova

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

5.13.1 Charakteristika předmětu

Předmět **Hudební výchova** / **HV** / vede žáka k porozumění hudebnímu umění, k vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako prostředku komunikace.

V předmětu jsou začleněny tyto činnosti:

- vokální práce s hlasem, správné pěvecké návyky
- instrumentální hra na hudební nástroje, jejich využití k hudební produkci a reprodukci
- hudebně pohybové ztvárnění hudby a jejich reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest
- poslechové aktivní vnímání znějící hudby, poznávání hudby ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, analyzování a interpretování hudby.

Jednotlivé činnosti se vzájemně prolínají, doplňují a ovlivňují. Vedou k rozvíjení celkové osobnosti žáka, jeho hudebnosti, hudebních schopností a dovedností (sluchových, rytmických, pěveckých, intonačních, instrumentálních, hudebně – pohybových, hudebně tvořivých a poslechových). Prostřednictvím těchto činností může žák uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, pohybové činnosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a interpretaci hudby podle svého individuálního zámu a zaměření.

V předmětu je pracováno s tóny, motivy a tématy, hudebními formami a výrazovými prostředky hudby.

Hudba je osvojována při vyučování, návštěvou koncertů, na besedách o hudbě i v mimoškolních hudebních aktivitách.

Při hodnocení výsledků práce žáků přihlíží vyučující především k jejich přístupu ke komplexu hudebních činností.

5.13.2 Časová dotace předmětu

Předmět je vyučován v každém ročníku s dotací 1 hodiny týdně.

5.13.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- učíme žáky zpívat na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch

Kompetence k řešení problému

- učíme žáky rozlišovat jednotlivé kvality tónů, rozpoznat výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby, rozpoznat v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odlišit hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
- > sledujeme při hodině pokrok všech žáků
- vedeme žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence komunikativní

- vedeme žáka k rytmizaci a melodizaci jednoduchých textů, improvizaci v rámci nejjednodušších hudebních forem
- podněcujeme žáky k reagování pohybem na znějící hudbu, vyjadřování metrumu, tempa, dynamiky, směru melodie
- zajímáme se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vytváříme příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

vedeme žáky ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby, k vzájemnému naslouchání, k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence občanské

- > vedeme žáky ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl
- umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

- učíme žáky využívat jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřuje hudební náladu
- sledujeme při hodině pokrok všech žáků a vedeme je k užívání různých nástrojů a vybavení
- vedeme žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů

5.13.4 Průřezová témata

V předmětu jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.

5.13.5 Vzdělávací obsah předmětu pro jednotlivé ročníky

Očekávané výstupy z RVP	Výstupy školního vzdělávacího programu podle ročníků		
minimální výstupy	1. – 3. ročník		
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase. Zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty.	Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase učivo: pěvecký a mluvený projev, dvojhlas.		
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem. Správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu.	Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem učivo: hudební rytmus.		
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře učivo: hudební nástroje z Orfeova instrumentáře, hudební nástroje žesťové, smyčcové, dechové, bicí, k			
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie. Reaguje pohybem na tempové a rytmické změnv.	Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrumu, tempo, dynamiku, směr melodie učivo: taktování, pohybový doprovod znějící hudby, pohybové vyjádření hudby, pohybová improvizace.		
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby. Rozliší sílu zvuku - pozorně vnímá jednoduché skladby.	Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, tempové a dynamické změny, seznámí se s jednotlivými druhy not učivo: houslový klíč; tóny, druhy not, tempové a dynamické značky.		
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.	Poslechem rozezná hudební nástroje, seznámí se s hudbou vážnou, zábavnou a slavnostní. Pozná podle ukázky píseň a ráz skladby učivo: hudba vokální , instrumentální a vokálně instrumentální; hudební styly a žánry; hudební nástroje.		

Očekávané výstupy z RVP	Výstupy školního vzdělávacího programu podle ročníků		
Oceravane vystupy 2 KV1	4. – 5. ročník		
Žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti. Zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem.	Žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti učivo: pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena); hudební rytmus; jednohlas a dvojhlas.		
Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou,	Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not učivo: grafický záznam hudby (čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém zápisu); délky not; dynamická znaménka; intonace a vokální improvizace.		
Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní. Doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje.	Rozlišuje na základě svých schopností hudební nástroje, využívá jednoduché nástroje k doprovodné hře, doprovází písně hrou na tělo učivo: hudební nástroje dechové, smyčcové, drnkací, bicí, klávesové; hudební nástroje z Orfeova instrumentáře; hudební improvizace; rytmizace, melodizace a stylizace.		
Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby.	Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby učivo: hudební forma (malá a velká písňová, rondo, variace).		
Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace. Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny. Odliší tóny podle výšky, síly a barvy - pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb - správně hospodaří s dechem při interpretaci písní frázování.	Tvoří různé předehry, mezihry a dohry na základě svých možností; využívá k těmto činnostem hudební nástroje; improvizuje text učivo: improvizace; tvorba hudebního doprovodu; hudební hry; tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně. Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny. učivo: hudební výrazové prostředky a hudební prvky (harmonie, kontrast, gradace, barva).		

	Pohybově vyjádří hudbu, náladu, tempo písně, vytváří pohybové improvizace, zná základní taneční kroky učivo: pohybové vyjádření hudby, pohybová improvizace s využitím tanečních kroků;pantomima.
O's lefore of extreme a DVD	Výstupy školního vzdělávacího programu podle ročníků
Očekávané výstupy z RVP	6. – 9. ročník
	Využívá svůj hlasový potenciál, uplatňuje pravidla hlasové hygieny, aktivně se zapojuje do hudebních aktivit učivo: hlasová a rytmická cvičení; vokální činnosti.
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého. Interpretuje vybrané lidové a umělé písně.	
individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části	Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata, části skladeb. Vytvoří vlastní rytmické motivy, předehry, mezihry, dohry. Využívá hudebních znalostí a dovedností k hudební improvizaci učivo: rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti; rytmické motivy, předehry, mezihry, dohry, hudební improvizace; hra na hudební nástroje.
Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů Rozeznává různé hudební žánry - pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru - uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl.	Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů učivo: notový zápis; notační programy; jiný záznam hudby; durová a mollová tónina; lidová a umělá píseň;
období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a	Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu učivo:pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby (tempové, dynamické, rytmicko- metrické, harmonické; pantomima, improvizace; taneční kroky (polka valčík, mazurka, moderní tance).

užité hudebně výrazové prostředky a	Spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností. Rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnosti, rozdíly mezi komorní a symfonickou hudbou. Orientuje se v hudebním prostoru a analyzuje hudební skladbu. Zná nejvýznamnějšími hudebními skladatele a jejich tvorbu
jejich význam v hudbě a na základě toho	učivo: významné sémantické prvky užité ve skladbě; hudební dílo; významní čeští a světoví hudební skladatelé a jejich
přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky	tvorba; interpretace znějící hudby.
utvářenému celku.	
Zařadí na základě individuálních schopností	Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z
	hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami
stylového období a porovnává ji z hlediska	učivo: období renesance, baroka, klasicismu, romantismu, českého romantismu, hudebních žánrů 20. století.
její slohové a stylové příslušnosti s dalšími	
skladbami.	
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	Vyhledává souvislost mezi hudbou a jinými druhy umění.

5.14 Výtvarná výchova

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

5.14.1 Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Výtvarná výchova** / **VV** / má důležité postavení mezi ostatními předměty. Umožňuje žákům poznávat prostřednictvím jejich vlastního vnímání a prožitku nejen racionální okolní svět, ale i svůj vnitřní svět. Podílí se tedy na utváření osobnosti každého jedince. Ve výtvarné výchově se prolíná umění, kultura i historie. Ve výtvarné výchově se pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy. Upřednostňuje se tvořivý přístup k práci a uplatnění prožitku žáka v jeho tvorbě. V hodinách se užívají různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, cítění, poznávání.

5.14.2 Časová dotace předmětu

Vyučovací předmět výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 9. ročníku následovně:

v 1.-3.ročníku 1 hodina týdně

v 4.-7.ročníku 2 hodiny týdně

v 8.- 9.ročník - 1 hodina týdně

5.14.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů, k prezentaci svých postojů k vizuálně obraznému vyjádření a k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření
- motivujeme žáky na II. stupni k vyhledávání informací z výtvarného umění a vytváření referátů
- rozvíjíme u žáků poznávání vlastních pokroků tak, aby si při konečném výstupu dokázali zpětně uvědomit problémy související s realizací
- zadáváme jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
- kladně motivujeme žáky pro další výtvarnou tvorbu

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
- nabízíme žákům různé kombinace vizuálně obrazných elementů k dosažení obrazných vyjádření
- motivujeme žáky k přemýšlení o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímají k nim svůj postoj
- vedeme žáky k využívání získaných poznatků při vlastní tvorbě
- předkládáme žákům dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- vedeme žáka k rozpoznání výtvarného problému a hledání nejvhodnějšího způsobu řešení
- zadáváme žákům úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k zapojování do diskuse a respektování názorů jiných
- směrujeme žáky k pojmenovávání vizuálně obrazných elementů, k jejich porovnávání
- obohacujeme žákům slovní zásobu odbornými termíny z výtvarné oblasti
- podporujeme práci ve skupině tak, aby žák dokázal vyjádřit svůj názor
- předkládáme žákům dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky, ..)
- dohlížíme u žáků na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů, ..)

Kompetence sociální a personální

- aktivujeme žáky k tvořivé práci ve skupině
- podporujeme u žáků kolegiální pomoc
- motivujeme žáky k respektování různorodosti téhož vizuálně obrazného vyjádření

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k užívání samostatně vizuálních obrazných technik
- > směrujeme žáky k dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel
- motivujeme žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi
- vedeme žáky k respektování pravidel při práci v týmu a k jejich dodržování
- dodáváme žákům sebedůvěru
- > umožňujeme každému žákovi zažít úspěch a pomáháme mu
- zohledňujeme rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence občanské

- vedeme žáky k chápání a respektování estetických požadavků na životní prostředí
- pomáháme žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům
- při propagaci školních akcí motivujeme žáky k vytváření plakátů a upoutávek, které prezentují školu a k účasti na výtvarných soutěžích
- > podporujeme občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů

Kompetence pracovní

- při samostatné práci vedeme žáky ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržování vymezených pravidel
- podporujeme u žáků vytváření pozitivního vztahu k manuálním činnostem
- vedeme žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení
- požadujeme u žáků dodržování dohodnuté kvality a postupů

5.14.4 Průřezová témata

V předmětu jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Multikulturní výchova.

5.14.5 Vzdělávací obsah předmětu v jednotlivých ročnících

Očekávané výstupy z RVP minimální výstupy	Výstupy školního vzdělávacího programu podle ročníků				
minimaini vysiupy	1. ročník	2. ročník	3. ročník		
prvky vizuálně obrazného	Zná prvky vizuálně obrazového vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty) učivo: linie, tvary, modelování.	Používá a rozpoznává prvky vizuálně obrazového vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty) učivo: linie, tvary, objemy, textury – podobnost, kontrast.	Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ učivo: linie, tvary, objemy, textury – podobnost, kontrast, rytmus.		
V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém	V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti učivo: prostředky pro vyjádření osobních zkušeností.	V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, vyjadřuje se plošně i prostorově učivo: prostředky pro vyjádření osobních zkušeností, fantazie a představy.	V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i v prostorovém uspořádání linie, tvary, objem barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace učivo: prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností		
Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky .		Zaznamená rozdíly při vnímání událostí různými smysly učivo: tvorba vizuálně obrazných vyjádření podnětů vnímaných různými smysly.	Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazr vyjádření volí vhodné prostředky učivo: vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly, tvorba vizuálně obrazných vyjádření.		

Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné	vizuálně obrazná vyjádření učivo: komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření, vlastní interpretace,	učivo: komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření, vlastní interpretace,	Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností učivo: komunikační obsah vizuálně
dosavadní zkušeností .			obrazných vyjádření, vlastní interpretace,
		1 0	porovnání, osobní postoj v komunikaci.
	Uplatní vlastní zkušenosti v obsahu vlastních	Při komunikaci uplatňuje vlastní zkušenosti a	Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do
Na základě vlastní zkušenosti	vizuálně obrazných vyjádření	uvědomuje si obsah svých vizuálně	komunikace zapojuje obsah vizuálně
nalézá a do komunikace zapojuje	učivo: vysvětlování výsledků své tvorby,	obrazných vyjádření	obrazných vyjádření, která samostatně
obsah vizuálně obrazných	vytváření osobního postoje v komunikaci.	učivo: proměny v obsahu vlastních vizuálně	vytvořil, vybral či upravil
vyjádření, která samostatně		obrazných vyjádření, osobní postoj	učivo: osobní postoj v komunikaci,
vytvořil, vybral či upravil.		v komunikaci.	komunikační obsah vizuálně obrazných
			vyjádření.

Očekávané výstupy z RVP	Výstupy školního vzdělávacího programu podle ročníků			
	4. ročník	5. ročník		
Při vlastních tvůrčích činnostech	Rozezná a pojmenuje prvky vizuálně obrazného vyjádření	Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně		
pojmenovává prvky vizuálně	učivo: linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, kresba,	obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní		
obrazného vyjádření; porovnává	malba, kombinované techniky.	poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)		
je na základě vztahů (světlostní		učivo: prvky vizuálně obrazného vyjádření kresba, malba,		
poměry, barevné kontrasty,		modelování, prostorová práce, kombinované techniky.		
proporční vztahy a jiné).				
Uplatňuje základní dovednosti pro				
vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí				
záměr.				

vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model. Rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele). Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních	plošné a objemové vyjádření učivo: prvky vizuálně obrazného vyjádření, uspořádání objektů na základě velikosti, výraznosti, srovnání objektů. Vědomě vyjadřuje ve své tvorbě vizuálně obrazných vyjádření	Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model učivo: prvky vizuálně obrazného vyjádření, uspořádání objektů do celků Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření, uspořádání objektů do celků Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy učivo: smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření, vizuálně obrazné vyjádření vlastních životních zkušeností, komunikační účinky uměleckého díla, osobní postoj v komunikaci .
	Zvolí vhodné prostředky pro své vizuálně obrazné vyjádření učivo: rozvíjení smyslové citlivosti, smyslové účinky vizuálně	Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly;
	učivo: rozvíjení smyslové citlivosti, smyslové účinky vizuálné obrazných vyjádření.	základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě učivo: rozvíjení smyslové citlivosti, smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření, reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly.

Osobitost svého vnímání	Uvědomuje si a dovede vyjádřit vjemy interiéru, exteriéru a krajiny,	Uvědomuje si a dovede vyjádřit vjemy interiéru, exteriéru a krajiny,
uplatňuje v přístupu k realitě, k	vnímá prostředí kolem sebe jako prostor pro prožívání a komunikaci	vnímá prostředí kolem sebe jako prostor pro prožívání a
tvorbě a interpretaci vizuálně	Dovede vyjádřit situaci, změnu situace, děj, příběh	komunikaci. Dovede vyjádřit situaci, změnu situace, děj,
obrazného vyjádření; pro	učivo: člověk a příroda;vyprávění obrazem; ilustrace, cyklus,	příběh.Rozmanité podmínky života na Zemi, zobrazení společenství
vyjádření nových i neobvyklých	comicsový příběh, obrázkové písmo.	.Cestování časem a prostorem (minulost, budoucnost, vesmír) .
pocitů a prožitků svobodně volí a	Svět skutečný a fantazijní; osobité přístupy k vizuálně obrazným	učivo: Vyprávění obrazem; ilustrace, cyklus, comicsový příběh
kombinuje prostředky (včetně	vyjádřením, hlediska jejich vnímání (vizuální, haptické, statické,	Svět skutečný a fantazijní; osobité přístupy k vizuálně obrazným
prostředků a postupů současného	dynamické)	vyjádřením, hlediska jejich vnímání (vizuální, haptické, statické,
výtvarného umění)		dynamické)
uplatňuje základní dovednosti pro		
vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí		
záměr		
Porovnává různé interpretace	Porovnává různé interpretace uměleckých děl, inspiruje se cizími	Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a
vizuálně obrazného vyjádření a	názory, ale obsah pro své vizuálně obrazné vyjádření si volí sám	přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace, nalézá a do komunikace v
přistupuje k nim jako ke zdroji	učivo: komunikace se spolužáky, vysvětlování výsledků tvorby podle	sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření,
inspirace ,nalézá a do	vlastních schopností a zaměření, komunikační obsah vizuálně	která samostatně vytvořil, vybral či upravil
komunikace v sociálních vztazích	obrazných vyjádření.	učivo: komunikace se spolužáky, rodinnými příslušníky, ve
zapojuje obsah vizuálně		skupinách, vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností
obrazných vyjádření, která		a zaměření, komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření.
samostatně vytvořil, vybral či		
upravil.		
Vyjádří (slovně, mimoslovně,		
graficky) pocit z vnímání tvůrčí		
činnosti vlastní, ostatních i		
uměleckého díla.		

Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil Použije postavy či charaktery z ilustrací, filmů či her ve vlastním originálním vizuálně obrazném vyjádření .Dovede vyjádřit svou zkušenost ze setkání s uměleckým dílem slovy nebo vizuálně obrazným vyjádřením nebo samostatně vytvoří vlastní originální postavu či příběh. Spolupracuje na společném díle, vnímá vlastní přínos pro společnou práci. Aktivně spolupracuje na vytváření společného prostředí ve třídě a ve škole. Vystavuje své práce a připravuje výtvarnou výzdobu . Podílí se na realizaci výtvarných projektů

učivo: kolektivní práce s ilustracemi, hračkami, postavami a prostředím z filmů; koláž, instalace .

Obrazy a sochy, které máme doma, které potkáváme; vlastní tvůrčí vyjádření prožitku z díla.

Ýýzdoba a výtvarná prezentace skupiny nebo třídy Výtvarný projekt (např. na ekologické, přírodovědné, vlastivědné téma).

Galerie ve třídě nebo škole; společná sbírka pozoruhodných vizuálně obrazných vyjádření, včetně komentářů a poznámek k dílům . Použije postavy či charaktery z ilustrací, filmů či her ve vlastním originálním vizuálně obrazném vyjádření .Dovede vyjádřit svou zkušenost ze setkání s uměleckým dílem slovy nebo vizuálně obrazným vyjádřením nebo samostatně vytvoří vlastní originální postavu či příběh. Spolupracuje na společném díle, vnímá vlastní přínos pro společnou práci. Aktivně spolupracuje na vytváření společného prostředí ve třídě a ve škole. Vystavuje své práce a připravuje výtvarnou výzdobu . Podílí se na realizaci výtvarných projektů

učivo: kolektivní práce s ilustracemi, hračkami, postavami a prostředím z filmů; koláž, instalace .

Obrazy a sochy, které máme doma, které potkáváme; vlastní tvůrčí vyjádření prožitku z díla.

Výzdoba a výtvarná prezentace skupiny nebo třídy Výtvarný projekt (např. na ekologické, přírodovědné, vlastivědné téma).

Galerie ve třídě nebo škole; společná sbírka pozoruhodných vizuálně obrazných vyjádření, včetně komentářů a poznámek k dílům .

Očekávané výstupy z	Výstupy školního vzdělávacího programu podle ročníků				
RVP	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností,	obrazného vyjádření a použije je ve své tvorbě učivo: linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, vztahy a uspořádání prvků v ploše, uspořádání objektů v prostoru.	vyjadřuje vlastní zkušenosti, prožitky učivo: linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu a v časovém průběhu,	Volí a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, uplatňuje je pro vyjádření vlastních názorů a myšlenek ve svých pracích učtvo: prvky vizuálně obrazného vyjádření, uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu.	Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků učivo: Prvky vizuálně obrazného vyjádření, vzájemné vztahy prvků, uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu, vyjadřování vlastních zkušeností, představ	
Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními	učivo : vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě.	fantazijní představy učivo : vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě, reflexe ostatních uměleckých druhů.	prací	Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie učivo: reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly, tvorba z fantazie, komunikační obsah prací.	

Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody	obrazného vyjadřování k zachycení jevů učivo: důkladné pozorování jevů, diskuse, vyjádření jevu v pohybu, prostoru, ploše, fotografie, film, tiskoviny, reklama.	zachycení jevů a jejich vzájemných vztahů, je seznámen s různými metodami uplatňované v současném výtvarném umění učivo: pozorování jevů, diskuse, vyjádření jevu v pohybu, prostoru, ploše, vzájemné vztahy jevů, procesů, statické i dynamické vyjádření, smyslové účinky	jevů a procesů, jejich vzájemné vztahy, někdy v tvorbě použije metody uplatňované v současném výtvarném umění (fotografie, počítačová grafika) učivo: metody současného umění, zachycení jevů i procesů v proměnách, smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření.	Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace učivo: metody současného umění, zachycení jevů i procesů v proměnách a vztazích, smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření.
prostredky pro vlastní osobite	osobité vyjádření učivo: manipulace s objekty,	učivo : manipulace s objekty, pohyb těla, hodnocení své práce.	prostředky pro vlastní vyjádření, vysvětlí a hodnotí svou práci učivo : umístění těla v prostoru, uspořádání prostoru, hodnocení a interpretace díla.	Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření učivo: prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, osobních zkušeností, diskuse, obhajoba vlastní práce.
smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu. Vnímá a porovnává výsledky	vyjádření v rovině subjektivního účinku učivo: vnímání rozlišných vizuálně obrazných vyjádření, tvorba vlastních prací, záměr tvorby a	obrazného vyjádření v rovině subjektivního účinku učivo: vnímání rozlišných vizuálně obrazných vyjádření, tvorba vlastních prací, proměny komunikačního obsahu	symboličnost vizuálně obrazného vyjádření v rovině subjektivního účinku učivo: vnímání rozlišných vizuálně obrazných vyjádření, tvorba vlastních prací, proměny komunikačního obsahu vlastních děl i děl výtvarného umění.	Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu učivo: vnímání rozlišných vizuálně obrazných vyjádření, tvorba vlastních prací, proměny komunikačního obsahu děl.

Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti		Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti, vychází při tom ze svých osobních zkušeností a prožitků .Projevuje se jako svébytná, zodpovědná osobnost citově orientovaná.	
i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků uplatňuje základní dovednosti př. přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity		vnímání vizuálně obrazných vyjádření.Světelný kontrast	sebepoznávání. Vnímá rozdíly účinku různých vyjádření prostřednictvím svého estetického cítění . Hledá smysl a význam každého životního projevu. Váží si životního prostředí a chrání ho. Při své tvorbě uplatňuje mimo vizuální podněty např. hmat. Porovnává svůj způsob vyjádření s vyjádřením ostatních.Fantazijní a symbolické vnímání vizuálně obrazných vyjádření. Hra s představivostí. Vyjádření emocí obraznými znaky s hledáním vzájemných souvislostí. Kompozice plochy a barev,
		vanoma.	uspořádání prvků v ploše.

	77.1// " / " / " / "	
	Vybírá pro svoji práci různé	
	výtvarné techniky.Uplatňuje	
	osobitý přístup k realitě. Rozlišu	ije
	a zobrazuje sled událostí	
	v kompozici. Rozvíjení smyslovo	é
	citlivosti. Přenáší prostor na	
	plochu. Zaznamenává autentické	é
	smyslové zážitky, emoce,	
	myšlenky. Variuje různé vlastno	osti
	prvků a jejich vztahů pro získání	í
Porovnává na konkrétních	osobitých výsledků, vytváří	
příkladech různé interpretace	záměrně lineární a barevné	
vizuálně obrazného vyjádření;	kompozice .Hodnotí své osobité	
vysvětluje své postoje k nim s	vyjádření a porovnává s účinky	
vědomím osobní, společenské a	běžně užívaných vizuálně	
kulturní podmíněnosti svých	obrazných vyjádření. Porovnává	
hodnotových soudů	různé interpretace vizuálně	
uplatňuje základní dovednosti při		
přípravě, realizaci a prezentaci	učivo: uplatnění subjektivity ve	
vlastního tvůrčího záměru	vizuálně obrazném vyjádření;	
	tvorba a její proměna vizuálně	
	obrazného vyjádření v sociálních	h
	a kulturních souvislostech.	
	Prvky vizuálně obrazného	
	vyjádření v ohraničené i	
	neohraničené ploše.Kombinace	
	výtvarných technik.Rozlišování a	a
	zobrazování sledu událostí v	
	kompozici .Ilustrace textu.	
	Odstín – sytost, tón, harmonie,	
	kontrast.	
<u> </u>		

Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření. Seznamuje se s různými typy zobrazení a učí se je vnímat v historických souvislostech – rovnoběžné promítání, perspektiva Dokáže využít perspektivu ve vlastním vyjádření.Pozoruje, porovnává a zařazuje do historických souvislostí základní prvky architektury. Seznamuje se s některými architektonickými slohy. Vysvětluje a obhajuje výsledky tvorby s respektováním záměru autora. Seznamuje se základními zákonitostmi lineárního a plošného písma. Kombinuje písmo s motivem a tvoří lineární a barevné kompozice. Využívá písmo jako dekorativní prvek .Účelně komunikuje **učivo:**Linie, barva, tvar analýza celistvě vnímaného tvaru a na skladebné prvky.Prvky vizuálně obrazného vyjádření (kresebné etudy – objem, tvar, linie.Experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožení, vrstvení tvarů a linií v ploše i v prostoru. Prvky vizuálně obrazného vyjádření v ploše i v prostoru. . Vyjádření objemu v ploše . Využití kompozice v křivkách a v kontrastech .

Důsledně pozoruje svět a jeho projevy. Nachází nevšední podoby reality. Správně uplatňuje techniku kresby. Vytváří citlivou kompozici, hledá vztah kresby a formátu. Vystihne pohyb kresbou, umí kresbu stylizovat. Uplatňuje studijní kresbu jako východisko pro další práci. Spojuje přepis skutečnosti a dalšími tvořivými aktivitami – hledá účinné výřezy a detaily . Výtvarně se vyjadřuje vlastní fantazií a představou učivo:Vědomé vnímání a uplatnění mimo vizuálních podnětů při vlastní tvorbě .Linie, tvary z hlediska jejich vnímání vizuálního i haptického.Vizuální, haptické, statické a dynamické vnímání vizuálně obrazných vyjádření Výběr vizuálně obrazných vyjádření pro vlastní tvůrčí záměry .Úspořádání prostoru a celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn. Volná malba, skulptura, plastika design výrobku .

5.15 Výchova ke zdraví

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

5.15.1 Charakteristika předmětu

Předmět **Výchova ke zdraví** / **VZ** / přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky. Rozvíjí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi. Učí se tak dívat na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví.

5.15.2 Časová dotace předmětu

Předmět se vyučuje v 8. a 9. ročníku jednu hodinu týdně.

5.15.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k efektivnímu učení , vyhledávání a třídění informací a jejich využívání v procesu učení
- vytváříme u žáků komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy
- učíme žáky plánovat, organizovat a řídit vlastní učení
- zajímáme se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- > zadáváme žákům úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- > zařazujeme metody, při kterých docházejí k závěrům, řešením sami žáci
- sledujeme při hodině pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

- navozujeme nejrůznější problémové situace mimořádné situace, krizové situace a učíme žáky plánovat způsob řešení problémů
- vedeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů
- učíme žáky obhájit svá rozhodnutí
- klademe žákům otevřené otázky
- ukazujeme žákovi cestu ke správnému řešení prostřednictvím jeho chyb
- podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k uplatňování osvojených modelů specifických komunikativních dovedností při řešení dílčích úkolů, problémových a krizových situací
- rozvíjíme u žáků dovednosti formulovat své vlastní myšlenky a obhajovat vlastní názory v oblasti sexuálního zdraví a možných rizik

vedeme žáky k formování vztahů potřebných k bezproblémovému soužití a spolupráci s ostatními lidmi v prostředí rodiny, školy, zájmových činností a širší komunity

Kompetence občanské

- vedeme žáky k rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- vychováváme žáky k odpovědnosti ochránit zdraví své i jiných
- > pomáháme žákům rozvíjet interakční a vztahové dovednosti pro život ve společnosti

Kompetence sociální a personální

- > upevňujeme u žáků dobré mezilidské vztahy na základě ohleduplnosti a úcty k člověku
- rozvíjíme u žáků pozitivní spolupráci ve skupině na základě otevřené a respektující komunikace
- vedeme žáky k ochraně sexuálního a reprodukčního zdraví v osobním životě

Kompetence pracovní

- > motivujeme žáky ke zdokonalení grafického projevu
- > vedeme žáky k efektivitě při organizování vlastní práce
- > motivujeme žáky k využívání ICT pro hledání informací
- > umožňujeme žákům, aby při hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi...
- > vyžadujeme od žáků dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- > vytváříme pro žáky příležitosti k aplikacím v modelových situacích

5.15.4 Průřezová témata

V předmětu jsou zařazena všechna průřezová témata.

	Deleted: ¶

5.15.5 Vzdělávací obsah předmětu pro jednotlivé ročníky

Očekávané výstupy z RVP	Výstupy školního vzdělávacího programu podle ročníků		
minimální výstupy	8. ročník	9. ročník	
Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě). Chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny.		Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) učivo: mezilidská komunikace,druhy komunikace,jak správně komunikovat v daných životních situacích,kontakt,mimika a gestikulace.	
Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví.		Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví; učivo: dospívající, komunikace v rodině, mezigenerační konflikty, vstup do samostatného života, sociální komunikace – v rodině, ve škole, s kamarády, ve společnosti dospělých, modelové situace zaměřené na osvojení komunikačních dovedností navozujících příznivé klima v rodině.	
vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví; Uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování	Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví učivo: zdraví – psychické, fyzické, sociální, člověk ve zdraví a nemoci, odpovědnost za zdraví vlastní i ostatních, základní podmínky pro zachování a regeneraci sil (psychická a fyzická zdatnost), nebezpečné situace, bezpečné sportování, silniční provoz.		

Dovede posoudit různé způsoby	Dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska	
chování lidí z hlediska	odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich	
odpovědnosti za vlastní zdraví i	osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví.	
zdraví druhých a vyvozuje z nich	učivo: zdraví – psychické, fyzické, sociální, člověk ve zdraví a	
osobní odpovědnost ve prospěch	nemoci, odpovědnost za zdraví vlastní i ostatních, základní podmínky	
aktivní podpory zdraví.	pro zachování a regeneraci sil (psychická a fyzická zdatnost),	
aktiviii poupory zuravi.	nebezpečné situace,bezpečné sportování, silniční provoz.	
Usiluje v rámci svých možností a	перегресне знише, вегресне зроночині, знисті ргочог.	Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu
		zdraví
zkušeností o aktivní podporu		F
zdraví.		učivo: sestavování návrhů vlastních rozhodnutí podporujících
Respektuje zdravotní stav svůj i		zdravý způsob života.
svých vrstevníků a v rámci svých		
možností usiluje o aktivní podporu		
zdraví.		
Vyjádří vlastní názor k	Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v	
problematice zdraví a diskutuje o	kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	
něm v kruhu vrstevníků, rodiny i	učivo: životní rytmy a zdraví; prostředí a zdraví;situace ohrožující	
v nejbližším okolí.	zdravý vývoj osobnosti (možnosti jejich předcházení, řešení).	
Projevuje zdravé sebevědomí a		
preferuje ve styku s vrstevníky		
pozitivní životní cíle, hodnoty a		
zájmy.		
- <del> </del>	Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem	
Dává do souvislostí složení stravy	civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé	
a způsob stravování s rozvojem	stravovací návyky;	
civilizačních nemocí a v rámci	učivo: výživa a způsob stravování civilizační choroby, výživová	
svých možností uplatňuje zdravé	hodnota otravy;energetická potřeba organismu;zásady sestavování	
stravovací návyky.		
su avovaci navyky.	jídelníčku;způsoby technologie zpracování jednotlivých druhů	
	potravin ve vztahu ke zdravé výživě.	

Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc. Dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování.		Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc učivo: základní zdroje a příčiny nemocí; prevence;nemoc v rodině, ošetřování nemocného člena rodiny; etické vztahy k nemocnému; odborná lékařská pomoc.
samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na	Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce učivo: zásady zdravého životního stylu; aktivní a pasivní činnost; odpočinek, spánek; osobní hygiena.	
Samostatne vyuzíva osvojene kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předebázoní strosovým situacím	Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím; učivo: životním podmínky; duševní zdraví člověka; relaxační a regenerační postupy vhodné pro začlenění do režimu školy i života mimo školu; význam volného času v životě člověka.	
Respektuje zmeny v obdobi dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví.	Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví. učivo: vývoj osobnosti v dospívání; vztahy k druhému pohlaví,partnerské vztahy; první sexuální kontakty; probuzené pohlaví – zvýšený zájem o vlastní pohlavní orgány.	
Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování		Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování učivo: sexuální chování, nemoci přenosné pohlavním stykem, včetně viru HIV/AIDS; způsoby přenosu, léčení, prevence; metody antikoncepce těhotenství a mateřství.

Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým.	Dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; učivo: návykové látky; rizikové skupiny populace;; vznik závislosti; možnosti léčení;centra odborné pomoci.	Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým učivo: chování v krizových situacích – šikanování, deviantní osoby;dětská krizová centra, linky důvěry, policie.
Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi. Dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních heruplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy.	Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt učivo: nebezpečí kolem nás; skupina vrstevníků a násilí; sdělovací a komunikační prostředky – média; sekty v ČR.	Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi učivo: přednost zdraví a života; právo na bezpečí.

osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc. Zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí.	Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc učivo: situace ohrožující zdraví člověka; výbava lékárničky; základní životní funkce; poskytnutí první pomoci; modelové situace.	
chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel.		
situacích ohrožení, nebezpečí i	Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí učivo: situace ohrožující zdraví člověka; první pomoc, mimořádné události, evakuace ,modelové situace.	

5.16 Tělesná výchova

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

5.16.1 Charakteristika předmětu

Vzdělávací obor **Tělesná výchova** / **TV** / směřuje k celkové pohybové kultivovanosti žáků, k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Žáci mohou v tělesné výchově nacházet prostor k osvojení nových pohybových dovedností, k ovládnutí a využití náčiní a nářadí, poznávat tělesné i duševní schopnosti svého těla a tvořit vlastní pohybový režim. Osobní a sociální výchova je realizována formou individuálně týmových pohybových aktivit, při kterých jsou řešeny problémy, mezilidské vztahy, komunikace a kooperace. Napomáhá k sebepoznání, k regulaci vlastního jednání a vůle, cvičí sebekontrolu, posiluje prevenci sociálně patologických jevů a podporuje relaxaci. Pro žáky I. stupně jsou na naší škole zařazeny kurzy plavání, zájemcům z řad žáků II. stupně je umožněno absolvovat lyžařský kurz. V rámci předmětu jsou zařazeny prvky zdravotní tělesné výchovy na obou stupních školy (správné držení těla, dechová cvičení, vědomá kontrola cvičení).

5.16.2 Časová dotace předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova má na I. stupni časovou dotaci 2 hodiny týdně, které jsou realizovány odděleně. Z důvodu malého počtu žáků v ročnících jsou žáci v hodinách spojováni do početnějších skupin.

V předmětu tělesná výchova na I. stupni je zařazena výuka plavání – 1. ročník-základní plavecký kurz v délce 20 vyučovacích hodin, 2. ročník – pokračující plavecký kurz v délce 20 hodin.

Vyučovací předmět Tělesná výchova má na II. stupni časovou dotaci dvě hodiny týdně, které jsou z organizačních důvodů realizovány buď odděleně, nebo v jednom dvouhodinovém bloku. Třídy jsou děleny na skupiny chlapců a dívek, každá skupina je vyučována odděleně.

Výuka tělesné výchovy probíhá v tělocvičně školy, na přilehlém fotbalovém hřišti či v terénu v okolí školy, plavecký kurz v plaveckém bazénu ve Bzenci.

5.16.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- učíme žáky vybírat a využívat vhodné metody a formy vlastního fyzického rozvoje a vhodně organizovat svůj volný čas
- > přispíváme u žáků k uvědomění si souvislosti mezi fyzickou a psychickou kondicí
- učíme žáky orientovat se ve sportovní terminologii

Kompetence k řešení problémů

- poskytujeme žákům prostor pro rozpoznání a pochopení problému při zvládání sportovního prvku a nalezení cesty k odstranění chyb
- motivujeme žáky k určení vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech

Kompetence komunikativní

- > vedeme žáky k respektování pokynů vedoucího družstva
- > pomáháme žákům k vhodné argumentaci a podílení se na diskusi o taktice družstva

Kompetence občanské

- učíme žáky vážit si každého sportovního výkonu, respektovat rozdílné fyzické dispozice druhých a jejich práva a jednat tolerantně
- rozvíjíme u žáků dovednost poskytnout dle svých možností účinnou prví pomoc
- > motivujeme žáky k aktivní účasti na sportovních akcích školy

Kompetence sociální a personální

- > vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině, dodržování pravidla fair-play
- podporujeme u žáků zdravé sebevědomí
- pomáháme žákům odhadnout své schopnosti
- přispíváme k dobrým mezilidským vztahům mezi žáky

Kompetence pracovní

vedeme žáky ke správnému používání cvičebních nářadí a náčiní, dodržování vymezených pravidel a základních hygienických návyků

5.16.4 Průřezová témata

V předmětu jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova , Výchova demokratického občana.

5.16.5 Vzdělávací obsah předmětu pro jednotlivé ročníky

Očekávané výstupy z RVP	Výstupy školního vzdělávacího programu podle ročníků
	1 3. ročník
pohybovou činnost se zdravím a	Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti učivo: nabízení základních zdraví prospěšných cvičení ,nabízení vhodného prostředí pro pohybovou činnost, výchova ke správnému držení těla , pohybový režim žáků.
py	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení. učivo: činnosti napomáhající ke splnění očekávaných výstupů, základní příprava organismu před pohybovou aktivitou, pořadová cvičení, kondiční cvičení bez i se sportovním náčiním (švihadla, lano, krátké tyče, míče, lavičky), průpravná cvičení, rytmická gymnastika a tanec, akrobacie, atletika, základní činnosti sportovních her, drobné hry, základní plavecká výuka - základní plavecké dovednosti, adaptace na vodní prostředí (jen pro 2. a 3. ročník).
	Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích. učivo: pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek, sportovní hry (kopaná,vybíjená), zásady jednání a chování – fair play, rozvíjení spolupráce a jednoduché taktiky v družstvu.
činnostech ve známých	Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy učivo: základní hygiena po TV a při jiných pohybových aktivitách, používání vhodného sportovního oblečení a sportovní obuvi, poučení o bezpečnosti v hodinách Tv při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě (příčiny úrazů a jejich předcházení), poučení o bezpečné přípravě a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek.

Reaguje na základní pokyny a	Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.
povely k osvojované činnosti a	učivo: Znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech, základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, kázeň při
její organizaci	tělovýchovných aktivitách.
Reaguje na základní pokyny a	
povely k osvojované činnosti -	
projevuje kladný postoj k	
motorickému učení a pohybovým	
aktivitám - zvládá základní způsoby	
lokomoce a prostorovou orientaci	
podle individuálních předpokladů.	
Adaptuje se na vodní prostředí,	1.ročník
dodržuje hygienu plavání, zvládá	Adaptuje se na vodní prostředí.
v souladu s individuálními	Dodržuje hygienu plavání
předpoklady základní plavecké	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti
dovednosti	Seznámí se se základy jednoho plaveckého způsobu
	-
Zvládá v souladu s	2.ročník
individuálními předpoklady	Naučí se základy jednoho plaveckého způsobu
vybranou plaveckou techniku,	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku
prvky sebezáchrany a	Zvládá prvky sebezáchrany a bezpečnosti
bezpečnosti	
-	

Očekávané výstupy z RVP	Výstupy školního vzdělávacího programu podle ročníků
	4. – 5. ročník
Podílí se na realizaci	Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli
pravidelného pohybového	po zlepšení úrovně své zdatnosti
režimu; uplatňuje kondičně	učivo: význam pohybu pro zdraví, pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu, příprava organizmu na fyzickou zátěž – význam a
zaměřené činnosti; projevuje	druhy rozcviček, relaxace po fyzické zátěži, napínací a protahovací cvičení.
přiměřenou samostatnost a vůli	
po zlepšení úrovně své zdatnosti.	
Chápe význam tělesné zdatnosti	
pro zdraví a začleňuje pohyb do	
denního režimu.	

Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybové hry, základy sportovních her , základy gymnastiky, základy atletiky , rytmické a kondiční formy cvičení, průpravné osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybové hry, základy sportovních her , základy gymnastiky, základy atletiky , rytmické a kondiční formy cvičení, průpravné osvojených pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybové hry, základy sportovních her , základy gymnastiky, základy atletiky , rytmické a kondiční formy cvičení, průpravné osvojených pohybové choolosti; vytváří varianty osvojených her základy gymnastiky, základy atletiky , rytmické a kondiční formy cvičení, průpravné osvojených pohybové činovsti i pohybové chovných her základy gymnastiky, základy atletiky , rytmické a kondiční formy cvičení, průpravné osvojených obybové dovednosti; vytváří varianty osvojených her základy gymnastiky, základy atletiky , rytmické a kondiční formy cvičení, průpravné osvojených výchovných her základy gymnastiky, základy atletiky , rytmické a kondiční formy cvičení, průpravné oboby pohybové dovohové dovohové hry, základy sportoviché ne pobyt v přírodě. Vplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje		Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením. učivo : správné držení těla, správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená, cvičení, jejich praktické využit, korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí.
s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vtváří varianty osvojených pohybové dovednosti, vtváří varianty osvojených pohybovéch her. Zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. bezpečnostní prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti. Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti. Reaguje na pokyny k provádění kradina pohybové cinnosti. Reaguje na pokyny k provádění		Zyládá v souladu s individuálními přednoklady osvojované pohybové dovednosti: vytváří varjanty osvojených pohybových her
osvojované pohybové dovednosti; úpoly, turístika a pobyt v přírodě. vytváří varianty osvojených pohybových her. Zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopnosti. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. učivo: hygiena sportovních činností a cvičebního prostředí vhodná výstroj pro pohybové aktivity bezpečnost v šatnách, příprava a sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti. Reaguje na pokyny k provádění Reaguje na pokyny k provádění Reaguje na pokyny k provádění		
vytváří varianty osvojených pohybových her. Zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotné vhodné a bezpečné pohybové činnosti . Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti. Reaguje na pokyny k provádění Zdokonaluje základní pohybové donasti - Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka učivo: hygiena sportovních činností a cvičebního prostředí vhodná výstroj pro pohybové aktivity bezpečnost v šatnách, příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek první pomoc při jednoduchých úrazech. Sezpečnostní zásady pro provádění bezpečnostní zásady pro provádění Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje pravida hygieny a pokynéhové činstvání v běžném sportovn	1 1 1	
pohybových her. Zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. bezpečného chování v běžném sportovních činností a cvičebního prostředí vhodná výstroj pro pohybové aktivity bezpečnost v šatnách, příprava a sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje hygienické a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje hygienické a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje pravidaní háředí, náčiní a pomůcek první pomoc při jednoduchých úrazech. Selenciá pravidaní náředí, náčiní a pomůcek první pomoc při jed		1 - 3/m
dovednosti podle svých pohybových možnosti a schopnosti. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti . Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti. Reaguje na pokyny k provádění Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečné pohybové aktivity bezpečnost v šatnách, příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek první pomoc při jednoduchých úrazech. Selenci province provádění v satnách, příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek první pomoc při jednoduchých úrazech. Selenci province provádění v satnách, příprava a ukládání nářadí, náčiní		
možností a schopností. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné zhodnotí kvalitu pohybové činnosti. Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti. Reaguje na pokyny k provádění Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečné pohybové aktivity bezpečnost v šatnách, pří pro pohybové cinactí, a cvičebního prostředí vhodná výstroj pro pohybové aktivity bezpečnost v šatnách, pří pro pohybové cinactí, a cvičebního prostředí vhodná výstroj pro pohybové aktivity bezpečnost v šatnách, pří pro pohybové cinactí, pro pohybové aktivity bezpečnost v šatnách, pří pro pohybové cinactí, pro pohybové cina	Zdokonaluje základní pohybové	
Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. bezpečnoství úrazu spolužáka. Uplatňuje hygiena sportovních činností a cvičebního prostředí vhodná výstroj pro pohybové aktivity bezpečnost v šatnách, příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek první pomoc při jednoduchých úrazech. Uplatňuje hygiena sportovních činností a pomůcek první pomoc při jednoduchých úrazech. Uplatňuje hygiena sportovních činností a pomůcek první pomoc při jednoduchých úrazech. Uplatňuje hygiena sportovních činností a pomůcek první pomoc při jednoduchých úrazech. Uplatňuje hygiena sportovních činností a pomůcek první pomoc při jednoduchých úrazech. Uplatňuje hygiena sportovních činností a pomůcek první pomoc při jednoduchých úrazech. Uplatňuje hygiena sportovních činností a pomůcek první pomoc při jednoduchých úrazech. Uplatňuje hygiena sportovních činností a cvičebního prostředí vhodná výstroj pro pohybové aktivitý bezpečnost v šatnách, příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek první pomoc při jednoduchých úrazech. Uplatňuje hygiena sportovních činností a pomůcek první pomoc při jednoduchých úrazech. Uplatňuje hygiena sportovních činností a cvičebního prostředí vhodná výstroj pro pohybové aktivitý bezpečnost v šatnách, příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek první pomoc při jednoduchých úrazech. Uplatňuje hygiena sportovních činností a cvičebního prostředí vhodná výstroj pro pohybové aktivitý bezpečnost v šatnách, příprava a ukládání nářadí, náčiní a cvičebního prostředí vhodná výstroj pro pohybové aktivitý bezpečnost v šatnách, příprava a ukládání nářadí, náčiní a cvičebního prostředí vhodná výstroj pro pohybové aktivity bezpečnost v šatnách, příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek první pomoc při jednoduchých úrazech. Uplatňuje provádění nářadí, náčiní a cvičebního prostředí vhodná výstroj pro pohybové cinnosti vhodná v šatnách, příprava a	dovednosti podle svých pohybových	
bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti . Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti. Reaguje na pokyny k provádění zdivo: hygiena sportovních činností a cvičebního prostředí vhodná výstroj pro pohybové aktivity bezpečnost v šatnách, příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek první pomoc při jednoduchých úrazech. Jednoduch úrazech. Jed		
sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti . Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti. Reaguje na pokyny k provádění ukládání nářadí, náčiní a pomůcek první pomoc při jednoduchých úrazech. Jednoduchych úrazec	Uplatňuje pravidla hygieny a	Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka.
reaguje v situaci úrazu spolužáka. Uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti. Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti. Reaguje na pokyny k provádění	bezpečného chování v běžném	učivo: hygiena sportovních činností a cvičebního prostředí vhodná výstroj pro pohybové aktivity bezpečnost v šatnách, příprava a
spolužáka. Uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti . Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti. Reaguje na pokyny k provádění	sportovním prostředí; adekvátně	ukládání nářadí, náčiní a pomůcek první pomoc při jednoduchých úrazech.
Uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti . Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti. Reaguje na pokyny k provádění	reaguje v situaci úrazu	
bezpečnostni zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti . Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti. pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti. Reaguje na pokyny k provádění	spolužáka.	
zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti . Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti. Reaguje na pokyny k provádění	1 3 5 5	
pohybové činnosti . Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti. Reaguje na pokyny k provádění	1 71 1	
Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti. reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti. Reaguje na pokyny k provádění		
pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti. Reaguje na pokyny k provádění		
reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti. Reaguje na pokyny k provádění		
provedení pohybové činnosti. Reaguje na pokyny k provádění		učivo: základní tělocvičné názvosloví, kázeň při tělovýchovných aktivitách, sebekritičnost
Reaguje na pokyny k provádění		
	Reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti.	

	Jedná v duchu fair play; dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje;
	respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví.
	učivo: zásady jednání a chování při sportovních aktivitách,čestnost a fair play, respektování
proti pravidlům a adekvátně na	výroků rozhodčího, pravidla osvojovaných her, závodů a soutěží, spolurozhodování při pohybových činnostech.
ně reaguje; respektuje při	
pohybových činnostech opačné	
pohlaví.	
Dodržuje pravidla her a jedná v	
duchu fair play - zlepšuje svou	
tělesnou kondici, pohybový projev	
a správné držení těla - zvládá podle	
pokynu základní přípravu	
organismu před pohybovou	
činností i uklidnění organismu po	
ukončení činnosti a umí využívat	
cviky na odstranění únavy.	
Užívá při pohybové činnosti	Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení.
	učivo: základní tělocvičné názvosloví a povelová technika, grafický záznam a popis jednotlivých cviků a sestav.
názvosloví; cvičí podle	
jednoduchého nákresu, popisu	
cvičení.	
Zorganizuje nenáročné pohybové	Zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy.
činnosti a soutěže na úrovni	učivo: organizace a vyhodnocení jednoduchých soutěží a turnajů.
třídy.	
•	7. všví sílaladá nahohosí sílanna namost iz a všalah sími sílalada.
	Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky.
	učivo: způsoby měření a hodnocení sportovních výkonů,orientace v časových jednotkách.
výsledky.	
Orientuje se v informačních	Orientuje se v informačních zdrojích a pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné
zdrojích a pohybových aktivitách	informace.
a sportovních akcích vo škole i	ucivo: sportovni akce a zpravodajstvi v rozniase, tisku, televizi, ziskavani informaci a vysledku na internetu, sportovni aktivity v miste
v místě bydliště; samostatně	bydliště,sportovní aktivity ve škole, sportovní kroužky.
získá potřebné informace	
•	

	Výstupy školního vzdělávacího programu podle ročníků	
Očekávané výstupy z RVP	6. – 9. ročník	
	Činnosti ovlivňující zdraví	
Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.	Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem. učivo: význam pohybu pro zdraví.	
Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program. Usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí.	Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program. učivo: význam pohybu pro zdraví, rekreační a výkonnostní sport,kondiční programy.	
	Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností-zatěžovanými svaly. učivo:druhy a typy přípravy organizmu na výkon (rozcvičky),relaxační cvičení	
jako neslučitelné se sportovní	Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší. učivo: vliv a působení drog, návykových látek a nepovolených podpůrných prostředků (doping) na lidský organismus.	

Uplatňuje vhodné a bezpečné	Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu	
	a přizpůsobí jim svou činnost.	
prostředí sportovišť, přírody,	učivo: hygiena a bezpečnost při pohybových cvičeních v nestandardním prostředí, zásady a základy poskytnutí první pomoci.	
silničního provozu; předvídá		
možná nebezpečí úrazu a		
přizpůsobí jim svou činnost.		
Vhodně reaguje na informace o		
znečištění ovzduší a tomu		
přizpůsobuje pohybové aktivity.		
	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
Zvládá v souladu	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních	
s individuálními předpoklady	činnostech	
osvojované pohybové dovednosti		
a tvořivě je aplikuje ve hře,		
soutěži, při rekreačních		
činnostech.		
Zvládá v souladu s individuálními		
předpoklady osvojované pohybové		
dovednosti a aplikuje je ve hře,		
soutěži, při rekreačních činnostech.		
	Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.	
pohybové činnosti, označí zjevné	učivo: gymnastika, úpoly, atletika,sportovní hry.	
nedostatky a jejich možné		
příčiny.		
Posoudí provedení osvojované		
pohybové činnosti, označí příčiny		
nedostatků.		
	Činnosti podporující pohybové učení	
Užívá osvojené názvosloví na	Užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	
	učivo: základní tělocvičné názvosloví, sportovní akce v různých sdělovacích médiích.	
diváka, čtenáře novin a časopisů,		
uživatele internetu.		
Užívá osvojovanou odbornou		
terminologii na úrovni cvičence,		
rozhodčího, diváka.		

	Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému
	pohlaví, ochranu přírody při sportu
	učivo: historie a současnost sportu.
pomoc handicapovaným, respekt	
k opačnému pohlaví, ochranu	
přírody při sportu.	
Naplňuje ve školních podmínkách	
základní olympijské myšlenky –	
čestné soupeření, pomoc	
handicapovaným, respekt k	
opačnému pohlaví, ochranu	
přírody při sportu.	
Dohodne se na spolupráci i	Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
jednoduché taktice vedoucí	učivo: komunikace v tělesné výchově.
k úspěchu družstva a dodržuje ji.	
Dohodne se na spolupráci i	
jednoduché taktice vedoucí k	
úspěchu družstva a dodržuje ji.	
Sleduje určené prvky pohybové	Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
činnosti a výkony, eviduje je a	učivo: měření výkonů a posuzování pohybových dovedností.
vyhodnotí.	
Rozlišuje a uplatňuje práva a	
povinnosti vyplývající z role hráče,	
rozhodčího, diváka.	
Zorganizuje samostatně i v týmu	Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
jednoduché turnaje, závody na	učivo : pravidla osvojovaných pohybových činnosti.
úrovni školy; spolurozhoduje	
osvojované hry a soutěže.	
Sleduje určené prvky pohybové	
činnosti a výkony a vyhodnotí je.	
Zpracuje naměřená data a	Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci
informace o pohybových	učivo: měření výkonů, jejich seřazení, určení pořadí.
aktivitách a podílí se na jejich	
	ı
prezentaci	
prezentaci Spolurozhoduje osvojované hry a	

povinnosti vyplývající z role	Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora učivo: zásady slušného chování při sportu, dopady nesportovního chování, respektování výroku rozhodčího, kriteria hodnocení různých sportovních činností.
organizátora	

5.17 Člověk a svět práce

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

5.17.1 Charakteristika předmětu

Ve vzdělávacím předmětu **Člověk a svět práce** / **ČSP** / vedeme žáky k získávání základních dovedností a návyků v různých oborech lidské činnosti, praktickému využití vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek a k organizaci a plánování práce.

Ve větší míře je zde zastoupena skupinová práce. Ve všech tematických okruzích jsou žáci vedeni k dodržování zásad BOZP a pracovní hygieny.

Během všech ročníků postupně přispíváme k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Na prvním stupni je předmět rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- práce s drobným materiálem
- konstrukční činnosti
- pěstitelské práce
- příprava pokrmů

Na druhém stupni jsou zařazeny tyto okruhy:

- pěstitelské práce, chovatelství a práce s technickými materiály/ 6. a 9. ročník
- využití digitálních technologií / 7. ročník
- svět práce / 8.ročník

Tematický okruh *Svět práce* je v souladu s RVP povinně zařazen do 8. ročníku a rozvíjí osobnost žáka, jeho schopnosti a dovednosti se zaměřením na volbu budoucího povolání. Předmět je vyučován především v učebnách školy, na školním pozemku a v terénu.

5.17.2 Časová dotace předmětu

V rámci 1. a 2. stupně je v každém ročníku vyučována jedna hodina týdně.

5.17.3 Výchovná a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

> motivujeme žáky k samostatnému a tvůrčímu myšlení

Kompetence k řešení problému

vedeme žáky k aplikaci znalostí, získaných v jiných předmětech, k řešení konkrétních úkolů.

Kompetence komunikativní

- napomáháme žákům k přesné formulaci a vyjadřování svých myšlenek v logickém sledu, vyjadřování se konkrétně a výstižně
- učíme žáky porozumět různým druhům písemného textu, obrazový materiálů a jiných technických prostředků, vztahujících se k danému úkolu.

Kompetence sociální a personální

- rozvíjíme dovednost pracovat ve skupině i samostatně s přihlédnutím k osobnosti žáka
- motivujeme žáky k diskusi v pracovní skupině se zaměřením na aktivní účast na řešení úkolů skupiny

Kompetence občanské

vedeme žáka k vytváření pozitivní pracovní atmosféry v kolektivu a respektování různých hledisek a názorů

Kompetence pracovní

- > učíme žáky používat materiály, nástroje a vybavení v souladu se směrnicemi BOZP
- umožňujeme žákům adaptovat se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- > seznamujeme žáky s novými technologiemi a pracovními postupy

5.17.4 Průřezová témata

V předmětu jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Multikulturní výchova .

5.17.5 Vzdělávací obsah předmětu pro jednotlivé ročníky

Očekávané výstupy z RVP	Výstupy školního vzdělávacího programu podle ročníků				
minimální výstupy	1. ročník	2. ročník	3. ročník		
		Práce s drobným materiálem	•		
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů. Zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.	Používá jednoduché postupy při vytváření různých předmětů učivo: jednoduchý pracovní postup.	Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z různých materiálů učivo: jednoduchý pracovní postup.	Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů učivo: jednoduchý pracovní postup.		
Pracuje podle slovního návodu a předlohy. Pracuje podle slovního návodu a předlohy.	Pracuje podle předlohy učivo: předloha.	Pracuje podle předlohy učivo : předloha.	Pracuje podle slovního návodu a předlohy učivo:předloha a slovní návod.		
		Konstrukční činnosti			
Zvládá elementární dovednosti a činnosti se stavebnicemi. Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicí.	Používá dovednosti při stavění stavebnic podle návodu <i>učivo:</i> stavebnice.	Používá základní dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi učivo: stavebnice.	zvládá elementární dovednosti a činnosti se stavebnicemi učivo: stavebnice		
, ,	Pěstitelské práce				
Provádí pozorování přírody,zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování. Provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky.	Pozoruje přírodu,hodnotí výsledky pozorování učivo: pozorování přírody.	Pozoruje přírodu a hodnotí výsledky pozorování učivo: pozorování přírody.	Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování učivo:pozorování přírody.		
Pečuje o nenáročné rostliny. Pečuje o nenáročné rostliny.	Pečuje o pokojové rostliny učivo: základní podmínky pro pěstování rostlin.	Pečuje o pokojové rostliny učivo: základní podmínky pro pěstování rostlin.	Pečuje o nenáročné rostliny učivo : základní podmínky pro pěstování rostlin.		

	Příprava pokrmů		
Připraví tabuli pro jednoduché	Používá jednoduchá pravidla stolování	Používá jednoduchá pravidla stolování	Připraví tabuli pro jednoduché stolování
stolování.	učivo: jednoduchá úprava stolu.	učivo: jednoduchá úprava stolu.	učivo : jednoduchá úprava stolu.
Upraví stůl pro jednoduché			
stolování.			
chova se viloune pri stolovani.	1	1	Chová se vhodně při stolování učivo:pravidla správného stolování.

Očekávané výstupy z RVP	Výstupy školního vzdělávacího programu podle ročníků			
minimální výstupy	4. ročník	5. ročník		
	Práce s drobn	Práce s drobným materiálem		
Vytváří přiměřenými pracovními	Zapojením své představivosti vytváří různé výrobky; seznamuje se	Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě		
operacemi a postupy na základě	s vhodností zvolených pracovních operací a postupů	své představivosti různé výrobky z daného materiálu		
své představivosti různé výrobky	učivo: jednoduché pracovní operace a postupy.	učivo:jednoduché pracovní operace a postupy.		
z daného materiálu.				
Vytváří přiměřenými pracovními				
postupy různé výrobky z daného				
materiálu.				
Využívá při tvořivých činnostech	Vyhledává prvky lidových tradic regionu, které uplatňuje při	Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky		
s různým materiálem prvky	tvořivých činnostech	lidových tradic		
lidových tradic.	učivo: lidové zvyky, tradice, řemesla.	učivo : lidové zvyky, tradice, řemesla.		
Využívá při tvořivých činnostech				
s různým materiálem vlastní				
fantazii.				
Volí vhodné pracovní pomůcky,	Najde nejvhodnější pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem	Volí vhodné pracovní pomůcky,nástroje a náčiní vzhledem		
nástroje a náčiní vzhledem	k použitému materiálu	k použitému materiálu		
k použitému materiálu.	učivo: funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů.	učivo: funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů.		
Volí vhodné pracovní pomůcky,				
nástroje a náčiní vzhledem				
k použitému materiálu.				

místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne	místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce,poskytne první	Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce;poskytne první pomoc při úrazu učivo: zásady hygieny a bezpečnost práce.
	Konstruk	ční činnosti
jednoduchou montáž a demontáž.	modely	Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž učivo: stavebnice- plošné, prostorové a konstrukční; sestavování modelů.
		Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu učivo: práce s jednoduchým náčrtem, návodem a předlohou.
	první pomoc při úrazu	Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu učivo: zásady hygieny a bezpečnost práce; první pomoc.
	Pěstitelské práce	
činnosti, samostatně vede	učivo: základní podmínky pro pěstování rostlin, půda, výživa rostlin, osivo.	Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování učivo: základní podmínky pro pěstování rostlin, půda, výživa rostlin, osivo.

Ošetřuje a pěstuje podle daných	Zná základní zásady pro pěstování pokojových a jiných rostlin	Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
zásad pokojové i jiné rostliny.	učivo: pěstování rostlin ze semen v místnosti a na školním pozemku.	učivo: pěstování rostlin ze semen v místnosti a na školním pozemku.
Ošetřuje a pěstuje podle daných		
zásad pokojové i jiné rostliny a		
provádí pěstitelská pozorování.		
Volí podle druhu pěstitelských	Vybírá správné pomůcky při pěstování pokojových a jiných rostlin	Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a
činností správné pomůcky,	učivo: pomůcky, nářadí a náčiní při pěstování rostlin.	náčiní
nástroje a náčiní.		učivo: pomůcky, nářadí a náčiní při pěstování rostlin.
Volí podle druhu pěstitelských		
činností správné pomůcky, nástroje		
a náčiní.		
Dodržuje zásady hygieny a	Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první	Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první
bezpečnosti práce; poskytne	pomoc při úrazu	pomoc při úrazu
první pomoc při úrazu.	učivo: zásady hygieny a bezpečnosti práce, první pomoc.	učivo: zásady hygieny a bezpečnosti práce, první pomoc.
Dodržuje zásady hygieny a		
bezpečnosti práce; poskytne první		
pomoc při úrazu na zahradě.		
	Příprava pokrmů	
Orientuje se v základním	Zná základní vybavení kuchyně	Orientuje se v základním vybavení kuchyně
vybavení kuchyně.	učivo: základní vybavení kuchyně.	učivo: základní vybavení kuchyně,technika v kuchyni – historie a
Uvede základní vybavení kuchyně.		význam.
Připraví samostatně jednoduchý	Pod vedením učitele připraví jednoduchý pokrm, plánuje výběr a	Připraví samostatně jednoduchý pokrm včetně výběru a nákupu
pokrm.	nákup potravin	potravin
Připraví samostatně jednoduchý	učivo: výběr, nákup a skladování potravin.	učivo: výběr, nákup a skladování potravin.
pokrm.		
Dodržuje pravidla správného	Používá pravidla správného stolování a společenského chování;	Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
stolování a společenského	samostatně připraví jednoduchou úpravu stolu pro slavnostní	učivo : jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování.
chování.	příležitost	
Dodržuje pravidla správného	učivo: jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování.	
stolování a společenského chování		
při stolování.		

Udržuje pořádek a čistotu	Při práci udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, základy	Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy
pracovních ploch, dodržuje	hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu	hygieny a bezpečnosti práce;poskytne první pomoc i při úrazu
základy hygieny a bezpečnosti	v kuchyni	v kuchyni
práce; poskytne první pomoc i	učivo: základy hygieny v kuchyni, bezpečnost práce, první pomoc.	učivo: základy hygieny v kuchyni, bezpečnost práce, první pomoc.
při úrazu v kuchyni.		
Udržuje pořádek a čistotu		
pracovních ploch, dodržuje základy		
hygieny a bezpečnosti práce;		
poskytne první pomoc i při úrazu		
v kuchyni.		

Očekávané výstupy z RVP minimální výstupy	Výstupy školního vzdělávacího programu podle ročníků		
minimaini vystupy	6. ročník	9.ročník	
	Pěstitelské práce , chovatelství a práce s tech. materiálem		
Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin. Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin.	Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin učivo: základní podminky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy.	Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin učivo: základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy.	
Pěstuje a používá květiny pro výzdobu. Pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě. Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu. Používá vhodné pracovní pomůcky a	Pěstuje a používá květiny pro výzdobu učivo: okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných druhů okrasných květin a dřevin, květina v interiéru a exteriéru (hydroponie, bonsaje), úprava květin. Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu učivo: údržba a drobné opravy zahradnického nářadí.	Pěstuje a používá květiny pro výzdobu učivo: okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných druhů okrasných květin a dřevin, květina v interiéru a exteriéru (hydroponie, bonsaje), úprava květin. Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu učivo: údržba a drobné opravy zahradnického nářadí.	
provádí jejich údržbu. Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty. Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty.	Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty učivo: chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu, kontakt se známými a neznámými zvířaty.	Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty učivo: chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu, kontakt se známými a neznámými zvířaty.	

Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty. Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami.	práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty učivo: zásady hygieny a bezpečnosti práce, první pomoc při	Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty učivo: zásady hygieny a bezpečnosti práce, první pomoc při úrazech, včetně úrazu způsobeného zvířaty.
Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň. Získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech;provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň.	technologickou kázeň	Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň učivo: jednoduché pracovní operace s plasty a kovem.
Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí. Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí.	pracovních nástrojů a nářadí	Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí učivo: ruční opracování, vlastnosti materiálu.
		Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku učivo: technické výkresy.

Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu. Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu. Rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti. Zvolí vhodný pracovní postup v soulada s druhem zpracovávaného materiálu. Správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky. Dovede pracovní postupy k finálmu výrobku. Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu.	Dodržuje obecné zásady BOZP, poskytne první pomoc při úrazu učivo: druhy nástrojů a nářadí, první pomoc.	Dodržuje obecné zásady BOZP, poskytne první pomoc při úrazu učivo: druhy nástrojů a nářadí, první pomoc.
--	---	---

Očekávané výstupy z RVP minimální výstupy	Výstupy školního vzdělávacího programu podle ročníků	
	7. ročník	
	Využití digitálních technologií	
Ovládá základní funkce digitální	Ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky	
techniky; diagnostikuje	učivo: digitální fotoaparát, digitální kamera, DVD přehrávač.	
a odstraňuje základní problémy při		
provozu digitální techniky.		
Ovládá základní funkce vybraných		
digitálních zařízení, postupuje podle		
návodu k použití, při problémech		
vyhledá pomoc či expertní službu.		
Propojuje vzájemně jednotlivá	Propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení	
digitální zařízení.	učivo: propojení počítače s DVD přehrávačem, digitálním fotoaparátem a s digitální kamerou, propojení jednotlivých	
Propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení.	zařízení navzájem.	

Pracuje uživatelským způsobem	Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi
s mobilními technologiemi –	učivo: pořizování fotografií, videozáznamů, přehrávání DVD disků.
cestování, obchod, vzdělávání, zábava.	
Pracuje uživatelským způsobem	
s mobilními technologiemi v situacích,	
které odpovídají okruhu jeho zájmů a	
potřeb.	
	Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením
	učivo: digitální fotoaparát, digitální kamera, DVD přehrávač.
Ošetřuje digitální techniku a chrání ji	
před poškozením.	
	Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy
	při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu
	učivo: zásady bezpečnosti, první pomoc při úrazu elektrickým proudem, uživatelské příručky.
poskytne první pomoc při úrazu.	
Dodržuje základní hygienická	
a bezpečnostní pravidla a předpisy při	
práci s digitální technikou a poskytne	
první pomoc při úrazu.	

Očekávané výstupy z RVP	Výstupy školního vzdělávacího programu podle ročníků	
minimální výstupy	8. ročník	
	Svět práce	
Orientuje se v pracovních činnostech	Popíše charakter a základní znaky duševní a fyzické práce, orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	
vybraných profesí.	učivo: druhy práce, pracovní obory, orientace v profesních informacích .	
Orientuje se v pracovních činnostech		
vybraných profesí, v učebních oborech		
a středních školách.		
Posoudí své možnosti při rozhodování	Zhodnotí vlastní předpoklady pro výkon určitého druhu práce.	
	Odhadne své dispozice pro výkon duševní či fyzické práce, posoudí své možnosti při rozhodování	
přípravy.	o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	
Posoudí své možnosti v oblasti profesní,	učivo: techniky sebepoznání, typologie osobnosti, motorika,způsoby myšlení, styly rozhodování, kdo a co ovlivňuje rozhodování.	
případně pracovní orientace		
přihlédnutím k potřebám běžného		
života.		

v 0 1	Zhodnotí význam odborného poradenského servisu pro volbu dalšího vzdělávání, využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání
	učivo: možnosti profesního poradenství,jejich konkrétní využití, možnosti absolventa ZŠ.
Využije profesní informace a	uctvo. moznosu projesnino poradensivi,jejich konkretni vydžut, moznosu dosotvenia 2.5.
2 3 1 0 0	
poradenské služby pro výběr vhodného	
dalšího vzdělávání.	<u> </u>
Prokáže v modelových situacích	Zhodnotí možné důsledky – výhody a nevýhody – změn, které nastanou po absolvování ZŠ, napíše vlastní životopis; vyplní
schopnost prezentace své osoby	potřebné formuláře
při vstupu na trh práce.	učivo: plánování budoucnosti, struktura životopisu, druhy formulářů a jejich obsah.
Prokáže v modelových situacích	
prezentaci své osoby při ucházení se o	
zaměstnání.	
Byl seznámen s právy a povinnostmi	
zaměstnanců a zaměstnavatelů.	
Byl seznámen s možnostmi využití	
poradenské pomoci v případě	
neúspěšného hledání zaměstnání.	

5.18 Základy administrativy

Vzdělávací oblast: Doplňující vzdělávací oblasti

5.18.1 Charakteristika předmětu

Předmět **Základy administrativy** / **ZA** / umožňuje žákům získat základní vědomosti a dovednosti v provádění jednoduchých administrativních pracích a ve využívání kancelářské techniky tak, jak to vyžaduje dnešní společnost. Žák je veden, aby zvládl základy psaní na stroji správnou technikou, naučil se používat některé technické prostředky v administrativě a správně je aplikoval v praxi. Důraz klademe na přesnost práce, gramatickou správnost v písemném projevu, normalizovanou úpravu textu a písemností a dodržování bezpečnosti a hygieny práce.

Výuka předmětu bude probíhat v prostorách počítačové učebny.

5.18.2 Časová dotace předmětu

Předmět Základy administrativy je vyučován v 9. ročníku v časové dotaci 1 hodina.

5.18.3 Výchovná a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací, k využívání získaných vědomostí v praxi

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky ke správné organizaci práce
- učíme žáky samostatně vyhledávat potřebné informace k řešení problému

Kompetence komunikativní

- > vedeme žáky ke správné formulaci obsahu sdělení
- motivujeme žáky k využívání informačních prostředků pro účinnou komunikaci s okolním světem
- vedeme žáky k využívání teoretických poznatků v praxi

Kompetence občanské

vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel

Kompetence sociální a personální

- využíváme skupinové práce a vedeme žáky ke spolupráci ve skupině
- vyžadujeme u žáků dodržování pravidel diskuse
- posilujeme sebedůvěru žáků

Kompetence pracovni

- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel
- zadáváme úkoly tak, aby měli žáci možnost sami si práci organizovat, navrhnout její postup a časový rozvrh

5.18.4 Průřezová témata

V předmětu jsou zařazena průřezová témata Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova.

5.18.5 Vzdělávací obsah předmětu pro jednotlivé ročníky

	Učivo
Výstupy školního vzdělávacího programu	9. ročník
Používá základy psaní na počítači správnou technikou.	učivo: psaní všemi deseti, písemná řada, prstoklad, dolní písemná řada.
Používá technické prostředky v administrativě.	učivo: elektronická komunikace a komunikační technika.
Získané a osvojené dovednosti správně využívá v praxi.	učivo: počítání úhozů, oprava chyb, upevňování přesnosti a rychlosti, psaní desetiprstovou technikou.
Používá základní písemnosti obchodní korespondence.	učivo: základy písemného styku, psaní akademických hodností, vyhotovení písemností (žádosti, objednávky, pozvánky)
Uplatňuje základní normy úpravy textu a písemností.	učivo: stylizace psaní dle levé svislice, odstavce, řádkování, zarovnávání a zvýraznění textu.

5.19 Konverzace v cizím jazyce

Vzdělávací oblast: Doplňující vzdělávací oblasti

5.19.1 Charakteristika předmětu

Konverzace v cizím jazyce / KCJ / je určena pro žáky 7. - 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. Výuka je zaměřena na prohloubení řečových dovedností, zejména na jednoduchou komunikaci v každodenních situacích. Klade si za cíl rozvíjet a upevňovat schopnosti žáků, vyjadřovat svoje myšlenky, upevňovat vědomosti a dovednosti získané ve vyučování, rozšiřovat slovní zásobu. Konverzace umožní žákům získat větší samostatnost a jistotu v ústním projevu, zdokonaluje jejich dovednosti dorozumět se v cizím jazyku v běžných denních situacích.

Žáci pracují s autentickými texty (učebnice, časopisy, noviny) a nacvičují praktické situace formou dramatické výchovy (telefonování, v obchodě, v hotelu aj.). Dále si procvičují také poslech (nahrávky rodilých mluvčích) a seznamují se s reáliemi anglicky/německy mluvících zemí.

Žáci se obecně zdokonalují v těchto složkách výuky:

- řečové dovednosti
- jazykové prostředky
- tématické okruhy
- > komunikace
- reálie anglicky/německy mluvících zemí

Pomůcky: učebnice, pracovní sešity, audio a video technika, počítače, časopisy, noviny, slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mapy, hry, obrazový a kopírovaný materiál, gramatické přehledy, názorné pomůcky

5.19.2 Časová dotace předmětu

Konverzace v cizím jazyce je vyučována jako samostatný předmět v 7., 8. a 9. ročníku 1 hodinou.

5.19.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům pochopit důležitost komunikovat anglicky/německy pro další studium i praktický život
- propojujeme probraná témata a jazykové jevy
- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání nástrojů k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině/němčině
- předkládáme žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů
- zohledňujeme rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků a žáků s poruchami učení a podporujeme pokroky jednotlivých žáků

Kompetence k řešení problému

- navozujeme u žáků problémové situace a vedeme k vhodnému způsobu řešení
- klademe žákům vhodné otázky
- vedeme žáky k tomu, aby se nebáli mluvit anglicky/německy s cizím člověkem
- zařazujeme úkoly, při kterých žáci spolupracují

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke správné formulaci jednoduché myšlenky
- učíme žáky porozumět přiměřenému textu v anglickém/německém jazyce
- podporujeme snahu žáka využívat dovednosti osvojené v anglickém/německém jazyce k navázání kontaktu či vztahu
- nabízíme žákům různé typy textů a obrazových materiálů souvisejících s probíraným učivem

Kompetence sociální a personální

- vytváříme příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v rámci celé třídy i v malých skupinách
- > posilujeme u žáků uvědomění si vlastní hodnoty a vedeme je k respektování druhých
- > rozvíjíme u žáků schopnost vyžádat si a poskytnout pomoc, radu
- > uplatňujeme individuální přístup k žákům

Kompetence občanské

- pomáháme žákovi získávat představu o kultuře a zvycích v anglicky/německy mluvících zemích a porovnávat je s našimi
- > podporujeme účast žáků na kulturních akcích a soutěžích

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k práci s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
- rozvíjíme schopnost používat anglický/německý jazyk k získávání informací z různých oblastí
- > vedeme žáky k zodpovědnému přístupu k práci a k dodržování dohodnutých pravidel
- > zohledňujeme rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

5.19.4 Průřezová témata

V předmětu jsou zařazena průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

5.19.5 Vzdělávací obsah předmětu pro jednotlivé ročníky

	Učivo	
Výstupy školního vzdělávacího programu	7. – 9. ročník	
	Receptivní řečové dovednosti	
Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu . Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky. Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci. Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu. Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo	učivo: osobní charakteristika (popis, vlastnosti, zájmy), škola, zaměstnání, zdraví, lidské tělo,bydlení, obchody a služby,stravování, kultura, umění, média, sport, cestování, zvířata, reálie anglicky/německy mluvících zemí a ČR, zdokonalování a upevňování vybraných gramatických jevů	
význam slova ve vhodném výkladovém slovníku.	Produktivní řečové dovednosti	
Sestaví jednoduché ústní i písemné sdělení týkající se situací souvisejících s probíranými tematickými okruhy.	učivo: osobní charakteristika (popis, vlastnosti, zájmy), škola, zaměstnání, zdraví, lidské tělo,bydlení, obchody a služby,stravování, kultura, umění, média, sport, cestování, zvířata, reálie anglicky/německy mluvících zemí a ČR, zdokonalování a upevňování vybraných gramatických jevů	
Písemně, gramaticky správně tvoří jednoduché věty a texty. Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a konverzace.		
Vyžádá jednoduchou informaci.		
Interaktivní řečové dovednosti		
Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích.	učivo: osobní charakteristika (popis, vlastnosti, zájmy), škola, zaměstnání, zdraví, lidské tělo,bydlení, obchody a služby,stravování, kultura, umění, média, sport, cestování, zvířata, reálie anglicky/německy mluvících zemí a ČR, zdokonalování a upevňování vybraných gramatických jevů	

6. Hodnocení žáků

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Obsah pravidel se řídí Zákonem č. 561/2004 Sb. (školský zákon) a Vyhláškou č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání.

Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou, zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

Pravidla hodnocení prospěchu a chování žáků se vztahují na dobu pobytu žáků ve škole a na akce pořádané školou.

6.1.1 Obecné zásady hodnocení.

- 1. Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci, zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků,popřípadě osoby, které vůči zletilým žákům a studentům plní vyživovací povinnost byly včas informovány o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte, žáka nebo studenta.
- 2. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí se místo vysvědčení vydává žákovi výpis z vysvědčení.
- 3. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské radv.
- 4. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.
- 5. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- 6. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval.
- 7. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.
- 8. Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Kázeňským opatřením je podmíněné vyloučení žáka ze školy, vyloučení žáka ze školy, a další kázeňská opatření, která nemají právní důsledky pro žáka. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo třídní učitel. Ředitel školy může v případě závažného zaviněného porušení povinností stanovených tímto zákonem nebo školním řádem

rozhodnout o podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka ze školy. V rozhodnutí o podmíněném vyloučení stanoví ředitel školy zkušební lhůtu, a to nejdéle na dobu jednoho roku. Dopustí-li se žák v průběhu zkušební lhůty dalšího zaviněného porušení povinností stanovených tímto zákonem nebo školním, může ředitel školy rozhodnout o jeho vyloučení. Žáka lze podmíněně vyloučit nebo vyloučit ze školy pouze v případě, že splnil povinnou školní docházku.

- 9. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka nebo studenta vůči pracovníkům školy nebo školského zařízení se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených tímto zákonem.
- 10. O podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka či studenta rozhodne ředitel školy nebo školského zařízení do dvou měsíců ode dne, kdy se o provinění žáka nebo studenta dozvěděl, nejpozději však do jednoho roku ode dne, kdy se žák nebo student provinění dopustil, s výjimkou případu, kdy provinění je klasifikováno jako trestný čin podle zvláštního právního předpisu. O svém rozhodnutí informuje ředitel pedagogickou radu. Žák nebo student přestává být žákem nebo studentem školy nebo školského zařízení dnem následujícím po dni nabytí právní moci rozhodnutí o vyloučení, nestanoví-li toto rozhodnutí den pozdější.
- 11. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.
- 12. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.
- 13. Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:
- a) napomenutí třídního učitele,
- b) důtku třídního učitele,
- c) důtku ředitele školy.
- 14. Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek jsou součástí školního řádu.
- 15. Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.
- 16. Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.
- 17. Udělení pochvaly a jiného ocenění ředitele školy a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

- 18. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- 19. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku podle § 52 odstavce 6 věty třetí školského zákona. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
- 20. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
- 21. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy. Je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti.

Ředitel školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučujícího vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.

22. Pokud žák, který byl rozhodnutím soudu svěřen do střídavé výchovy rodičů, plní povinnou školní docházku střídavě ve dvou základních školách, vydává mu vysvědčení základní škola, v které zahájil vzdělávání dříve, pokud k tomu nebyla dohodou rodičů nebo rozhodnutím soudu určena druhá škola. Při hodnocení výsledků vzdělávání žáka za pololetí školního roku zohlední škola, která bude vydávat vysvědčení, hodnocení výsledků vzdělávání žáka druhou školou.

6.1.2 Pravidla pro sebehodnocení žáků

Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků.

- Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků.
- Chyba je přirozená součást procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozborem chyb žáka. Chyba je důležitý prostředek učení.
- > Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:
  - co se mu daří
  - co mu ještě nejde, jaké má rezervy
  - jak bude pokračovat dál
- > Pedagogové vedou žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
- > Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.
- > Na konci pololetí žák písemnou nebo ústní formou provede sebehodnocení v oblasti:
  - zodpovědnost
  - motivace k učení
  - sebedůvěra
  - vztahy v třídním kolektivu.
- > Známky nejsou jediným zdrojem motivace.

6.1.3 Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace, zásady pro používání slovního hodnocení

- 1. Stupně hodnocení chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií
- 1. **Chování** žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:
- a) 1 velmi dobré,
- b) 2 uspokojivé,
- c) 3 neuspokojivé.

Stupeň 1 (velmi dobré): žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé): chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy, ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé): chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu školy nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

- 2. **Výsledky vzdělávání** žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:
- a) 1 výborný,
- b) 2 chvalitebný,
- c) 3 dobrý,
- d) 4 dostatečný,
- e) 5 nedostatečný.
- 3. Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
- 4. Při hodnocení žáka podle odstavců 1 a 3 se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení podle odstavců 1 a 3.
- 5. Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:
- a) prospěl (a) s vyznamenáním,
- b) prospěl (a),
- c) neprospěl (a)
- d) nehodnocen (a).
- 6. Žák je hodnocen stupněm
- a) prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré, v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 2 vyhlášky,
- b) prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,

- c) neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,
- d) nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.
- 7. Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle odstavců 2 a 4, která ovlivňuje jejich výkon.
- 8. Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
- 9. Stupně hodnocení prospěchu v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- předměty s převahou teoretického zaměření,
- předměty s převahou praktických činností a
- předměty s převahou výchovného zaměření.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

9.1. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovědní, přírodovědné předměty a matematika.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- v ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- > kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- > aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- > přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- > kvalita výsledků činností,
- > osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a

praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

9.2 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření.

Převahu praktické činnosti má v základní škole pracovní vyučování.

Při klasifikaci předmětu s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- > vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- > osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- > využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- > aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- > kvalita výsledků činností,
- > organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- > hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- > obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně udržuje pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomocí učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V údržbě pomůcek, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V údržbě pomůcek, nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

9. 3 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova , tělesná výchova. Žák se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- > stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- > osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- > poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- > kvalita projevu,
- > vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- > estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- > v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov.Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní

zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšině chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

10. Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií

- O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy.
- > Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
- > Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
- U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze

hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení

Prospěch	
Ovládnutí učiva	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, samostatný
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení, pouze s nápovědou
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	nedokáže se samostatně vyjádřit, i na návodné otázky
, 	odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností,
1 vyoonny	pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení
2 envanceny	úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno
	překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Aktivita, zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné
Chování	
1 – velmi dobré	Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení

	vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

11. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.
- Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.
- > Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.
- > Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
- Vyučující respektuje doporučené způsoby práce a hodnocení žáka, popsané ve zprávě o psychologickém vyšetření. Volí takové způsoby prověřování znalostí žáka, ve kterých se co nejméně projevuje zdravotní postižení (např. doplňování jevů místo diktátů, ústní zkoušení místo písemných prací či naopak, zkrácený rozsah písemných prací,...).
- Podle druhu postižení využívá speciální metody, postupy, formy a prostředky vzdělávání a hodnocení, kompenzační, rehabilitační a učební pomůcky, speciální učebnice a didaktické materiály.
- 12. Pokud je ve třídě školy vzděláván individuálně integrovaný žák, vytvoří ředitel školy podmínky odpovídající individuálním vzdělávacím potřebám žáka vedoucí k jeho všestrannému rozvoji.

6.1.3 Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

- 1. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
- 2. Komise je tříčlenná a tvoří ji:
- a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel zkoušející školy, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
- b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
- 3. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením, nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
- 4. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
- 5. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
- 6. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
- 7. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.
- 8. V případě, že zákonný zástupce žáka má pochybnosti o správnosti výsledku zkoušky, může požádat o přezkoušení podle § 22.

Zkoušky při plnění povinné školní docházky v zahraničí nebo v zahraniční škole na území ČR

- (1) Žák, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku v kmenové škole nebo ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky (dále jen "zkoušející škola"). Zkouška se koná:
- a) ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
- b) v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,

- c) na druhém stupni ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Dějepis a ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Zeměpis, stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
- (2) Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli zkoušející školy vysvědčení žáka ze školy mimo území České republiky, včetně jeho překladu do českého jazyka, a to za období, za které se zkouška koná. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel zkoušející školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Po vykonání zkoušky vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení.
- (3) Pokud žák zkoušku podle odstavce 1 nekoná, doloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy plnění povinné školní docházky žáka předložením vysvědčení žáka ze školy mimo území České republiky za období nejvýše dvou školních roků, včetně jeho překladu do českého jazyka, v termínech stanovených ředitelem kmenové školy. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel kmenové školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Kmenová škola žákovi vysvědčení nevydává.
- (4) Pokračuje-li žák, který konal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.
- (5) Pokračuje-li žák, který nekonal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka.".
- (6) Žák, který plní povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku ve zkoušející škole. Zkouška se koná z každého povinného předmětu vyučovaného v příslušných ročnících školního vzdělávacího programu zkoušející školy, s výjimkou předmětů volitelných. Po vykonání zkoušky vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení.
- (7) Pokud žák zkoušku podle odstavce 1 nekoná, doloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy plnění povinné školní docházky žáka předložením čestného prohlášení zákonného zástupce o vzdělávání žáka v době pobytu v zahraničí, a to za období nejvýše dvou školních roků, v termínech stanovených ředitelem kmenové školy. Kmenová škola žákovi vysvědčení nevydává.
- (8) Pokračuje-li žák, který konal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.
- (9) Pokračuje-li žák, který nekonal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka.
- (10) Žák, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole na území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. c) školského zákona, s výjimkou škol podle § 18c, koná za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku

v kmenové škole. Zkouška se koná ze vzdělávacího obsahu podle § 18 odst. 1.

- (11) Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy vysvědčení žáka ze zahraniční školy na území České republiky, včetně jeho překladu do českého jazyka, a to za období, za které se zkouška koná. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel kmenové školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Po vykonání zkoušky vydá ředitel kmenové školy žákovi vysvědčení.
- (12) Pokračuje-li žák v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.
- (13) Žákovi, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. a) školského zákona a nekonal zkoušky, vydá ředitel kmenové školy vysvědčení, jestliže
- a) ve vzdělávacím programu školy mimo území České republiky je na základě mezinárodní smlouvy nebo v dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy zařazen vzdělávací obsah podle § 18 odst. 1 a žák byl z tohoto obsahu hodnocen, nebo b) žák je zároveň žákem poskytovatele vzdělávání v zahraničí, který v dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy poskytuje občanům České republiky vzdělávání ve vzdělávacím obsahu podle § 18 odst. 1 a který žáka z tohoto vzdělávacího obsahu hodnotil.
- (14) Žákovi, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole na území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. c) školského zákona, v jejímž vzdělávacím programu je na základě mezinárodní smlouvy zařazen vzdělávací obsah podle § 18 odst. 1, byl z tohoto vzdělávacího obsahu hodnocen zahraniční školou na vysvědčení a v souladu s mezinárodní smlouvou nekonal zkoušky, ředitel kmenové školy vydá vysvědčení.
- (15) Ředitel kmenové školy vydá vysvědčení za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků. Hodnocení ze vzdělávacího obsahu podle § 18 odst. 1 vyhlášky se na tomto vysvědčení uvede v případech podle odstavce 1 písm. a) a odstavce 2 v souladu s vysvědčením vydaným školou mimo území České republiky nebo zahraniční školou na území České republiky a v případě podle odstavce 1 písm. b) v souladu s osvědčením vydaným zahraničním poskytovatelem vzdělávacího obsahu podle § 18 odst. 1.
- (16) Pokračuje-li žák, kterému ředitel kmenové školy vydal vysvědčení, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí jej ředitel kmenové školy do příslušného ročníku na základě tohoto vysvědčení.
- (17) Žáka, který plnil povinnou školní docházku ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky nebo konzulárním úřadu České republiky a pokračuje v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle dosavadních výsledků vzdělávání doložených vysvědčením.
- (18) Žáka, na kterého se vztahuje povinná školní docházka a který nekonal zkoušky podle § 18 až 18b z jiných než touto vyhláškou stanovených důvodů, zařazuje ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka.

6.1.4 Způsob získávání podkladů pro hodnocení

- 1. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
- 2. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.
- 3. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové...), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.
- 4. Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období.

Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období.

Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

- 5. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů.
- 6. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.
- 7. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.
- 8. Vyučující je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
- 9. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkušuje.
- 10. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známkám, které žák získal a které byly sděleny rodičům.

- 11. Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě, a to zpravidla k 15. listopadu a 15. dubnu.
- 12. Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, a kdykoliv, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.
- 13. Informace jsou rodičům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo hovorových hodinách, na které jsou rodiče písemně zváni. Rodičům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně.
- 14. V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.
- 15. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30.10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také rodičům.
- 16. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden, žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací, účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí, učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídě není přípustné, před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva. prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.
- 17. Výchovný poradce je povinen seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, která mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv výchovného poradce na pedagogické radě.

18. Klasifikace chování

- Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ni ředitel po projednání v pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování včetně dodržování školního řádu během klasifikačního období.
- Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.

> Pravidla chování žáků jsou obsažena ve školním řádu.

6.1.5 Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem, žákem a studentem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním. Zdravotním postižením je pro účely školských přepisů mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování. Zdravotním znevýhodněním zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání. Sociálním znevýhodněním je rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova, nebo postavení azylanta a účastníka řízení o udělení azylu na území České republiky. Děti, žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.

Při hodnocení žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami §16 odst. 9 ŠZ se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.

Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píší tito žáci po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.

Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevycházím z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl. Klasifikace byla provázena hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.

Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.

V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k

učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných se řídí vyhláškou č. 258/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů o základním vzdělávání a některých náležitostech povinné školní docházky, dále vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných.

v předmětech s převahou naukového zaměření Stupeň 1 (výborný)

- ovládá bezpečně požadovaná fakta, pojmy, definice a poznatky
- myšlení pohotové, dobře chápe souvislosti, myslí logicky správně
- je schopen samostatně studovat vhodné texty
- pracuje uvědoměle a aktivně v týmu, jeho působení je velmi přínosné
- je schopen téměř vždy sebehodnocení a hodnocení ostatních členů
- vyjadřuje se výstižně a poměrně přesně
- umí a používá kompenzační pomůcky

- pracuje spolehlivě s upraveným textem
- po zadání práce pracuje samostatně

Stupeň 2 (chvalitebný)

- v podstatě uceleně ovládá požadovaná fakta, pojmy, definice a poznatky
- myslí logicky správně
- je schopen s menší pomocí samostatně studovat vhodné texty
- pracuje částečně aktivně v týmu, jeho působení je přínosné
- je schopen téměř vždy sebehodnocení a hodnocení ostatních členů
- vyjadřuje se méně výstižně, ale poměrně přesně
- umí a dovede použít kompenzační pomůcky
- pracuje spolehlivě s upraveným textem
- po zadání práce učitelem pracuje s jistotou

Stupeň 3 (dobrý)

- má nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných faktů, pojmů, definic a poznatků
- myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v logice se vyskytují chyby
- je schopen studovat vhodné texty podle návodu učitele
- pracuje částečně aktivně v týmu, jeho působení je částečně přínosné
- je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů s dopomocí učitele
- vyjadřuje se obtížně a nepřesně
- dovede použít kompenzační pomůcky s návodem učitele
- pracuje spolehlivě s upraveným textem
- nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat

Stupeň 4 (dostatečný)

- má závažné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných faktů, pojmů, definic a poznatků
- v myšlení se vyskytují závažné chyby
- je nesamostatný v práci s vhodnými texty
- práce v týmu se pouze účastní, jeho působení je občas přínosné
- málokdy je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů
- jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti
- kompenzační pomůcky používá s návodem učitele obtížně a s chybami
- má velké obtíže při práci s upraveným textem
- závažné chyby dovede s pomocí učitele opravit

Stupeň 5 (nedostatečný)

- požadované poznatky si neosvojil
- samostatnost v myšlení neprojevuje
- je nesamostatný v práci s vhodnými texty ani s podněty učitele
- žák nepracuje pro tým
- správného sebehodnocení a hodnocení ostatních členů není schopen
- jeho ústní a písemný projev má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti
- kompenzační pomůcky nedovede použít ani s návodem učitele
- s upraveným textem nedovede pracovat
- chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele

2) ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení

Stupeň 1 (výborný)

- v činnostech je velmi aktivní se zájmem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost
- pracuje velmi tvořivě, samostatně, plně využívá osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí
- jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný a přesný
- osvojené dovednosti, vědomosti a návyky aplikuje tvořivě

Stupeň 2 (chvalitebný)

- v činnostech aktivní, převážně samostatný
- úspěšně rozvíjí své osobní předpoklady
- projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky
- osvojené dovednosti, vědomosti a návyky aplikuje samostatně, má zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost

Stupeň 3 (dobrý)

- v činnostech je méně aktivní, samostatný, pohotový, občas i pasivní
- nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu
- jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb
- jeho dovednosti a vědomosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele
- nemá aktivní zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost

Stupeň 4 (dostatečný)

- v činnostech je málo tvořivý, často pasivní
- rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé
- úkoly řeší s častými chybami
- dovednosti a vědomosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele
- projevuje velmi malý zájem a snahu

Stupeň 5 (nedostatečný)

- v činnostech je skoro vždy pasivní
- rozvoj schopností je neuspokojivý
- jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu
- minimální osvojené dovednosti a vědomosti nedovede aplikovat
- neprojevuje zájem o práci, práci druhým znemožňuje

Hodnocení nadaných žáků

- 1. Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.
- 2. Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení

pololetí. Ředitel školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl, nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním termínu.

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání vytvořený pedagogickými pracovníky ZŠ Archlebov srpen 2020

7. vydání